

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

MGK-TÜSİAD hükümeti kuruldu! Sermaye saldırılarına hız veriyor

“MÜCADELEYE!”

İÇİNDEKİLER

Kızıl Bayrak'tan.....	2
Kapak	3
Düzen Cephesi.....	4-5
Kitle Hareketi.....	6-7
Sınıf Hareketi	8-10
Devlet Terörü.....	11-12
Program sorunları üzerine konferanslar:	
Anti-emperyalizm/bağımsızlık sorunu-3	14-18
Uluslararası Hareket.....	19-22
Uluslararası Politika.....	23-24
Toplumsal Yaşam	25
Kültür / Sanat.....	26
Mücadele Postası	27

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı:47 • 5 Temmuz 1997

Fiyatı:80 000 TL. (KDV. dahil)

Sahibi ve Sorumlu Y. İşl. Md.: Gonca Balyemez
EKSEN Basım Yayın Ltd.Şti.

Yönetim Adresi:

Eksen Yayıncılık Laleli Cad. 52/5 İstanbul,
Tel: 0 (212) 638 28 83 Fax: 0 (212) 517 39 49
E-mail : kb@arti.net.tr

Baskı:

SERLER Matbaacılık
İSTANBUL
Tel: (212) 880 40 75Genel Dağıtım:
BİRYAY

EKSEN Yayıncılık Büroları:

Hacı Halil Mah. 1219. Sok. Göçeoğlu İşhanı Kat:4 No:33
Gebze/KOCAELİ Tel: 0 (262) 642 41 90853. Sok. Bilen İşhanı No:27/604, Konak/İZMİR
Tel-Fax: 0 (232) 445 21 50İlkiz Sk. Ekmen İşhanı 22/14 Kat: 5 Sıhhiye/ANKARA
Tel-Fax 0 (312) 229 40 19Cemal Gürsel Cd. Shell Karşısı, Vakıf İşhanı Kat:3 No:306
ADANA, Tel: 0 (322) 351 36 84Alemdar Cd. Erdoğanlar İşhanı. No: 4 Kat: 6
ZONGULDAK, Tel: 0 (372) 252 25 92Ünlü Cd. Sarı Sk. Mavi Köşe İşhanı. No: 8
BURSA, Tel: 0 (224) 223 65 39

Kızıl Bayrak'tan

Kapitalist sistem
toplumu çökertmeden,
biz onu çökerteceğiz!

Bir büyük acının, Sivas katliamının yıldönümünde, protesto gösterileriyle yatışmayan öfkemize yeni bir öfke, acımıza yeni bir acı eklendi.

3 Temmuz sabahı, Kırıkkale'den yükselen feryatlarla sarsıldı bu kez yüreklerimiz. Burjuva medyanın habercilik zihniyeti, saatlerce, beyaz ekranların karşısında titretti yürekleri. Evet, halk kenti boşaltmıştı. Fakat tam çalışma saatlerine rastlayan patlama sırasında işçilere ne olmuştu? Bu sorunun yanıtını alabilmek için saatler geçti. Silah sanayi işçileri, büyük bir tesadüfle, hafif atlatmıştı faciayı.

Evet büyük bir tesadüfle...

Tıpkı göçüklerde, grizu patlamalarında, sellerde, depremlerde, trafik kazalarında olduğu gibi, işçinin-emekçinin yaşamı tamamen tesadüflere bağlıdır kapitalist toplumda. Çünkü bu üretim ve yaşam biçimi, insan için değil, insanlar bu sömürü düzeni için var kabul edilir. Milyonlarca emekçi, işsizler ordusunun saflarında emek-gücünü satmak için sıraya girmişken de, üç-beş, üçyüz-beşyüz emekçinin iş cinayetlerinde "telef" olması hiç ilgilendirmez kapitalist sınıfı. Hatta, bunu toplumsal düzen için gerekli gören

burjuva yazar-çizer takımı da az değildir. Tıpkı savaşları aynı mantıkla açıktan savunular gibi.

Mücadelemiz tam da bunu hedeflemiyor mu zaten?..

Kendi yaptığı puta tapan ilkel insan misali, paranın kölesi yapılan insanın kurtuluşu değil mi son

hedefimiz?.. Ücretli emekçinin emek araçlarına ve emek ürünlerine, insanın insana yabancılaşmasına son vermek ve yeniden kendinin efendisi haline getirmek değil mi insanı?

Bunun bir ütopya olduğunu söylüyorlar bize. Emekçilerin yaşamının bir kader olduğunu ve hiç bir zaman değiştirilemeyeceğini...

Bu kadere razı etmek için, dinciliği-mezhepçiliği kullanıyorlar. Şiddeti kullanıyorlar. Ölüm korkusunu, açlık korkusunu kullanıyorlar. Bir hayal diyorlar kurtuluş umudunuz. Ebediyen kölemiz olarak kalacaksınız...

Ücretli köleliğin asla bir kader olmadığı, değiştirilebileceği ve mutlaka değiştirilmek zorunda olduğu, giderek daha fazla emekçinin bilincine yerleşiyor. Ve biz komünistler, ücretli köleliğe karşı gelişen bu bilinci her gün daha fazla örgütleyerek, her gün daha fazla düzene karşı seferber ederek ulaşacağız o büyük ütopyamıza. İnsanlığın büyük kurtuluşuna.

Sınıfımıza yönelen her saldırıya karşı mücadeleyi örgütleyerek, insanlığa yönelen her saldırının karşısına dikilerek, sınıfımızı tarihsel misyonuna hazırlayacağız.

Bu asalak, bu çürümüş sistem toplumu çökertmeden, biz onu çökerteceğiz.

Gazetene sahip çık!
Abone Ol! Abone Bul!

Adı :	
Soyadı :	
Adresi :	
Tel :	

6 Aylık	Yurt içi	2 000 000 TL.	1 Yıllık	Yurt içi	4 000 000 TL.
	Yurt Dışı	130 DM.		Yurt Dışı	260 DM.

Fatma ÜNSAL adına, Y. Kredi Bankası İSTANBUL/Aksaray Şb.

TL için : 0079219-2

DM için : 3002991-8 No'lu hesaba yatırdım.

Makbuzun fotokopisi ektedir.

Abone
Formu

Kızıl Bayrak

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://taney.org>

Teori
Eksen
Perspektifler
Siyasal
Düzenin Kaderi

**GENİŞLETİLMİŞ
İKİNCİ BASKISI
HAZIRLANIYOR!**

Kürt Ulusal Sorunu

EKSEN YAYINCILIK

MGK-TÜSİAD hükümeti kuruldu

Sermaye saldırılarına hız veriyor

Büyük bir karmaşa ve gürültü ile sermayenin yeni saldırı hükümeti oluşturuldu. Refahiyol hükümetini düşürme ve yerine MGK-TÜSİAD destekli yeni bir hükümet kurma girişimleri sermaye devletinin çürümüşlüğüne bir kez daha bütün çıplaklığı ile gözler önüne sermiş bulunmaktadır.

MGK'nın siyasal yaşama dolaysız müdahaleleri doğrultusunda altyapısı oluşturulan yeni hükümet toplumsal muhalefete dönük saldırının yeni yüzüdür. Sermayenin, işçi sınıfına dönük saldırı politikalarını daha yoğunluklu ve sancısız uygulayabilmesi ancak toplumsal muhalefetin denetim altında tutulabilmesi ile mümkündür. Yeni hükümet, sözde "toplumsal uzlaşma"yı sağlamak adına toplumsal muhalefeti arkasına almaya, saldırıların yolunu düzlemeye çalışmaktadır. Darbe sopası ile "laiklik-şeriat" kıskacına alınan kitle muhalefeti, yeni hükümete destek olmaya zorlanmaktadır.

Ancak sermaye devletinin yaşadığı çürümeye ve kokuşmanın boyutları o dereceye varmış durumdadır ki; hükümet daha kuruluş aşamasında çözümsüzlüğün ve istikrarsızlığın batağına düşmüş durumdadır. Hükümet kurma çalışmaları adı altında açılan milletvekili pazarları ve partiler arası her an değişen hassas dengeler bile bunu göstermektedir.

Tüm bu kargaşa içerisinde yeni hükümetin programı hiç tartışılmamaktadır bile. Çünkü MGK ve tekelleri sermaye tarafından öngörülen, işçi ve emekçilere dönük saldırı programı aynen uygulanmaya devam edecektir. Değişen tek şey görüntü olacaktır. Yapılan, işçi ve

emekçiler nezdinde prestiji iyice sarsılan sermaye devletinin cilalanması ve emekçilerin karşısına yeniden çıkarılmasından başka birşey değildir. Sermaye devletinin kirli ve kanlı yüzü, siyasal İslam'ın gericiliği arkasına saklanmaya çalışılmaktadır. Bu sayede emekçilerin sermaye partilerini desteklemesi için manevralar yapılmaktadır.

İşçi ve emekçilere Refahiyol ile MGK destekli Yılmaz hükümeti arasında seçim yapması dayatılıyor. Bu it dalaşında, işçi ve emekçilerin "laik-kemalist" kesimi desteklemesi için özel bir çaba harcanmaktadır. Böylece sermaye düzenin sadık bekçileri arasındaki bu çıkar kavgalarının tozu dumanı içinde emekçilerin talepleri ve hakları boğuntuya getirilmek istenmektedir. Sendikaların bu cepheleşmede taraf olmaları ve işçi sınıfının çıkarlarını temsil edememeleri sınıfı saldırılar karşısında savunmasız bırakmaktadır.

İşçi ve emekçilerin önündeki görev sermaye düzenin istikrarına katkı yapmak değil, bu çürümüş düzenin yıkılması için mücadele etmektir. Sermayenin saldırı programları karşısında direniş hattı oluşturmaktır. Aksi taktirde sermayenin saldırı programları birbiri ardına uygulanmaya devam edecektir. İşçi ve emekçiler için bunun anlamı yaşam ve çalışma koşullarının sürekli kötüleşmesi, kölelik koşullarının ağırlaşması olacaktır. Militan bir sınıf mücadelesi ile bunun önüne geçmek mümkündür. Sendikaların başına çöreklenmiş olan sendika ağalarının ihanetlerinden kurtulmanın yolu da mücadeleye atılmaktır. Sendika ağaları, şimdiden Yılmaz hükümetini işçi sınıfı adına, sermaye örgütleri ile desteklemektedir. Bunların saldırılar karşısında hiçbir

mücadele örgütlemeyecekleri çok açıktır. Görev bütünüyle sınıf bilinçli öncü işçilerin omuzlarındadır. Sınıf devrimcileriyle birlikte, işçi ve emekçileri sermayenin kuyruğuna takma politikalarıyla mücadele etmelidir.

Yeni hükümet kuruldu, istikrarsızlık sürüyor!

MGK-TÜSİAD hükümeti kuruldu. Cumhuriyet tarihinin belki de en iğrenç ve ikiyüzlü pazarlıklarının eşliğinde, trilyonluk mebus pazarlarında kurulan bu hükümet daha şimdiden istikrarsızlığın ve çözümsüzlüğün batağına düşmüş durumdadır.

Sadece kuruluş aşamasında gözler önüne serilen pislikler değil, aslolarak sermayenin yapısal krizinin geldiği boyut yeni hükümeti daha şimdiden zora sokmuş durumdadır. Zira hükümetler değişmiş ancak programları aynı kalmış durumdadır. MGK güdümlü, IMF patentli saldırı paketleri uygulanmaya devam edilecektir. Tüm bu it dalaşı içerisinde tartışma konusu edilmeyen, sermaye cephesinin yek vücut davrandığı belki de tek konu budur.

Susurluk'tan bu yana MGK ve TÜSİAD; farklı cephelerden, farklı biçim ve yöntemlerle aynı amaca dönük manevralar üretmiş durumdadırlar. Krizin faturasını işçi ve emekçilere ödebilmek, tüm çürümüşlüğüne ve kokuşmuşluğuna rağmen sermaye devletinin kitleler nezdindeki imajını tazeleyebilmek, saldırı politikalarının yolunu düzleyebilmek için toplumsal muhalefeti denetim altına almak, dahası yönlendirmek çabası içindedirler. Sendikal ihanet şebekelerinin, "sosyal demokrasinin" ve reformist solun desteği ile bu çabalarında belli bir "başarı" da sağlamış durumdadırlar. Susurluk sonrası tımadırılan "ordu-Refah" gerginliği, "şeriat-laiklik" ikilemi ve pervasızca sallanan darbe sopası bu "başarı"yı getiren siyasal atmosferin yapı taşlarıdır. TÜSİAD ise yayınladığı raporlarıyla, yaptığı açıklamalarla ve son olarak Refahiyol'u düşürmek adına ortaya attığı sözde "işçi-işveren cephesi" ile bu tabloyu tamamlamış durumdadır.

Komünistler sürecin erken bir aşamasında, daha Susurluk skandalı tüm sıcaklığı ile gündemdeyken yaptıkları değerlendirmede, sermaye cephesinin TÜSİAD, MGK ve medya eliyle izlediği politik hattın altını çizmişlerdi.

"Bunlardan ilki (TÜSİAD şahsında işbirlikçi büyük burjuvazi) Susurluk skandalıyla açığa çıkan pislğin ve kokuşmuşluğun sosyal kaynağı, ikincisi (MGK ve onun şahsında ordu) devletteki çeteleşmenin beyni ve yönetici gücü, üçüncüsü (medya) ise devletin ve özel savaşın propaganda aygıtı, rejimin tüm kanlı ve kirli işlerinin suç ortağıdır. Ve bugün, toplumu sarsan, geniş emekçi katmanları uyaran Susurluk skandalının ardından, bunlardan ilki demokrasi havarisi, ikincisi laikliğin ve çağdaş değerlerin bekçisi, sonuncusu ise temiz toplum-temiz siyasetin sözcüsü kılığında ortaya çıkıyorlar. Kurulu düzeni ve devleti temsil eden ve ayakta tutan bu üç temel kuvvet, böylece tüm sorumluluktan

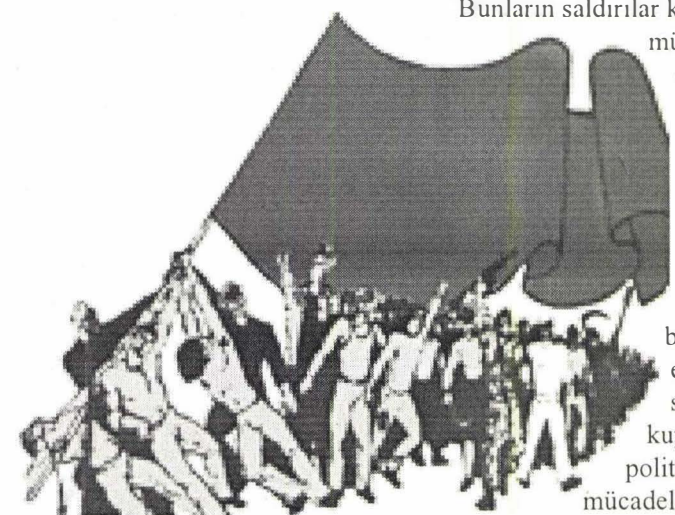
sıyrılmakla kalmıyorlar, olayların üzerine yürüme kisvesine bürünebiliyorlar. Açıktır ki, bu üç güç odağı, tam da Susurluk skandalının ardından soyundukları bu sahte rollere kitleleri inandırabildikleri ölçüde, düzen ve devlet aklanacak, Susurluk skandalının yarattığı tahrisata en aza indirilmiş olacaktır.

(...)genel olarak ele alındığında, düzen ve devlet cephesi, tahribatı en aza indirmenin ötesinde, Susurluk skandalının ortaya çıkardığı bu kendine özgü krizden bir "fırsat" olarak da yararlanmanın peşindedir. Medya, resmi burjuva muhalefeti ve asıl olarak da onların gerisindeki güç, tekelleri burjuvazinin kendisi, bu krizi düzenin ve devletin imajını yenilemenin gerçek bir "fırsat"ına dönüştürmek çabasıdadır" (Ekim, başyazı, sayı 162, 1 Şubat 1997)

Refahiyol hükümetinin düşürülmesi ve kurulan yeni hükümet bu çabanın güncel bir sonucu, "başarı"nın görüntüsüdür. "Başarı" ile kastedilen, sermaye cephesinin toplumsal muhalefeti denetim altında tutmak konusunda sergilediği yetenektir. Yukarıda da ifade ettiğimiz gibi, bu başarıda, sendikal ihanet çetelerinden sosyal demokrasiye, liberal/reformist sola kadar bir dizi önemli desteğin de payı vardır. Yeni hükümetin oluşturulması sırasında bu destek kuvvetin önemi açıkça görülmüştür. Bu durum ne kadar açıksa, "başarı"nın geçiciliği de, arkasında büyük bir boşluğun olduğu da o kadar açıktır.

Sermaye devleti saldırı politikalarından en ufak bir esneme şansına sahip değildir. Tersine önümüzdeki günlerde saldırılarını yoğunlaştırarak sürdürmek zorundadır. Bir yandan yapısal krizin işçi sınıfına dayattığı ekonomik/iktisadi yıkım, öte yandan Kürt halkına dönük sömürgeci kirli savaş ve bunlara eşlik eden faşist tahakküm, sermaye devletinin toplumsal muhalefeti denetlemekteki başarısını boşa çıkaracak temel dinamiklerdir. Bunlara bir de, sermaye devletinin iliklerine kadar çürümüş ve kokuşmuş yapısı, süren iç dalaşı da eklenmelidir. Tüm bunlar, kısa süre içerisinde "başarı"yı başarısızlığa çevirecek, "toplumsal uzlaşma" adı altında pazarlanan hükümeti yeni bir istikrarsızlık sembolü haline getirecektir.

Gelinen yerde gelişmeler, toplumsal muhalefete dönük etkin bir devrimci müdahale sürecine bağlıdır. İşçi ve emekçi kitleler nezdinde sermaye düzeninin karşısında sosyalizm alternatifini güçlendirmek, sermaye iktidarına karşı proletaryanın bağımsız politik tavrını ve iktidar mücadelesini temsil edebilmek... İşte bu görev tüm ağırlığı ile komünistlerin omuzlarındadır.

Hükümet protokolü açıklandı İşçi ve emekçilere saldırının yeni yüzü

ANAP, DSP ve DTP tarafından kurulan hükümet, işçi ve emekçilere “toplumsal uzlaşmanın ve istikrar”ın temsilcisi olarak pazarlanmaktadır. Bu hükümetin temsil etiği toplumsal uzlaşmanın ve istikrarın ne anlama geldiği ise açıktır. İşçi ve emekçiler için, sözü edilen istikrar, saldırılar karşısında boyun eğmek, sesini çıkarmamak anlamına gelmektedir. Hükümet bileşenlerinin imzaladığı protokole bakıldığında “toplumsal uzlaşma ve istikrar”dan ne kastedildiği anlaşılmaktadır.

Özünde MGK’nın 28 Şubat toplantısının ve Haziran brifinginin tekrarından öte bir şey olmayan hükümet protokolünde, *“Milletimizin vazgeçilmez değerleriyle, devletimizin değiştirilemez ve değiştirilmemesi gereken nitelikleri arasındaki birlikteliği sağlamak ve sürdürmek”* ifadesi ile, sermayenin istikrar arayışının, kurulan “mutabakat” hükümetine yüklenen misyonun altı çizilmiş durumdadır. Daha açık bir ifade ile, işçi ve emekçi kitleler nezdinde sermaye devletin imajını tazelemek ve toplumsal muhalefeti denetim altında tutarak sermaye saldırılarının yolunu düzlemek bu hükümetin görevidir. Protokolde bu çerçevede, *“Yolsuzluklarla etkili mücadele, dokunulmazlıkların sınırlandırılması, sekiz yıllık kesintisiz eğitime geçiş, kayıt dışı ekonominin kontrol altına alınması ve vergi reformu, yargı bağımsızlığının*

sağlanması, toplumsal uzlaşmanın sağlanması için ekonomik ve sosyal konseyin işletilmesi, insan haklarında çağdaş ülkeler düzeyine gelinmesi, Güneydoğu sorununun sosyal ve ekonomik çözümler ve uluslararası ilişkilerle bütünlük içinde değerlendirilmesi” vb. maddeler yeralmaktadır.

“Toplumsal uzlaşmanın sağlanması için ekonomik ve sosyal konseyin işletilmesi” ile ifade edilen fikir bu yeni hükümetin önemli hedeflerinden birini tanımlamaktadır. Sermaye devletin direkt yönlendirmesi ile çalışan, sermaye sınıfının dolaysız temsilcileri ile sözde işçi sınıfının temsilcilerinin (sendika konfederasyonlarının temsilcilerinin) oluşturduğu Ekonomik Sosyal Konsey, sermayenin sınıfa dönük temel bir saldırı aracıdır. Yeni hükümet daha şimdiden Ekonomik Sosyal Konsey’in işlevine işaret ederek aradığı “istikrar”ın zeminini tanımlamış durumdadır.

Refahyol’un düşürülmesi için, “işçi-işveren cephesi” adı altında sınıfa ihanette sınır tanımadığını gösteren sendika bürokrasisi, yeni hükümetin temel dayanaklarından biri durumundadır. İşçi ve emekçilerin tepkilerini denetlemek, içini boşaltmak ve sermayeye yedeklemek yönünde bu ihanet şebekesinin başarılı manevraları göz doldurmaktadır. Sermaye, yeni hükümeti ile bu silahı daha etkin bir tarzda kullanmak niyetindedir.

Protokolde, özellikle “kesintisiz sekiz yıllık eğitime geçiş” ile ifadesini

bulan ve bir süredir MGK ve TUSİAD’ın farklı cephelerden işlediği “şeriat karşı laik-kemalist düzen” teması etrafında toplumsal muhalefet kısıpca alınmak istenmektedir. MGK ve TUSİAD’ın alt yapısını hazırladığı bu siyasal atmosferde, yeni hükümet “demokrasi”nin ve “laiklik”in savunucusu rolüne soyunmuş durumdadır. Aynı oyunun bir parçası olarak, “sosyal demokrasi”ye ve reformist sola, “şeriat-laiklik” ikilemi arasında, MGK’nin ardında hareket alanı açılmıştır. CHP, BP gibileri açıktan açığa parlatılmış ve vitrine çıkarılmış durumdadır. Reformist sola da aynı şekilde bir hareket alanı yaratılmıştır. Reformist hareket ise, ehlileştirme saldırılarıyla birlikte açılan bu hareket alanını kullanmaktan geri durmamıştır. Refahyol’un düşürülmesine dönük kampanya sürerken bu durum açıkça izlenmiştir. Hatta İP şahsında, bu destek, açık bir MGK şakşakçılığına kadar varırılmış durumdadır.

Hükümete DSP’nin katılımı ve CHP’nin şartlı desteği üzerinden bu manevra sürdürülmek istenmektedir. Amaç toplumsal muhalefeti “sol”dan denetim altına almaktır. Ancak şurası açıktır ki, bu manevraların ömrü çok uzun olmayacaktır. Daha şimdiden, hükümet kurulma aşamasında iken ortaya dökülen pislikler, sermayenin çözümsüzlüğünün göstergesi durumundadır.

Tüm bu yaşananlar, aynı zamanda, düzen partilerinin arasında öze ilişkin hiçbir farkın olmadığını bir kez daha göstermiştir. Hepsinin de iktidar oldukları zaman uygulayacakları programın aynı sermaye programı olduğu çok açıktır. Hepsinde de bu düzenin temsilcisidir ve çıkarları sermayenin çıkarları ile özdeşir. Aralarındaki rekabet, iktidar olmanın nimetlerinden yararlanma kavgasından başka bir şey değildir. Tam da bu yüzden milletvekili transferleri bu kadar açık ve pervasız boyutlar kazanmış durumdadır.

İşçi ve emekçi kitleler karşılarında oynanan bu oyuna dur demek zorundadırlar. Bir avuç asalağın, halkı temsil etmek adı altında işçi ve emekçileri sermayeye nasıl da peşkeş çektiği ortadadır. İşçi ve emekçilerin bu düzenden de, parlamentodan da bir beklentisi olmamalıdır. Çözüm ne yeni hükümet arayışlarında, ne de seçimdedir. Çözüm sermaye iktidarının yıkılmasından geçmektedir. İşçi sınıfı ve emekçiler, sermaye düzenine karşı iktidarı yükseltmek zorundadırlar.

Devletin casusluk skandalı komedisi

3 Temmuz tarihli Sabah gazetesinde yayınlanan belge, devletin kendi iç dalaşının yeni bir örneğini gösteriyor.

Kendi başına bir devlet, bir yönetici güç olarak hareket eden MGK’nın ağırlığını oluşturan askeri kanat, istihbarat bilgileri hükümetin istihbarat bilgilerinden ayrı tutmaya çalışıyor. Bu çerçevede Genelkurmay Başkanı Karadayı 2 Haziran ‘97’de Erbakan’a gönderdiği mektupta; Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkan Vekili Bülent Orakoğlu’nun polis kökenli askerleri kullanarak, ordu ile ilgili bilgi ve belge topladığını belirtti. Olay Deniz Kuvvetleri İstihbarat Başkanlığı’nda görevli onbaşı Kadir Sarnusak’ın iki kez sorgulanmasıyla ortaya çıktı. Askerden önce emniyette sol örgütler masasında görev yapan Kadir Sarnusak ifadesinde şöyle diyor; “... Emniyet Genel Müdürlüğüne gittim. Orakoğlu’yla iki kez görüştüm. Birinde Hanefi Avcı da oradaydı. Hanefi Avcı, başkan, amirler ve daire başkanlarının, özellikle ülkücü ve dinci kesime bakışını sordu... Orakoğlu, MGK kararlarının beyninin Güven Erkaya olduğunu ve bu kararların hazırlanmasında Dz. K. K. İstihbarat Başkanlığının büyük rol oynadığını söylediğini, bu konudaki hazırlıkların Dz.K.K mı yoksa Genelkurmay İstihbarat Başkanlığınca mı yapıldığını sordu...

Bunun üzerine şimdiye kadar 6-8 civarındaki emir ve mesajı aktardım. Hatta gözaltına alınmasaydım, 6-8 sayfalık bir evrakı yine aynı yöntemle gönderecektim... Başkomiser Mahmut bana Orakoğlu’nun diğer istekleri iletti. Bunlar,

1-Albay ve daha üst rütbeli kişilerle ilgili biyografik bilgiler.

2-Dz. K. K. ’daki erler muhtemel bir ihtilalde hangi tarzda bir tutum içinde olacaklar?” (Sabah 3 Temmuz 1997)

Anlaşılan, devletin istihbarat kurumları sadece devrimci örgütler söz konusu olduğunda ortaklaşa çalışıyor. Diğer konularda ise MGK her türlü bilgi akışını denetleyebilirken, kendinden akacak bilgiyi TUSİAD ve büyük burjuvazi eksenlik politikalar doğrultusunda belirliyor ve sınırlıyor. Bugün çeşitli araçların kullanılarak yaratıldığı darbe-şeriat ikilemi ve bunun üzerine inşa edilen MGK-TUSİAD hükümeti bunun en büyük göstergesidir.

“Mebus pazarında” mutabakat hükümeti

Refahyol’un düşürülmesi ve yeni hükümetin kurulması sırasında ortaya çıkan tablo, sermaye devletin nasıl bir çürüme ve kokuşma içerisinde olduğunu bir kez daha gözler önüne sermiş durumdadır. İşçi ve emekçi kitlelerle alay edercesine, açıktan açığa süren hükümet pazarlıkları, bu düzenin çivisinin çıktığının bir kanıtıdır.

Hükümet tartışmaları ve yeni hükümetin oluşumu süreci, bu parlamentonun, artık bir asına yaprağı kadar bile işlevinin kalmadığını göstermektedir. Refahyol’un, açık bir darbe tehditi ile düşürülmesi bile, “parlamentar demokrasi”nin boş bir söz kalıbı olduğunu göstermiştir. Sözde halkın oyları ile işbaşı yapan bir hükümetin geleceği generallerin iki dudağının arasındadır.

Refahyol düşürüldükten sonra yaşanan güvenoyu tartışmaları ise rezaletin ikinci perdesidir. Halkın oyları ile seçilmiş, sözde halkın iradesini temsil eden milletvekilleri “beş milyon dolar” mertebesine ulaşan fiyatlarla alınıp satılır olmuştur. Kurulan mebus pazarında, milletvekilleri partiler arası

turlamaya başlamışlardır. Öyle ki, parlamentoda son altı ay içerisinde dört parti değiştiren bir milletvekili bile vardır. Parlamenteoya DSP’den girip, şimdilik MHP’de karar kılmak pahasına...

Daha dün her fırsatta Tansu Çiller’i övmek için birbirleriyle yarışan, medyatik şovlar düzenleyen bir dizi DYP’li şimdi aynı şekilde Mesut Yılmaz’a övgüler düzmektedir. Hem de üç gün önce söylediklerini yalanlamak pahasına...

Refahyol ortakları geçmişte kendilerinin de yaptığı büyük paralarla milletvekili transferlerini, şimdi ikiyüzlülükle eleştirip demokrasi ve dürüstlük nutukları atarken, karşı cephe “ülkeyi şeriat tehlikesinden kurtarma” maskesiyle “bu uğurda her yolun mübah olduğunu” savunmaktadır.

Meclisteki sayısal dengelerin para gücüyle değiştirilebiliyor olması; bu meclisin ve milletvekillerinin neyi ve kimi temsil ettiğini, kimin çıkarlarını koruduğunu göstermektedir. Açıktır ki, temsil edilen ve çıkarları için mücadele eden işçi ve emekçi kitleler değildir.

Olağanüstü halin olağan, sıkıyönetimin genel hali

İller idare yasası yürürlükte!

Devlet terörünün resmileştirilmesi ve meşrulaştırılmasının temel yollardan biri onu yasallaştırmaktır. Türkiye’de sayısız anti demokratik, faşist yasa yürürlükte. Bilinen adıyla anti-terör yasaları, bunların en bariz örnekleridir.

Geçen yıl ise Terörle Mücadele Yasasında bazı değişiklikler yapılarak ve İller İdare Yasası meclisten geçirilerek devletin zor aygıtlarına sınırsız yetki ve sorumluluklar tanınmıştır. Faşist sermaye devleti bu yeni yasalarla tahkim edilirken, Olağanüstü Hal’in ve Sıkıyönetimin tüm ülke genelinde olağan bir uygulama olarak genelleştirilmesine de hukuksal bir kılıf giydirmiş oldu.

Bizzat MGK tarafından hazırlanan ve neredeyse birebir Sıkıyönetim ve Olağanüstü Hal yasalarından kopya edilen İller İdare Yasası, içinden geçtiğimiz şu günlerde etkin bir tarzda yürürlüğe konmaktadır. Geçtiğimiz dönemde son değişikliklerden geçirilerek daha da vurucu bir işlev kazanan bu yasaya dayanarak demokratik kitle örgütleri basılmakta ve kapatılmakta, muhalif ve devrimci olarak tanınan insanlar gerekçesiz olarak gözaltına alınmakta, valiler her türden muhalif kitle gösterisini yasaklamaktadır.

MGK toplantıları ve brifingler yoluyla “durumdan vazife çıkardığını” ilan eden ordunun toplumsal ve siyasal yaşama giderek daha dolaysız ve kaba bir tarzda müdahale ettiği bu dönemde İller İdare Yasasının mahiyeti açıktır.

Bu yasa yalnızca valilere gerekli gördüğü her durumda askeri kuvvetleri yardıma çağırma yetkisi tanımlıyor, aynı zamanda bu gibi hallerde yetkiyi bizzat askeri birliğin komutasına bağlıyor. Kısacası otorite tümüyle orduya bırakılıyor, her türlü toplumsal gelişme karşısında askere en geniş müdahale hakkı tanınıyor.

İller İdare Yasası mantığını özellikle bugün, ordu müdahalelerine kitle tabanı sağlanmaya çalışıldığı, darbe sopasının sürekli sallandığı içinde bulunduğumuz koşullarda bulmaktadır. Bir bakıma darbeye hukuksal zemin sağlayan bu yasa, faşist sermaye rejimine muhalif tüm güçlerin acımasızca ezilmesini öngörmektedir.

Kuşkusuz demokratik mevzilerin ve muhalif, devrimci güçlerin karşı devrimci terörün hedefi olması yeni değildir. Geçmişten bu yana devlet bu hedeflere dönük amansız bir özel savaş yürütmektedir. Susurluk, devletin kontra faaliyetlerinin iğrenç içyüzünü, kirli, kanlı gerçekliğini ortaya sermiştir. Çoğu kez illegal yollardan ve devlet içerisinde örgütlenmiş kontr-gerilla çeteleri tarafından uygulanan

provokasyonlar, katliamlar, gözaltında kayıplar, faili meçhul cinayetler adeta gündelik olaylar halini almıştır. İller İdare Yasasının yürürlüğe konması, sözkonusu insanlık dışı suçların resmileştirilmesinden, kontr-gerillanın yasallaştırılmasından başka bir şey değildir.

Bu yasa yalnızca ordu, vali, polis gibi devlet kurumlarını sınırsız yetkilerle donatmakla kalmıyor, aynı zamanda açıktan bir infaz ve katliam buyruğu niteliği de taşıyor.

Örneğin; bir kaç hafta önce, sağ yakalanması mümkün olduğu halde mahalle halkının gözü önünde katledilen DHKP-C militanı Süleyman Örs’ün infazı, polise “kaçmaya yeltenilmesi halinde doğruca duraksamadan hedefe ateş etme”

yetkisi veren İller İdare Yasası sayesinde tümüyle hukuksal sınırlar içerisinde yer almaktadır. Böylece geçmişten bu yana devlet tarafından pervasızca uygulanan yargısız infazlar bundan böyle resmi “cezalandırma” yöntemleri olarak uygulanacak, katil polislerin göstermelik yargılardan geçip aklanmasına gerek kalmayacaktır.

İller İdare Yasası’nın temel hedeflerinden bir diğeri ise kardeş Kürt halkına karşı yürütülen kirli savaşın daha da boyutlandırılmasına hukuksal bir zemin yaratmaktır. Bu yasa ile sınır illerinin valilerine, sınır ötesi operasyona karar verme olanağı tanınmaktadır. Genelkurmay vasıtası ile Bakanlar Kurulu’ndan izinle valiler sınır ötesi operasyonlara girişebilmektedir.

ABD emperyalizminin uşaklığını yapan sömürgeci sermayenin tümüyle haksız ve iğrenç çıkarlarına dayanan Güney Kürdistan işgalinin gerçekleştirildiği bir dönemde bunun anlamı daha da açık hale gelmektedir.

Burjuvazinin elinde sözkonusu yasanın bir kağıt parçasından ibaret kalmadığı, aksine toplumsal muhalefete ve onun öncü devrimci güçlerine karşı pervasız saldırıların bir kaldıracına dönüştüğü ortadadır. Nasıl ki bu yasa esas anlamını sokakta, fabrikada, direnişte üzerimize kusulan terörde buluyorsa, onu etkisizleştirilmesinin yolu da buralardan geçmektedir. Kısacası bu yasa sokaklarda yırtılacak, işçi ve emekçilerin militan mücadeleleriyle çöpe atılacaktır!

Cezaevlerine dönük baskı ve saldırılar artıyor!

Devletin cezaevlerine yönelik uyguladığı baskı ve saldırılar artarak devam ediyor. Devrimci tutsakların can pahasına elde ettikleri haklarını, insanca yaşam koşullarını ellerinden almak için hergün farklı bir cezaevinde saldırılar yaşanıyor. Fakat özünde hep aynı yıldırma ve sindirme politikası uygulanıyor.

Sözkonusu saldırılardan biri de geçtiğimiz ayda Malatya Cezaevinde yaşanmıştır. 5 Haziran günü, hastaneye götürülen bayan tutuklulara cezaevi müdürü yönetiminde gardiyan ve askerler tarafından saldırılmış, birçok tutsak ağır bir şekilde yaralanmıştır. Aynı süreçte, başka tutsaklar da hastane, mahkeme, avukat çıkışlarında keyfi şekilde saldırıya uğramıştır. Daha önce ameliyat olan ve halen tedavisi yapılmayan bir tutsak hastanede doktorun gözü önünde dövülmüştür. Tutsaklar bu baskı ve hak gasplarını protesto ettikleri ve cezaevi müdürü ile savcıyla görüşmek talebinde bulundukları için saldırıya uğramış ve 4’ü ağır olmak üzere 30 tutsak yaralanmıştır.

İçerde bu gelişmeler yaşanırken, dışarda da tutsak yakınlarına yönelik her türlü zorluk çıkarılmaktadır. Görüşe gelen tutsak yakınları gözaltına alınmaktadır.

Cezaevine gönderilen mektup, gazete ve yayınlar verilmemekte, tutsaklara ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org> mektupları da

gönderilmemektedir. Ailelerin getirdikleri yiyecekler birbirine karıştırılıp yenmez hale getirilerek tutsaklara verilmektedir.

Zindanlarda uygulanan zulme bir başka örnek de 27 Haziran günü Konya’da Ceyhan Cezaevine sevk sırasında yaşanmıştır. C-5 ve C-10 No’lu koşuşların sevk sırasında tutuklulara saldırılmış ve 2’si ağır olmak üzere 24 tutsak ağır yaralanmıştır.

Saldırı örneklerini daha da

çoğaltmak mümkün. Her gelen gün cezaevindeki devrimci tutsaklara yapılan saldırıları haberliyor.

Daha geçen yılın bu aylarında, cezaevlerindeki baskı ve hak gasplarına, açılan tabutluklara karşı binlerce tutsak açlık grevi ve ölüm oruncuna yatmıştı. Devlet ve onun kurumları, “teslim alacağız” dedikçe herbiri bedenlerini bombaya, hücrelerini atoma çevirerek “devrimci irade karşısında diz çökeceksiniz” demişlerdi. Ve sonunda yine kazanan direnen tutsaklar olmuştu.

İçinden geçtiğimiz süreçte devlet cezaevindeki devrimci tutsaklara dönük baskılarını yeniden artırmakta ve katmerleştirmektedir. Son dönemdeki MGK direktifleriyle de dolaysız bağlantılı olarak devlet, devrimci muhalefetin sesi, kulağı, nefesi olan devrimci tutsaklara azgınca bir saldırının zemini düzlemeye çalışıyor.

İşçilerin, emekçilerin, devrimcilerin, bütün duyarlı insanların bu saldırılara karşı tepkilerini bulundukları her alanda sese, öfkeye dönüştürmek zorundalar. Şunu dost da düşman da çok iyi biliyor ki, bu saldırılar karşısında devrimci tutsaklar hiç bir zaman onurunu çiğnetmemişlerdir.

Devrimci tutsaklar herşeyden önce biz devrimcilerin ve tüm ezilen emekçilerin onurudur. Bu onuru korumak, onlara uzanan elleri kırmak için fabrikada, okulda, atölyede, kahvede, mahallede sesimizi yükseltelim: “Zindanlar yıkılsın, tutsaklara özgürlük!”

Ankara'da 2 Temmuz gösterisi

Devlet karşıtı ve coşkulu

Sivas katliamının üstünden tam 4 yıl geçti. 4 yıl önce 35 aydını diri diri yakan aynı zihniyet, o günden bu yana daha nice aydını, devrimciyi, işçi ve emekçiyi katletti. Bu zihniyet, en fazla kara ulaşmak için, her yolu mübah, her aracı uygun gören egemen sınıfın zihniyetidir. Bir kene, kanını emdiği canlıyı ne kadar düşünürse, asalak burjuvazi de insanlığı o kadar düşünmektedir. Yani o kan ona gerekli olduğu kadar...

Sivas'ta, Gazi'de, 1

Mayıs'ta, cezaevlerinde, maden göçüğünde, tanker yangınında, işkencede, kaçırma/kaybetmelerde, maşa değişse de, el hep aynı eldir. Sermayenin ve onun devletin kanlı eli. Sermaye devletin insanlık düşmanı yüzü tüm çıplaklığıyla Susurluk'ta ortaya serildi. Bütün bu gerçeklere rağmen, Sivas olayına hala, sermayenin bu soygun ve sömürü çarkından, bu çete düzeninden bağımsız bir "şeriat tehlikesi" yorumu getirebilmek için, ya bir mezhebin kör bir müridi, ya da aşağılık bir düzenbaz olmak gerekir.

Toplumumuzda bu tür körlüklerin de, düzenbazlıkların da az olmadığı bir gerçektir. Gerek bazı Alevi kuruluşları, gerekse İP türünden "sol" düzenciler, '93'ten bu yana, sermaye devletini Sivas suçundan aklamak için az uğraşmadı. Fakat olaylar öylesine hızlı gelişti ve sermaye devletin suçları öylesine ardiardına açığa çıktı ki, kitlelerin bu yönde bir aldatılması artık olanaksız hale geldi. Gerçi daha Sivas olayları sırasında bile, kitlede, suçlu konusundaki bilinç açıklığı, bu çevrelerden çok daha ilerde bulunuyordu. Gerek dev bir protesto yürüyüşüyle gerçekleşen cenaze törenlerinde, gerekse de birinci yıl gösterilerinde, suçlunun devlet olduğu, kitle tarafından daha o zaman tescil edilmişti.

Dört yıl aradan sonra, bu yıl Ankara'da gerçekleştirilen 2 Temmuz katliamını protesto gösterisinde kitle, bir kez daha, devlet suçlarının farkında olduğunu kanıtladı. Gösteriyi MGK güdümlü şeriat karşıtlığına indirgeme çabalarını boşa çıkardı. Devlet Aleviciliği, İP ve paralel kulvardaki diğer çevreler bu yönlü amaçlarına ulaşamadılar.

Gösterilere MGK laikliği damgasını vuramayacağını anlayan İP, bu kez, bir başka amacı doğrultusunda harekete geçti. Gösteriyi provoke ederek dağıtmaya çalışmaktı bu. Yakınındaki ÖDP'lilere saldırarak, bir polis saldırısına meydan verdi. Maalesef İP provokasyonunu boşa çıkaracak bir soğukkanlılık sergilenemedi ve bu daha sonra medya tarafından aşağılık bir tarzda kullanıldı.

Ancak ÖDP ile devrimci çevrelerden desteğe gelenlerin kolluk güçlerine karşı direnişiyse polis kitleye ulaşması engellendi. Öte yandan uzun süreden beri bir gösteride ilk kez, kürsünün doğru kullanımına tanık olundu. Böyle durumlarda genellikle, gösterici kitleye hitap edilerek, sakin olma çağrısı yapılırdı. Bu kez doğrudan polise hitap edildi. Geri çekilmesi için sert biçimde uyarıldı. Olay sırasında kürsüye bu hakimiyet, kitlenin ruh

halini de etkiledi. Olaylar yatışmaya kadar, ciddi bir panik, ya da dağılma havası yaşanmadı.

Gerek polisin saldırısına birleşik bir tarzda karşı konulması, gerek kürsünün müdahalesi, gerekse de kitlenin devrimci dayanışmaya yönelik sloganları toplam bir direniş havası yaratmaya yetti. Olayın bitiminde gerçekleştirilen saygı duruşu sırasında, 35 şehit için, 35 kez, hep bir ağızdan haykırılan "Burda!.." nidasıyla kitle, birlik ve direniş ruhunu tam anlamıyla yansıttı.

Ankara gösterisine MGK laikliği değil devlet karşıtlığının hakim kılınmasının arkasında herşeyden önce kitlenin emekçi çoğunluğu yatmaktadır. Devlet Aleviciliği son derece kitlesiz, kimi sendikalar ise oldukça kitlesel katılmıştı gösteriye. Özellikle DİSK, Eğitim-Sen, Tüm Bel-Sen, SES, Tüm Maliye-Sen, Genel-İş gibi sendikaların kortejleri dikkat çekiyordu. Yıllardır, sermayenin ve devletin çıplak zoruyla boğuşa boğuşa yol almaya çalışan kamu çalışanları, elbette, Sivas katliamı gibi bir olayın arkasındaki sermaye elini, devlet elini görebilecek bilince sahiptiler. Çünkü onlar, "Kahrolsun ücretli kölelik düzeni!" şiarıyla çıktıkları yolda, toplumsal gelişmelere sınıf cephesinden yaklaşmayı adım adım öğrendiler. 2 Temmuz gösterilerine rengini veren de bu bilinç oldu.

Kimi sendikaların 2 Temmuz mitingine bu tarz katılımı, bir başka açıdan da önem taşıyordu. Emek güçleri, salt alanlarına özgün sorunlara değil, genel toplumsal sorunlara da sınıfsal müdahaleyi öğrenmeye başladıklarını gösteriyorlardı artık. Geçmişte, bu türden gelişmelere, duyarlı bireyleri nezdinde katılan emek güçleri, artık, örgütsel ve kitlesel olarak, pankartları, amblemleriyle yer almaya başlamışlardı.

Gösterici kitlenin ortaya koyduğu bu gelişmeler, ne yazık ki, etkin bir siyasi müdahaleye tabi tutulamadı. Geleneksel devrimci siyasetlerin 2 Temmuz eylemine gösterdiği duyarlılık, emekçi kitlelerin duyarlılığı ve yarattığı zemini yakalayacak güçte değildi. Kimi çevrelerin gösteriye katılımı nerdeyse legal yayınlarının Ankara bürolarıyla sınırlı denecek düzeyde azdı. Fakat güçsüzlüğün asıl göstergesi, katılım düşüklüğü değildir. Bu zayıflık, kendisini, gösteriye hazırlanmaktan, müdahale araçlarına, oradan alandaki tutuma kadar her aşamada gösteriyordu.

Bilindiği gibi, 2 Temmuz'u önceleyen

süreçte, devrimci çevreler, bir protesto gösterisinin birlikte örgütlenmesi yolunda bir inisiyatif sergilemediler. Denilebilir ki, PSA'ların bu organizasyonu olmasa idi, merkezi bir gösteri yapılmayacaktı. İlk güçsüzlük göstergesi, hazırlık aşamasına yönelik bu iddiasızlıkta kendisini ortaya koyuyordu. Ardından, PSA organizasyonunun miting katılım çağrıları geldi. Bu çağrılar, geleneksel devrimci yapılarda, kitlesel bir katılıma

yönelik bir ön çalışma ile yanıtlanmadı. Bir-iki çevre dışında, Ankara dışından katılım bile düşünülmedi. Bu ilgisizlik kendini, alana yönelik propaganda materyallerinde de gösteriyordu. Gösteri, ne yazık ki, devrimci materyallerle donatılmadı. Bu refleks zayıflıkları, polis saldırısı sırasında da sürdü kuşkusuz. Olaya müdahale, tek tek devrimcilerin olay yerine toplanması şeklinde gerçekleşebildi. Oysa, saldırıya karşı kitlenin harekete geçirilmesi, direniş ruhunun kitlesel organizasyonu yönünde bir refleks, çok daha güçlü bir karşı koyuşu sağlayabilirdi.

Kızıl Bayrak olarak, bir etkinliğin düzenlenmediği tüm illerden katılım kararımıza uygun bir ön çalışma yürütmüştük. Bu çerçevede Ankara mitingine, İzmir ve Zonguldak dışında tüm bürolarımızın katılımı sağlandı. Okur çevrelerimizin katılımını düşüren bir etken, yol paraları basıncı oldu. Bildiri ve kuşlarımız, yürüyüş boyunca, tüm kitleye ulaştırıldı. Ayrıca alanda daha önce EKİM'in afiş astığı görüldü. Gene yürüyüş boyunca, gerek önümüzdeki sendikaların, gerekse arkamızdaki devrimci yayın kortejlerinin kimi sloganlarına katılarak, dayanışma ruhunu yaymaya çalıştık. Sendika ve dernek kortejlerinde yürüyen yoldaşlarımız dışında, "Sivas'ın katili devlettir! Hesap soracağız-Kızıl Bayrak" ve Tekstil Bülteni pankartları altında yürüyen yüz kişi civarında coşkulu bir kitleye sahipti kortejimiz. Bu coşku, yürüyüş sırasında olduğu kadar, alanda da sürdü.

2 Temmuz Ankara mitinginin devlet karşıtı rengi, aynı akşam İstanbul'un çeşitli emekçi semtlerinde düzenlenen kitle gösterilerinde daha belirgin bir devrimci tonla ortaya çıktı. Çünkü bu tür "izinsiz" gösterilerde reformizmin ve devlet tarikatçılarıyla devlet solcularının yer alması mümkün değildi. Devrimcilerin önderliğinde gerçekleştirilen bu eylemler, böylece, devrimci kitle gösterileri olarak yaşandı. Merkezi Ankara eyleminin gücü, bu gösterilerle bir kat daha artmış oldu.

Yukarıda değinmeye çalıştığımız eksik ve zaaflarına rağmen, 2 Temmuz Ankara eylemi, genel çerçevesiyle güçlü bir gösteri oldu. Özellikle iki yıl aradan sonra ve Sivas sanıklarına gösterilen kayırmaların mide bulandırıcı bir süreçte yapılması, eylemin güçlü yanlarından birini oluşturmuştu. '93 ve '94 gösterilerinin öfkesini ve kitleselliğini yakalayamasa da, sermayenin çeteci-katil

uyuşun ifadesi oldu.

Ankara gösterisi notları:

Eylem saat 12.00'de Sıhhiye köprüsü üzerinde kortejlerin oluşturulmasıyla başladı. En önde çeşitli illerden gelen Pir Sultan Abdal, Hacı Bektaş Veli dernekleriyle yine Alevi kitlelerin örgütlü olduğu çeşitli yöre dernekleri yerlerini aldı. Hacı Bektaş Veli derneklerinde yer yer göze çarpan Türk bayraklarına rağmen birçok Pir Sultan Abdal dernek kortejlerinden yükselen devlet karşıtı sloganlar Alevi kitlelerin devlete bakış açısındaki iki farklı tutumun göstergesi oldu. Onlardan sonra sırası TMMOB, Edebiyatçılar Derneği, Tabipler Odası ve Halkevleri kortejleri aldı.

Toplanma yerine "Zindanlar boşalsın çetelere yer kalsın!" ve "Sivas'ın hesabını soracağız!" sloganları ve alkışlarla gelen DİSK kitlelerinin büyük çoğunluğunu Genel-İş, Oleyis ve Nakliyat-İş'e bağlı işçiler oluşturuyordu. Eyleme kamu emekçileri cephesinden ise beklenenin altında bir katılım oldu denebilir. Bu tür eylemlere duyarlı bir kitleye sahip olan KESK'in eyleme Ankara'dan katılımı yetinmesi düşündürücüdür. Yine de Enerji Yapı Yol-Sen, SES, Eğitim-Sen, Tüm Maliye-Sen, Tüm Yargı-Sen gibi sendikalar kitlesellikleri ve coşkularıyla eylemde yerlerini aldılar. Özellikle bu sendika kortejlerinin arama noktasında gösterdikleri ileri tutum kamu emekçilerinin bundan sonraki eylemlerde devlete karşı takınmaları gereken tutuma örnek teşkil etti.

Sendikal kortejlerin ardından ise devrimci-sosyalist basın ve platform kortejleri geliyordu. Kızıl Bayrak ÖMP, Kaldıraç, DHP, Özgür Gelecek, HÖP, DMP sıralamasıyla katılan devrimci kortejler eyleme belli bir coşku taşıdılar.

Devrimci kortejlerin hemen ardından alfabetik sırayla siyasi partiler geliyordu. Barış Partisi, CHP, DBP kortejleri belli bir kitlesellikle eylemde yerlerini aldı. HADEP ve EMEP kortejleri coşkulu fakat geçmiş dönemlerdeki kitleselliklerinden uzaktılar. ÖDP ve SİP için de aynı durum söz konusuydu.

Eylemin en kalabalık gruplarından biri tarihi boyunca emekçilere ve devrimcilere karşı bir provokasyon çetesi konumundaki İP oldu. İP Türk bayraklarıyla ve devletle aynı dildeki sloganları ve pankartlarıyla tam anlamıyla devleti temsil ediyordu.

Karşı-devrim güçleri ise eylemde panzerleriyle, robocoplarıyla, cop kalkan ekipleriyle yerlerini aldılar. Genel olarak olay çıkarmamak tutumu içinde oldukları görüldü. ÖDP ile İP arasında İP'in provokasyonu sonucunda çıkan çatışmayı fırsat bilip kitleye saldırsalar da kitle tarafından geri püskürtüldüler. Sermaye medyasının özel bir tarzda kolluk güçlerinin düştüğü aciz durumu gizlemeye çalışması kitle hareketinin kazanacağı moral güçten duyduğu korkudur.

İzmir 2 Temmuz eylemi

Katil devlet lanetlendi!

İzmir’de Demokrasi Platformu’nun düzenlediği 2 Temmuz Sivas eylemine yaklaşık 2000 kişi katıldı. Akşamüzeri saat 5.30’da başlayıp yarım saat süren mitinge yasal partiler, DÖK’ler ve devrimci grupların katılımı oldu. “Devrimci Güçbirliği- Atılım, Alinteri, Kızıl Bayrak, DMP, EKM, Hedef, Partizan Sesi, Özgür Gelecek, Özgür Halk, TİYAD’lı Aileler” imzasının kullanıldığı pankartta, “Sivasın katili devlettir. Hesabını soracağız!” sloganı yazıyordu.

Bu sloganı alana girerken ve alanda sık sık attık. Bunun dışında devletin Güney Kürdistan işgalini lanetleyen ve direnişi simgeleyen “Güney Kürdistan işgaline son!”, “Katil devlet Kürdistan’dan defol!”, “Kürdistan faşizme mezar olacak!” sloganlarını sıkça haykırıp genel kitleye yaymaya çalıştık.

Saygı duruşu ile başlayan eylem, Sivas şehitlerinin adlarının tek tek okunmasıyla devam etti. Her adın ardından “ölümsüzdür” diye haykırıyordu kitle. Demokrasi Platformu temsilcilerinin yaptıkları konuşmalar

Kızıl Bayrak / İZMİR

Sivas’ta katledilenler Zonguldak’ta anıldı!

Sivas’ta sermaye devletin tezgahladığı provakasyonla gerçekleşen ve 35 aydının yakılarak ölümüyle sonuçlanan katliamın yıldönümünde Zonguldak’ta bir dizi etkinlik yapıldı.

İlk etkinlik saat 12.30’da Demokrasi Platformu’nun hükümet meydanında yaptığı basın açıklamasıyla başladı. Basın açıklamasına 150 kadar insan katıldı. Okunan basın açıklaması laik-şeriat dayatmasının sınırlarını aşmadı. Dinci gerici lanetlenirken, arkasındaki gerçek katliam sanığı devlet aklandı. Basın açıklaması “Sivas’ın hesabı sorulacak!” sloganıyla bitti.

Zonguldak’taki ikinci etkinlik, saat 20.00’de İHD Zonguldak şubesi tarafından düzenlenen 2 Temmuz anma gecesi oldu. GMİS büyük salonunda

Kızıl Bayrak / ZONGULDAK

İstanbul'da sokak gösterileri

İstanbul’da bulunan Pir Sultan Abdal ve Hacı Bektaş Dernekleri, çeşitli kitle örgütleri ve devrimci yapılar Sivas şehitlerini anma gösterileri için Ankara’daki mitinge katılma kararı aldılar. Bu kararın dışında kalan SIP, yaklaşık 100 kişilik bir grupla Kadıköy’de bir etkinlik gerçekleştirdi. Bahariye’den yürümek isteyen SIP korteji polis tarafından engellenince, basın açıklaması okunarak dağıldı.

Ancak bunun dışında da İstanbul, Sivas katliamının 4. yıldönümünde sessiz kalmadı. Sanatçı ve aydınlar mezarları

sıkça sloganlarla kesildi, kitle katliamın sorumlularına nefretini sloganlarla ifade etti.

Komünistler olarak “Kahrolsun MGK, MİT, CIA, Kontr-gerilla”, “Kahrolsun sermaye düzeni!” gibi sloganlar ile düzeni teşhir ederken, yaptığımız kuşlamalarımız ile de devrim ve sosyalizm hedefini gösterdik.

Eylemin en büyük eksikliği hazırlık çalışmasının zayıflığı oldu. Böylesi bir eylem öncesinde işçi ve emekçilerin büyük çoğunluğuna hitap eden bir genel ajitasyon-propaganda çalışması özel bir önem taşımaya rağmen Demokrasi Platformu “Sivas şehitlerini anmaya çağrı” başlığıyla çıkardığı bildiriye dağıtmamıştır bile.

Devrimci Güçbirliği de bu noktada zayıf kalmış, tüm hazırlığını alana dönük yapmıştır. Kızıl Bayrak’ın 2 Temmuz öncesi emekçi semtlerine ve çeşitli hastanelere dönük yaptığı bildiri dağıtımı dışında bu alanda bir çalışma gerçekleşmemiştir.

yapılan geceye yaklaşık 300 kadar kişi katıldı. Anma gecesi İHD Zonguldak şube başkanı Ahmet Tellioglu’nun açılış konuşmasıyla başladı. Tellioglu, Sivas katliamının barış, kardeşlik, hürriyet isteyenleri susturmak maksatlı olduğu belirttikten sonra şöyle dedi: “Bu gözler kanlı pazarı gördü, 1 Mayıs ’77’yi, Maraş’ı, Çorum’u, Gazi’yi, 1 Mayıs ’96’yı gördü, Diyarbakır, Metris, Sağmacılar zindanlarında parçalanmış bedenleri gördü. Saldırı hak ve özgürlüklerimize dönüktür”.

Sivas katliamının anlatıldığı bir tiyatro oyunu ile devam eden gece, grup konseri, şiirler, kısa oyun ve bağlama konseriyle sona erdi.

başında saygı duruşu ve marşlarla anılırken, Okmeydanı, Gazi, 1 Mayıs mahallesi vb. gibi bir çok semtte işçi ve emekçiler sokaklara çıkarak devleti lanetledi. Genellikle devrimci bir havanın hakim olduğu etkinliklerin çoğuna polis müdahale etmemeyi tercih etti.

“1 dakika karanlık” kampanyasından bu yana ilk defa devlet ve düzen karşıtı sloganlarla sokağa çıkan kitleler Sivas katliamını unutmadığını ve katil devletten hesap soracağını haykırdı.

Kızıl Bayrak / İSTANBUL

Bergama, Sivas ve medyanın iğrençliği...

Bergama köylülerinin Eurogold firmasını basmaları ve Sivas katliamının 4. yıldönümü nedeniyle gerçekleşen 2 Temmuz gösterileri geçtiğimiz günlerde sermaye devletin ve onun borazanı medyanın iğrenç ikiyüzlülüğünü sergileyen iki çarpıcı olay oldular.

Bergama köylülerinin, siyanürle altın çıkaran ve kar hırsı uğruna toprakları pervasızca zehirlemekten, bölge halkına ölüm ve hastalık kusmaktan geri durmayan Eurogold firmasına karşı mücadelesi uzun bir zamandan beri sürüyor. Otoyol basan, şenlikler düzenleyen ve İzmir’e giden köylüler çeşitli eylem biçimlerine başvurdular ve en sonunda hukuksal yollardan da sürdürdükleri mücadeleyi kazandılar. Ne var ki, Eurogold firması yargının verdiği kararı tanımadığı gibi, devletin de kararı uygulamak gibi bir girişimi olmadı.

Son gelişmelere kadar devlet güya “tarafsızlık” pozunu takınıyordu. Hatta medya çevreci bir söylemle Bergama köylülerine sahip çıkıyor dahi göründü. Böylece Bergama halkının mücadelesi, sanki dolaysız olarak sermayenin bir uluslararası temsilcisine dönük değilmiş ve basit bazı çevre sorunları ile sınırlıymış gibi bir hava yaratılmaya çalışıldı.

Oysa Bergama halkının öfkesi tam da çevreyi ve insanı hiçe sayan Eurogold’a, yani onun şahsındaki sermayeye yönelince medyanın kullandığı üslup da tümüyle değişti. Köylüler, Eurogold firmasının yargı kararına rağmen üretimi sürdürdüğünü, dahası alay edercesine siyanür tankerleri getirdiğini görüp, devletin yasalarının sözkonusu olan sermaye olunca işletilmediğini de anlayınca harekete geçti. Firmayı basan ve firma sahasında bulunan araçları ateşe veren köylüler kararları bizzat uygulamaya karar vermişlerdi.

O güne kadar Bergama halkının çevre duyarlılığından bahseden burjuva medya bu kez anarşistler söylemine sarıldı. Devlet yetkilileri sırasıyla bu olayları tasvip etmediklerini, “karışıklık” ve “kaos” yaratmanın doğru olmadığını açıkladı. Köylüler, amaçsız, ipini koparmış serseriler olarak lanse edildi. Hatta amaçlarının çevre, insan sağlığı vb. olmadığı, Eurogold’a topraklarını pahalıya satamadıkları için şiddete başvurdıkları karaçalmaları öne sürüldü.

Burjuva yasalarını dahi pervasızca çiğneyen, bölgeyi göz göre göre zehirleyen Eurogold firmasının temsilcileri, “hukuk devletine saygılı” medeni insanlar olarak TV kanallarına demeç verirken, ölümle yüzyüze getirilen, toprakları zehirlenen ve böylece geçim kaynakları yok edilen köylülerin isyanı adeta bir “terör” olayı olarak lanse edildi. Yasadışı yollarla üretimini sürdüren Eurogold’a karşı herhangi bir yaptırım uygulamayı aklına bile getirmeyen sermaye devleti köylülerin isyanı karşısında bölgeye

hemen jandarma güçlerini yolladı. Bir çok insan gözaltına alındı.

Burjuva medya özel bir tarzda köylülerin bu en son eyleminin görüntülerini yayınlamaktan kaçınmıştır. Örnek oluşturur kaygısıyla ekranlara getirilmeyen bu görüntüler yerine döne döne tahrip edilen firma ve arabalar sergilenme yoluna gidildi. Böylece “anarşistler”, “amaçsız şiddet olayı” vb. söylemlere de maddi bir zemin hazırlanmaya çalışıldı.

Medyanın bilinçli çarpıtmalarına çarpıcı bir diğer örnek Ankara 2 Temmuz anma gösterisi olmuştur. Medya, bu kez de düzen ve devlet karşıtı bir havanın egemen olduğu eylemin genel atmosferini yansıtmaktan bilinçli bir tarzda geri durdu. “Sivas’ın katili devlettir!” sloganının damgasını vurduğu miting, kaostan ibaret bir sol-ıçı çatışma olarak sunuldu. Provokasyon ortamı yaratan İP güruhu ile ÖDP’nin birbirine girdiğini gösteren sahneler bıktırıcı bir tarzda, adeta seyirci aptal yerine konarak, aynı programda belki de ardiardına on kez sergilenmek yoluna gidildi. İP-ÖDP çatışması ile yanan Madımak otelinin görüntüleri birbiriyle montajlanarak, 2 Temmuz anma gösterileri ile Sivas katliamı arasında “aynı mantık”, “aynı barbarlık” çağrışımı yaratılmaya çalışıldı. Burjuva medya bir yandan, Sivas’ta katledilen sanatçı ve aydınların ardından timsah gözyaşları dökerken, diğer yandan da şehitlerine sahip çıkan, katillerden hesap soracağını ilan eden kitleleri medeniyetten uzak, kaos yaratan kişiler olarak sunma gayreti içindeydi.

2 Temmuz gösterisine, laik kemalist düzen savunusu üzerinden hakimiyet kuramayan, mitingin devlet karşıtı militan bir gösteriye dönüşmesini engelleyemeyen sermaye devleti böylece gerçekleri çarpıtabileceğini sandı. Ne “Sivas’ın katili devlettir! Hesap soracağız!” vb. gibi pankartlar altında yürüyen kitlelerin, ne de öfkelerini militan bir tarzda devletin kolluk güçlerine yöneltip polis panzerlerine çıkan insanların görüntüleri geldi ekrana. Polisin İP tarafından yaratılan provokasyon ortamını anında değerlendirerek kitleye vahşice saldırmaya da “olayları yatıştırmak” şeklinde lanse edildi. Saatlere yayılan miting adeta en fazla 15 dakika süren İP-ÖDP çatışması ile özdeşleştirildi.

Kısacası, 1 Mayıs’ta sol güçlerin zaaf ve hatalı tutumlarını en iğrenç bir tarzda karşı-devrimci bir kampanyaya zemin yapmak alanında önemli deneyimler edinen devlet, 2 Temmuz’da böylece yeni bir “başarı” kazanmış oldu.

Ancak hem Bergama’da patlayan köylülerin öfkesi, hem de Ankara 2 Temmuz gösterisinde kitlelerin devlete yönelen militan tepkileri bu başarıların gelip geçici olduğunu, ezilen emekçi yığınlar içerisinde mayalanan dinamiklerin kendisine devrimci bir kanal aradığını göstermektedir.

Mutlu Akü grevi sürüyor...

Kenetlenip patrona diz çöktürelim!

3 Haziran'da Mutlu Akü'nün Tepeören, Kartal, Bursa fabrikalarında ve Mutlu Akü'ye bağlı Çelik Akü'de başlayan grev sessiz sedasız devam ediyor.

Sessiz sedasız diyoruz çünkü, grevin bütün sorunları işçiler ve Petrol-İş sendikası tarafından bilinmesine rağmen, Tepeören'deki fabrikanın önüne grev şemsiyesi ve masa çıkartmanın, gözcülerin burada bulundurulmasının haricinde bir gelişme yok. Daha önce değindiğimiz yemek, grev çadırı, araçların aranması ve grevin duyurulmasına yönelik kamuoyu yaratma sorunları olduğu gibi duruyor. Bütün bunlar grevin, direnişten uzak bir tatil havasında geçmesini sağlıyor. Grev başlayalı bir ay olmasına rağmen, sendika henüz bir basın açıklaması bile yapmadı. Kendi grevini işçi-emekçilere duyurma çabasını bile göstermeyenlerin aktif bir sınıf dayanışması de beklememelidirler.

Sendikanın pasif tutumunu ve işçilerin dağınlıklığını iyi gören patron ise grev kırılcılığı konusunda bir adım daha atmış bulunuyor. Bir yandan kamyonların aranmadan fabrikaya girip çıkmaya çalışması devam etmektedir. Diğer yandan patron, ithal ettiği akülerin Güneşli'de kutu imalat ve depo olarak kullandığı yerde hammadde eksikliklerini tamamlamakta ve kutulara yerleştirmektedir. Sözkonusu aküler üzerine Mutlu Akü logosuyla serigrafı yapmaktadır. Mutlu Akü kapitalisti bu sayede daha önceden söz verdiği teslimatları yapabilmekte ve pazarını kaybetmemektedir.

Grev gerçek bir direniş içeriğinden uzak, dağınık bir durumda devam ettiği sürece patronun bu ve benzeri yöntemlere rahatlıkla başvurması doğaldır. Yasaların bunu engelleyeceğini beklemek, yaşanan gerçekleri anlamamaktır. Bugün yasaların sadece ve sadece sermaye sınıfının çıkarlarını koruduğu

gün gibi açıktır. Ayrıca sermaye sınıfı ve onun askeri, polisi, mahkemesi gerektiğinde yasa bile tanımayacak kadar pervasızdır. Mutlu Akü işçisi, özellikle sendikanın temsil ettiği yasalara bağlı mücadele anlayışını aşmalıdır. Mücadeleyi haklılığından doğan meşruluğuna dayanarak yürütmelidir.

Gelenin yerde grevin aslında en büyük sorunu inisiyatifi eline alan ve sürece aktif bir tarzda müdahale eden bir grev komitesidir. İnisiyatifli ve sınıf bilinçli, öncü işçilerden oluşacak bir grev komitesi hem eski-yeni işçi ayırımına son verip dağınıklığı engelleyecek, hem de grevi canlandıracaktır. Grev komitesi bu temelde kurulup birlikteliği sağlayabilirse, pasif tutumlar, ayrımcılık ve TİS'i satışı getirecek her türlü davranış mahkûm edilebilecektir. Bunun için de hem eski, hem yeni işçi öncülerine büyük görevler düşüyor. Sınıfın birleşik-örgütlü mücadelesi ve geleceği için bu görevler tereddütsüz omuzlanmalıdır. Bu birliktelik bugün sağlanamazsa, patron TİS sonrası her zaman yaptığı gibi birçok işçiyi rahatlıkla işten atabilecektir. Bunu ise yasalara umudunu bağlayan sendika değil, mücadele etrafında kararlılıkla kenetlenen ve sendikaya bu doğrultuda basınç uygulayan işçiler engelleyebilir ancak.

Mutlu Akü işçileri önemli bir güce ve potansiyele sahiptir. Yapmaları gereken, geçmişte yaşanan hataları, eksiklikleri bir kenara bırakıp, bizzat kendi deneyimlerinden dersler çıkararak, kararlı bir mücadeleyle patrona diz çöktürmektir. Bu bir sınıf savaşıdır, bunu işçiler yapmazsa, kimsenin gözünün yaşına bakmadan patron yapacaktır. Şimdi kendi gücümüzü iyi hesaplama ve mücadeleyi yükseltme zamanıdır.

İşçilerin Birliği Sermayeyi Yenecek!

Aşağıda Mutlu Akü greviyle dayanışma amacıyla çıkarmış olduğumuz ve Mutlu Akü işçileri ile çevre fabrika ve işletmelere dağıtımını yaptığımız özel sayıdan bir parça yayınlıyoruz:

Haydi Mutlu Akü Greviyle Dayanışmaya!

Kurtuluş Yok Tek Başına! Ya Hep Beraber, Ya Hiç Birimiz!

İşçiler, emekçiler!

Yaşadığımız ücretli kölelik düzeninde biz işçilerin birlikte davranmak dışında hiçbir şansı yoktur. Sermayenin bir bir devreye soktuğu sefalet ücreti, tensikat, özelleştirme, eşel-mobil ... gibi saldırılar hepimizi hedeflemektedir. Saldırısı kabullenmek kendimize ve sınıfa ihanettir. Dahası bizi dipsiz bir sefalete ve yıkıma sürükleyecektir.

Sermaye yaşanan her bir grevi ve direnişi kırmak, zayıflatmak için özel politikalar geliştirmektedir. Çünkü bu tür eylemlerin işçi sınıfı için bir örnek oluşturacağını biliyor. Eylemleri kıramazsa, işçi sınıfına dönük azgın saldırılarının zora gireceğinden korkuyor. Biz işçi ve emekçiler ise tam tersinden her grevi ve direnişi sahiplenmeliyiz. Bunu sınıf mücadelesinin başarıya ulaşmasının bir parçası olarak görmek zorundadır. Sınıf kardeşlerimizin yükselttiği her eyleme tam destek vermeliyiz.(...)

Kardeşler!

Mutlu Akü işçileri sefalet ücreti

dayatmasını kabul etmediler. TİS görüşmelerinin anlaşmazlıkla sonuçlanması üzerine 3 Haziran'da grev silahını kuşandılar.

Mutlu Akü işçilerinin başlattıkları mücadele, hepimizin mücadelesidir. Onların kazanması tüm bölge fabrikalarına örnek teşkil edecektir. Bizi sefalete mahkûm eden sermaye sınıfına bir ders olacaktır.

Öyleyse Mutlu Akü işçilerini yalnız bırakmayalım. Grev ziyaretleriyle, destek eylemleriyle ve mücadeleyi bizzat kendi fabrikamızda başlatarak sınıf dayanışmasını örelim.

Bir aydır devam eden grevin zaferle sonuçlanması hem Mutlu Akü işçilerinin sergileyeceği kararlılığa, hem de bizlerin desteğine bağlıdır. Patronlar biz işçi sınıfına karşı birlik ve beraberlik içinde. Örgütlü bir tarzda bize saldırıyorlar.

Biz de birleşmeli, ortak mücadelemizi yükseltmeliyiz. Birlikte davranırsak sermayenin amansız saldırılarını da püskürtebiliriz! (Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://kizilbayrak.org>)

Kızıl Bayrak

Petrol-İş Kartal şubesi idari sekreteri Musa Altıntaş ile röportaj

"Eşel-mobil sendikacılığın bitişidir!"

KB: Grev kararını TİS görüşmelerinin tıkanması üzerine mi aldınız? Grevin talepleri neler?

Musa Altıntaş:

Görüşmeler normalde KİPLAS'la (Kimya İşverenler Sendikası) 1. ayın ortalarında başladı. Gelenin süreçte görüşmelerin tıkanması üzerine grev kararı alındı. Grevin talebi, ücretlerin sefalet koşullarından çıkarılıp olumlu bir iyileştirmenin yapılması çerçevesinde temel olarak. Biz seyyanen bir rakam önerdik. Herkese 45 milyon iyileştirme istedik. İşveren ise yüzdelik artışta ısrarlı. Önce % 50 önermişti, bunu en son % 80 artışa kadar çıkardı. İşveren yüzdelik artışta ısrar ediyor çünkü; Mutlu Akü'de asgari ücretle çalışan işçi sayısı oldukça fazla. On yıl ve üstü olan ancak 200 işçi var. Kalan ise 3 yıl ve altını oluşturuyor ve ücretler brüt 17-25 milyon arasında değişiyor. Asgari ücretin zaten kendisi düşük olduğundan %80 artış enflasyonun çok altında kalıp bir sefalet ücretini ifade ediyor. Fakat seyyanen artışta maaş gözetilmeksizin herkese net bir artış sağlanması söz konusu, bu da patronun işine gelmiyor. Bu durumda işveren eski-yeni işçi ayırımını kullanmıyor. Bu arada, Çelik Akü patronunun söz hakkı ayrı. Örneğin: "gelin ayrı görüşelim, anlaşırız" diyor. Fakat biz grevin gücünün bölünmemesi için ayrı görüşmüyoruz.

KB: Grevin talepleri neden ekonomik taleplerle sınırlı?

Musa Altıntaş:

Bu son dönemde gelişen bütün grevlerde böyle. Ayrıca biz fiili olarak sağlamadığımız talepleri, kağıt üzerinde olsun diye sözleşmeye yazdırmak istemiyoruz. İşçilerin bu konudaki siyasal bilinci gelişmemiş durumda.

KB: İşyerindeki olumsuz sağlık koşulları hakkında ne düşünüyorsunuz?

Musa Altıntaş:

Sağlık koşulları diğer işyerlerinden daha iyi, fakat yeterli değil. Bu konuda işçi

sağlığı kurullarının işletilmesi çok önemli.

KB: Grev bir süredir devam ediyor. Grev gözcüleri patronun verdiği yemekleri yiyip, bekçi kulubelerinde kalıyor (*) bu da grevde patronun denetimini arttırıyor. Bunun için bir grev çadırı kurulamaz mı? Sendika bu konuda ne düşünüyor?

Musa Altıntaş:

Yasalar işverene greve çıkan işçilerin ihtiyaçlarını giderme konusunda yaptırımlar koyuyor. Biz de bu yasal imkanları kullanıyoruz. Grevin gözcülerinin ziyaretçilerle görüşmek için fabrikanın dışında değil de içinde beklemesi onların eksikliği. Ayrıca yine yasalar grev çadırı kurulmasına engel teşkil ediyor. Grev çadırı kursanız da devlet güçleri gelip yıkıyor tekrar yapıyorsunuz, tekrar yıkıyorlar.

KB: Fakat işçi sınıfının en önemli mücadele araçlarından biri olan grev silahını yasal sınırlar içerisine hapsetmek sınıf mücadelesinin meşruluğuna gölge düşürmez mi?

Musa Altıntaş:

Öyle ama 12 Eylül'le gelen baskı ve şiddet işçi sınıfı üzerinde etkili oldu. Bizim eskiden grevlerimizde davul-zurna eksik olmazdı. Hemen her grevde çadır kurulurdu, bir coşku yaşanırdu. Şimdi bunu sağlamak çok zor.

KB: Sermayenin emekçi sınıfa yönelik son saldırı politikalarından eşel-mobil sistemini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Musa Altıntaş:

Biz eşel-mobil'i tartışmıyoruz bile. Bu özellikle sendikacılığı hedef alan çok kapsamlı ve kurnaz bir saldırdır. Eşel-mobil'i sendika olarak kabul edemeyiz. Eşel-mobil sendikacılığın bitişidir.

(*) Bu röportaj yapıldıktan kısa bir süre sonra, fabrikanın önüne oturacların ve şemsiyelerin kurulduğunu grev gözcülerinin de artık burada beklediklerini öğrendik.

Kartussas'ta grev kırıcıları polis korumasında!

Kartal Belediyesi bir süre önce, Kartussas işçilerinin DİSK'e bağlı Nakliyat-İş sendikasında yürüttükleri sendikalaşma mücadelesiyle başa çıkamayacağını anlamıştı. Temizlik işini üzerinden atarak Albayrak isimli taşeron şirkete devretmişti.

Albayrak şirketi temizlik işini devir alır almaz işçilerin sendikal örgütlülüğünü dağıtmaya yönelmiştir. Buna sessiz kalmayan Kartussas işçisi 9 Haziran'da iş bırakma kararı aldı. Grevin başarıyla ulaşması için de bir dizi girişimlerde bulunuldu, bulunuluyor. İlk olarak sendikal yönetim ve işçiler belediye binasına yönetim ile görüşme için gitmişlerdi. Fakat basın bile içeriye alınmadı. Belediye başkanı: "Bizim sorunumuz değil, özel şirkete verdik" gibi gerekçelerle görüşmeden kaçtı. Bir başka gün, güya "halk günü"nde yeniden belediye başkanıyla görüşmek üzere belediyeye aileleriyle giden işçiler, burada başkanın korumaları ile karşılaştılar. Önce, "bir bakalım, başkana haber verelim" diyen korumalar, geri döndükten sonra işçi ve ailelerini zorla dışarıya attılar. Böylece başkanla hangi çerçevede görüştiklerini de açıklamış oldular. İşçiler durumu sendikaya haber vererek, ertesi gün

Kartal Adliyesi önünde basın açıklaması yapıp, suç duyurusunda bulundular.

Bir aya yakındır devam eden direnişte, hemen hemen bütün grevci işçiler Kartal belediye garajı önünde, olası bir grev kırıcılığına karşı hazır bekliyorlardı.

Nitekim, 28 Haziran cumartesi günü böyle bir girişim yaşandı. O gün direnişteki işçiler, Albayrak'a bağlı çeşitli taşeron şirketlerden getirilen işçilere çöplerin toplatıldığını öğreniyorlar ve buna engel olmak üzere oraya gidiyorlar. Burada Albayrak'ın sopalı, silahlı korumalarının saldırısına uğruyorlar. Direnişçi işçiler çeşitli yerlerinden yaralanıyor. Çöpler iki arabadaki silahlı, sopalı korumaların eşliğinde ve Albayrak'ın başka bir

belediyeden getirdiği kamyonla toplanmaya çalışılıyor. Silahlar ve sopalar da bu kamyonun arkasına saklanarak getirilmişti. Olaya müdahale eden kolluk güçleri Kartussas işçilerinden sekizini gözaltına alırken, Albayrak'ın faşist korumaları sopa ve silahlarla birlikte araçlarına binip uzaklaşıyorlar. Böylece polis sermayenin çıkarlarına eksiksiz hizmet ettiğini bir kez daha

göstermiş oluyordu. Sendika başkanı ve avukatının olayla ilgili suç duyurusunda bulunması üzerine polis "korumalarda silah yoktu" açıklaması yapıyordu. Bununla da saldırı planına bizzat dahil olduğunu ispatlıyordu.

İşçiler bir yandan bu saldırılara karşı koyarken, bir yandan da greve halktan daha yoğun bir destek sağlamak için imza kampanyası başlatmış durumdalar.

Sınıf savaşımını bizzat yaşadıkları direnişle öğrenen Kartussas işçileri, sermayenin örgütlülüklerine yönelik saldırıların boşa çıkartıp er-geç kazanacaktır.

**Yaşasın Kartussas Direnişi!
Yaşasın Örgütlü Mücadele ve
Sınıf Dayanışması!**

Kartussas İşçisiyle Röportaj "Sonuna Kadar Mücadele Devam Edecek!"

Kızıl Bayrak: *Greve ne için çıktıldı? Talepleriniz neler?*

başvurduk. Sendika, sigorta ve insanca yaşam ücreti bizim en temel haklarımızdır.

İşçi: Belediye temizlik işini

Kızıl Bayrak: *20 günün aşkın bir süredir devam eden grev şu an ne durumda?*

Albayrak'a devretmeden bir ay önce sendikaya üye olmuştuk. Albayrak şirketi de belediye gibi sendikalı olmamızı istemedi. Bizlere sendikadan ayrılmamız için baskı yaptı. Polisi de kullanarak tehditler savurdu. Albayrak şirketi "İstanbul'da 12 ilçenin temizlik işini ben aldım, istediğimi yaparım" havasında. Buradan yola çıkarak bize başka dayatmaları da oldu. Örneğin: - Şirketten habersiz ev değiştirip, evinizi taşıyamazsınız. - İstedigimiz saatte evinizden çağırıp mesai vermeden çalıştırabiliriz. - 10 saat çalışıp 8 saat üzerinden 20 milyon alacaksınız ve yemek-yol dahil hiçbir sosyal hak talep edemeyeceksiniz. Biz örgütlülüğümüze yönelik bu baskılara karşı ve haklarımızı elde edebilmek için direniş

Haber-Sen basın açıklaması: "Sadaka değil toplusözleşme!"

Haber-Sen 26 Haziran'da Posta İşletmesi genel müdürlüğü önünde bir basın açıklaması gerçekleştirdi. Yaklaşık 200-250 kişinin katılımıyla gerçekleşen eylemin nedeni PTT çalışanlarının ücret skalalarının yeniden düzenlenmesiydi.

Posta işletmesi ve Türk Telekom genel müdürlükleri Yüksek Planlama Kurulu'nun 9 Mayıs '97 tarih ve 97/T-20 sayılı yetkilendirmeden yola çıkarak PTT çalışanlarının skalalarını yeniden düzenlediler.

Taban ve tavan ücreti arasında ortalama %20'lik bir farkın ortaya çıkması nedeniyle yapılan basın açıklamasında, posta çalışanlarının şu anki ücretlerinin %20 daha arttırılabilir durumda olduğu ve buna hiçbir engel olmadığı vurgusu yapıldı.

Basın açıklaması, sık sık atılan sloganlarla kesildi.

Atılan sloganlar; "Baskılar bizi yıldıramaz!", "Sadaka değil, toplu sözleşme!", "Susma sustukça sıra sana gelecek!", "Söz yetki karar çalışanlara!", "Yaşasın örgütlü mücadelelerimiz!" idi.

Kızıl Bayrak / ANKARA

GMİS ağalarının Maden Yapı-Koop vurgunu

GMİS bürokratlarının gelenek haline getirdikleri ihanet, yağma ve talan pratiklerinin bir başka halkası, 1991'de kurdukları Sarıyer Maden Yapı-Koop'tur. Bu kooperatifin yeni adı Boğaziçi Yapı-Koop'tur. GMİS bürokrasisi bugün Zonguldakspor, Maden-Koop, Maden Yapı-Koop gibi çok sayıda kurumun da yönetiminde bulunmaktadır. Buralarda, kontrol altında tuttukları maden işçilerinin ücretlerinden yapılan kesintilerin üzerine konmakta, onun talanından beslenmektedirler.

Zonguldakspor, Maden-Koop, Maden Yapı-Koop ve diğerleri maden işçisinin önüne konulmuş tuzaklardır. Sendika ağaları Maden-Koop'u, artık pislikleri gizlenemez, yağmalanacak bir yeri kalmadığından başlarından atmışlar, arkasından utanmazca üye madencilere kişi başına 4.400.000 lira gaspetmek için işçiyi mahkeme vermişlerdi.

Maden Yapı-Koop'un kuruluşu büyük Zonguldak yürüyüşünün hemen ertesine denk gelmektedir. GMİS bürokrasisi bu onurlu direnişi sattığı yetmiyormuş gibi, direnişle elde ettiği kırıntılar istahını da kabartmıştır. Tüccar mantığıyla bir kooperatif kurup pervasız bir hırsızlık girişimleridir. Öyle ki, 6,5 yıldır yapılacak denilen evler için bir tek çivi bile çakılmamış durumdadır. Bu soygunun boyutunu gözler önüne serilmektedir. 28 Haziran günü yapılan kooperatif olağan kongresinde üyelere 4 500 \$ ve aylık 3'er milyon aidat alınması kararlaştırıldı. Tabi, her kongrede olduğu gibi 20-30 tane ne olduğu belli olmayan kişiye el kaldırtıp indirtilerek. GMİS bürokratları Zonguldakspor'da, Maden Koop'te olduğu gibi burada da yönetimdedir. Ve bir vurgun şebekesi olarak çalışmaktadır. Devletle, mafyayla koyun koyuna işçilerin iliklerine kadar sömürülmesinde pay kapmaktadırlar.

GMİS bürokrasisi için sendika bir ticari işletmedir. Onlar sınıf çıkarlarını değil, ceplerine girecek paranın hesabını yapmaktadırlar. Maden işçilerinin duyarsızlığından da güç alarak ihanet, yağma ve talanlarını giderek pervasızlaştırmakta, açıkça işçilerle alay etmektedirler.

Maden işçisi kendi sendikasıdan bu hainleri, vurguncuları kovmak, sendikaya kendi sınıf çıkarlarını hakim kılmak için mücadeleyi yükseltmek durumundadır.

Kızıl Bayrak / ZONGULDAK

Özelleştirme saldırısı ve Bursa Belediyesi

Özelleştirmelerin, tüm dünyada, işçi sınıfına saldırının bir aracı yapıldığı pek çok örnek üzerinden kanıtlanmış bulunuyor. Bu saldırının yoğun olarak uygulandığı her ülkede, yükselen işsiz sayıları, artan sefalet ve buna paralel bir toplumsal kaos yaşanıyor. Brezilya'da sokak çocuklarının sokak köpekleri gibi ortadan kaldırılması için oluşturulan özel ekiplerce düzenlenen çocuk avları, bu çürüme ve çöküşün en bariz örneklerinden biri oldu.

Fakat ne Brezilya ve ne de diğer ülkelerdeki bu vahşet örneklerin, burjuvaziye zerre kadar ilgilendirmede, etkilemediği de ortadadır. Özelleştirme programlarını henüz tamamlamamış ülkelerden biri olan Türkiye'de de, burjuvazi, aynı vurdumduymazlıkla devam etmek istiyor yola. Kriz hükümeti olarak ilan edilmeye çalışılan yeni hükümetin programında da özelleştirmelerin yoğunlaştırılması bulunuyor. Demek ki, Yılmaz hükümeti de, tıpkı Refahyol gibi tam bir kriz hükümeti olacak. Daha kurulmadan krizi artıracığının teminatını veriyor. Çünkü onların dilinde kriz hükümeti, sermayenin krizini yönetme hükümetidir. Çünkü onlar da, krize çözüm bulmanın mümkün olmadığını çoktan kabul etmiş bulunuyorlar. Bu nedenle, sistemlerini tehlikeye düşürebilecek bir büyük patlamanın önüne geçmek suretiyle krizi yönetmeye aday oluyorlar.

Bunun için, işçi sınıfının, emekçilerin her küçük patlamasını, saldırılara sınıf cephesinden verilen en küçük yanıtı büyük bir hiddetle bastırmaya girişiyorlar. Refahyol hükümeti döneminde, örgütlenme haklarının tanınmasını isteyen kamu çalışanları, sürüldü, dövüldü, gözaltına alındı, mahkemelerde yargılandı... Yılmaz hükümeti ise daha kurulmadan, örgütlenme hakkının gaspını getiren bir yasayı dayatmaya çalışıyor. Refahyol

hükümeti döneminde özelleştirilen belediye hizmetlerinde, taşeron işçiler köleliğe karşı direnişe geçtiği için, polis copuyla, emniyet nezarethaneleriyle, mahkeme duvarlarıyla karşılaştılar. Yılmaz hükümeti, belediyelerdeki özelleştirmeyi sonuçlandıracağına, daha kurulmadan söz veriyor.

Oysa belediye hizmetlerinin özelleştirilmesi, işçi sınıfını da aşan, o kentin tüm emekçi kesimlerini hedefleyen bir genel saldırı yöntemidir. Tıpkı eğitimde, sağıkta özelleştirme gibi, sonuçları salt işçi sınıfını değil, çok geniş bir emekçi kesimi doğrudan etkileyecektir.

Örneğin bugün Bursa Belediyesi'nde hayata geçirilmeye çalışılan su hizmetlerindeki özelleştirmenin yaratacağı sonuçlar hakkında, BUSKİ çalışanları, belediye yönetiminden çok daha bilinçli, çok daha duyarlı düşünülmektedir. Kar amaçlı hiç bir işletmenin BUSKİ'yi yönetemeyeceğini, böyle bir şirkette ne kendilerinin ne de başka işçilerin belediye hizmetinde çalıştıkları verimle çalışamayacaklarını açıkça dile getiren BUSKİ işçilerine hak vermemek elde değil. "Belediye gibi kamu hizmetindeki bir kuruluştaki çalışırken, her zaman hizmet olgusu öne çıkar. Bursa belediyesinin 3 kuruşa satın aldığı emek-gücümüz için hiç bir saat sınırı yoktur. Normal mesai saatlerimizin dışında, günün 24 saati göreve hazır

olmak zorundayız. Herhangi bir sorun çıktığında anında çözülmesi gerekiyor. Biz bugün buna kamu hizmeti adına katlanıyoruz. Ama yarın, bir şirketin daha fazla kar etmesi için katlanmayız, hiç bir işçi de katlanmaz." diyor işçiler.

Aslında kamu hizmetlerinin özelleştirilerek, insan yaşamının ticari kara kurban edilmesinin en yakın örneklerinden biri olarak, GİNTEM sorunu, Bursa'nın göbeğinde bir kangren

gibi durmaktadır. İki haftadır, işe döndürme sözü vererek işçilerin umutlarıyla oynayan ANAP'lı belediyenin, sözünde durup geri dönüşü sağlaması, olayın sadece bir boyutunu çözecektir. GİNTEM işçilerinin işe kavuşmasını. Fakat çöp hizmetleri, su hizmetleri, taşıma hizmetleri özelleştirildikçe, sadece bu alanlarda çalışan işçilerin değil, bir bütün olarak Bursa halkının, özellikle de emekçi kesimlerin sefaleti artacaktır. Toplu ulaşım hizmetlerinde bugüne kadar yapılan özelleştirme uygulamalarına bakarak, tamamının özelleştirilmesi durumundaki halimizi tahmin etmek hiç de zor olmayacaktır.

Bu saldırıları tevekkülle karşılamak mümkün değildir. Bursa belediye işçileri, özelleştirme saldırısının karşısına, salt işinden olma bilinciyle değil, özelleştirmenin sınıfa ve topluma genel zararları üzerinden çıkmak durumundadırlar. Bir başka deyişle, kamu hizmetlerinin özelleştirilmesine karşı mücadele, bundan doğrudan zarar görecektir tüm emekçi kesimlerin tepkisini

örgütleyebilmeli, birleşik bir mücadelesine dönüştürülebilmelidir. GİNTEM direnişinde örgütlenemeyen sınıf dayanışmasını örgütleyebilmek için, soruna, sınıfın dar ekonomik çıkarları üzerinden değil, genel/toplumsal çıkarlar üzerinden yaklaşmak zorunludur.

Kuşkusuz Bursa belediyesi işçilerinin, memurlarının böyle geniş bir sınıf cephesine hiç bir itirazları yoktur. Sorun bunun örgütlenmesinde başlıyor. Evet, toplu olarak karşı çıkmak gerekiyor ve zaten ancak toplu bir mücadele ile önüne geçilebilir bu saldırının. Fakat kim örgütleyecektir bu mücadeleyi? Bugün belediyede örgütlü iki sendikanın ikisi de mafyacının, çetecinin hasıdır. Sınıf ve sınıfın çıkarları diye bir şeyle uzaktan yakından ilgileri bile yoktur. Öyleyse nasıl ve neyle mücadele edilecektir?

Bursa belediye işçileri, eğer özelleştirme gibi bir saldırıyla bugün karşı karşıya olmasalardı bile, biri faşistlerin biri şeriatçıların silahlarını kullanan bu mafyacı sendika bürokratlarını zaten alandan süpürmeleri gerekliyordu. Öyleyse işi iki birden kırmak için derhal örgütlenmek zorundadırlar. Belediyede başlatılacak bir özelleştirmeye hayır hareketi, bu amaçla örgütlenmiş komiteler, muhalif bir sendikal hareketi yaratmanın da mevzileri olacaktır.

Bursa yıllardır köle sahiplerinin cenneti oldu. Bu işçi kentini köle sahiplerine dar etmek de gene o kölelerin elinde. Nasıl kendi kurtuluşları kendi ellerindeyse...

"Köle değil, işçi muamelesi görmek istiyoruz!" Bu çığlık önce çöpçülerin yüreklerinden yükselmisti. Ardından deri işçilerinin sesi katıldı buna. Şimdi sıra belediye çalışanlarında. Ve Merinos ve tüm konfeksiyonlarda çalışan modern kölelerde...

Kızıl Bayrak / BURSA

Gaysan Amartisör'de fabrika işgali ve polis saldırısı

Birleşik Metal-İş Topkapı şubesine bağlı olan Gaysan Amartisör'de sendikaya üye oldukları gerekçesiyle 65 işçi işten atıldı. 24 Haziran günü ise patron eşliğinde fabrikayı basan polis 9 işçiyi gözaltına aldı. Haftasonunda fabrikanın bütün makinalarını Hadımköy'e taşıyan patron, atılan işçilere 8 ay gibi bir süre içerisinde sözleşme zammı ile tazminatları ödeyeceğini söylemiştir. Sendikasıylaştırma saldırısı ve hak gaspları karşısında sessiz kalmaya niyeti olmayan işçiler bunu kabul etmeyerek fabrikayı işgal ettiler. "Ya işimiz ya da paramız" diyerek direnişe geçtiler.

Gaysan direnişçilerine desteğe gelen Birleşik Metal-İş sendikasına bağlı çok sayıda Pancar Metal işçileri dövizlerle fabrikaya doğru yürüyüşe geçtiğinde polisin müdahalesiyle karşılaştılar. İşçileri sürükleye sürükleye fabrika

sahasının dışına çıkartan sermayenin korucuları, devletin işçilerin birleşmesinden ne kadar rahatsız olduğunu böylece gösterdi. Daha sonra bir grup ARGE işçileri de destekte bulunmak için içeriye girmesi polisi daha da hiddetlendirdi. Gaysan işçileri dışında tüm işçileri ve destekçileri zorbalıkla dışarıya atan polise; "Yaşasın işçilerin birliği!", "Gaysan işçisi yoluna devam!" sloganlarıyla yanıt verildi. İşçilerin eylem sırasında açtıkları dövizlerde şunlar yazıyordu: "Yaşasın işçilerin birliği!", "İşçi memur elele genel greve!", "İşçi kıyımına son, atılan işçiler geri alınsın!", "İşçiler kardeş, patron kalles!", "Kahrolsun ücretli kölelik düzeni!", "Herkes iş, herkese çalışma hakkı!", "Yaşasın sınıf dayanışması!"

Polis müdahalesinin ardından saat 18.30'da Toplu-İş şubesi tarafından Muzaffer Şahin basın açıklaması yaptı.

Aşağıda Gaysan işçilerinin açıklamasını yayınlıyoruz:

Basın Açıklamasına Çağrımızdır

Birleşik Metal Topkapı Şubesinde örgütlü olan bizler, Gaysan Amartisör fabrikasından 65 işçi olarak 30 Haziran günü sendika üyesi olduğumuz için sudan bahanelerle işten atıldık. Fabrika patronu son 1 yıldır sürekli olarak bize sendikadan istifa etmemiz üzerinde yaptığı baskılara 24 Haziran günü polislerle fabrikayı bastırarak 9 arkadaşımızı gözaltına aldirma girişimini eklemiştir. Bizi bu yolla da sendikasıylaştıramayan patron fabrikayı 28-29 Haziran günleri gizlice Hadımköy'deki yeni yere taşıdı. Patronun tüm derdi bizleri yeni fabrikada sendikası ve tüm kazanılmış haklarımızdan yoksun olarak çalıştırmak.

Anayasal hakkımız olan sendikalaşma hakkımıza yapılan bu saldırıyı, biz işçileri köleleştirmek, asgari ücrete mahkum etmek içindir. Patron bizi sözleşme zamlarından bir gün önce atarak emeğimizin karşılığını almamıza karşı duyduğu öfkeyi gösterdi.

Biz Gaysan işçileri olarak işimize sendika hakkımız tanınmadan dönmeyeceğiz, patronlar sendika ve tüm kazanılmış haklarımızı kabul edene kadar yasal ve meşru tüm mücadele yollarını kullanacağız.

Tüm duyarlı kamuoyundan ve basın kuruluşlarından bizi bu haklı mücadelemizde desteklemeye, sesimize kulak vermeye ve bizlerle dayanışmaya çağırıyoruz.

Bu amaçla bugün (3 Temmuz 1997) yapacağımız basın açıklamasına tüm işçi ve emekçileri, duyarlı sendikacıları, demokratik kitle örgütlerini ve basın kuruluşlarını davet ediyoruz.

**Herkes iş, Herkes çalışma hakkı!
Atılan işçiler geri alınsın! Sendikal haklarımız tanınsın!**

İşten Atılan Gaysan İşçileri

Kandırılan, kullanılan işçi ve emekçi gençlerdir! Kirli savaşa gitme! Kardeş kanı dökme!

Çoğu çocuk yaşlarda bir grup PKK'nin geçtiğimiz günlerde teslim olması burjuva medya tarafından iğrenç bir şovenist propagandaya dönüştürüldü. Çeşitli TV kanallarına "seyire" çıkarılan çocuklar büyük ve kaygı dolu gözlerle bakıyorlar kameralara. Daha doğrusu kimi bakışlarını kaçırmaya çalışıyor, kimi ise başını dahi kaldırmaya cesaret edemiyor. Aralarında konuşan bir-iki itirafçı dışında ağızlarını bıçak açmıyor.

"Bizi kullanıyorlar, affedersiniz, genç kızlara tecavüz ediyorlar" ... diye kesik kesik anlatıyor itirafçılardan biri. Medya, mal bulmuş mağribi gibi atlıyor bu sözlerin üzerine. Televizyonda, basında döne döne aynı terane tekrarlanıyor: "Bölücü teröristler küçük çocukları kullanıyor, kadınlara tecavüz ediyor". TV'deki görüntüler, tek sıra halinde hizaya sokulmuş çocukların cezaevi yolunu tutmasıyla son buluyor. Açık ki, sömürgeci sermaye devleti "kandırılmış", "kullanılmış", "tecavüze uğramış" çocukların derinde değil. Psikolojik savaşta devletin elinde bir malzeme olarak iş gören çocukları, bu kez zindanların soğuk yüzü, onulmaz bir baskı ve zulüm bekliyor.

Bu çocuklar neden gerilladan kaçıp teslim olmuşlardır, bilmiyoruz. Gerçekten kaçmışlar mıdır, bilmiyoruz. "İtirafı" hangi koşullar altında alınmıştır, onu da bilmiyoruz.

Fakat belgeleriyle ortada olan, Susurluk'la birlikte günyüzüne çıkan o kadar çok bilgi var ki, tüm bu sorulara ayrıca yanıt aramaya gerek kalmıyor.

Manisalı gençlerin devletin işkencehanelerinde maruz kaldıkları uygulamalar raporlarla sabit. Çirliçiplak soyulmuşlar, askıdan elektrige, cinsel tacizden kaba dayağa kadar düşünülebilecek en iğrenç işkencelerden geçirilmişlerdir. Kimilerine tecavüz tehditi ile ifade imzalatılmış, kimilerine ise arkadaşlarının çığlıkları dinletilerek boyuneğdirilmeye çalışılmıştır. Çocuklar tarafından teşhis edilen işkenceci polisler mahkemelere dahi çıkartılmayıp serbest bırakılırken, Manisalı gençler ağır hapis cezalarına çarptırılmıştır. Bu da yeterli bulunmamış, 20 yıla varan cezalar istemi ile haklarında yeniden dava açılmıştır.

Susurluk'la birlikte devlet yetkilileri, "bin operasyon" gerçekleştirdiklerini itiraf etmişlerdir. Daha doğrusu, işkenceci, kontr-gerillacı polis şefleri ve özel tim elemanları devlet adına bu iğrenç suçları işlediklerini gururla açıklamışlardır. Bugüne dek faili meçhul olarak anılan sayısız siyasi cinayet, katliam, gözaltında kayıp ve işkence olayına bu "bin operasyon" itirafı ışık tutmaktadır. İtirafçılaştırılıp ajanlaştırılan ve kontr-gerilla elemanları olarak çalıştırılan şahısların Susurluk'un ardından yaptıkları açıklamalar ise, tüm bu tüyler ürpertici suçların altında devletin ve MGK'nın imzasının

olduğunu açıkça ortaya koymuştur.

Susurluk'un ışık tuttuğu onca pislige rağmen, kardeş Kürt halkına karşı yürütülen kirli savaşın iğrençliğini gözler önüne seren çok az resmi belge var. İHD vb. kurumların tutabildiği sınırlı kayıtlarda, devletin canlı ele geçirdiği bir çok kadın gerillaya akılalmaz işkenceler yaptığı, bir çoğuna ise tecavüz ettiği mevcut. Hamile yakalanan birçok kadının bu insanlık dışı işkenceler sonucu çocuğu düşmüş, bazıları kanamalar vb. nedenlerle hayatını yitirmiştir. Düşmanın eline ölü olarak geçen gerillaların akibetini ise kirli savaştan dönen askerlerin "hatıra" fotoğraflarından izlemek mümkün. Bu fotoğraflardan bazıları yurtsever ve devrimci basın tarafından ele geçirilmiş ve kamuoyuna sunulmuştur. Gerilla cesetlerinin kesilmiş başlarını kaldırarak poz veren askerlerin fotoğrafları hala hafızalardadır. Bunun yanı sıra, çirliçiplak olarak burjuva basına teşhir edilen kadın gerillaların cesetlerine tecavüz edildiği, cinsel organlarının parçalandığını belgeleyen bir dizi başka fotoğraf mevcuttur.

Yine Kürt köylülerine bok yedirildiği, erkeklerin cinsel organına ip bağlandığı ve zorla köy meydanında toplanan kadın ve çocukların gözü önünde dolaştırdığı belgelerle sabittir. Kirli savaş gerçekliğinin bir yüzü de, gerillaya destek veren Kürt köylerinin sistematik bir tarzda askerler tarafından basılması ve yakılmasıdır. Bu baskınlar sırasında evde bulunan Kürt kadınlarına çocuklarının gözü önünde acımasızca tecavüz edilmektedir. Yine korucuların genç kızları sık sık silah zoruyla ifal ettiği bilinen bir gerçektir. Daha bir kaç hafta önce, bu sistematik tecavüzler sonucu hamile kalan 16 yaşında bir genç kız, çocuğunun babasının köyün korucu başı olduğunu kanıtlaması basında yer almıştı. Cinsel tacize veya tecavüze uğrayan büyük çoğunluk ise utancından veya korkusundan başına gelenleri saklamaktadır.

Ancak bu tabloyu gözümüzde canlandırdığımızda, küçücük Kürt çocuklarının neden, ABÜCRETİN PDF Kitap Arşivi <https://trantey.org> olma onursuzluğuna öğrenmeden sırtına tüfeği bağlayıp dağa

çıktıklarını anlayabiliriz. Ancak o zaman, babaların son oğullarını da gerillaya yolladıktan sonra, kendi elleriye genç kızlarını özgürlük mücadelesine armağan verdiklerini kavrayabiliriz. Evlenme çağına gelen kızların neden düğün hayallerini bir kenara itip, bir gelin gibi savaşa hazırlandıklarına bir mana verebiliriz.

Genç yaşlı, kadın erkek tüm bir Kürt halkının ulusal kurtuluş mücadelesine verdiği destek artık gizlenemiyor. Önceleri "bir avuç teröristin başını ezeceğiz" diyen sömürgeci sermaye devletinin bugün "balığı yakalamak için denizi kurutmak" politikasına sarılması bundandır. Gerillaya karşı savaşta anlamlı bir mesafe alamayan Türk ordusu bugün bombalarını, tanklarını, toplarını esas olarak sivil Kürt halkına çevirmiş durumdadır. Askeri hareketlar şiddetlenirken, psikolojik savaş da tımandırılmaktadır.

Gerilla kamplarında çekilmiş ve çoğu çocuk ve kadından oluşan fotoğrafları kendi kirli şoven propagandalarına dayanak yapmaya çalışıyorlar. "Küçük çocuklar boylarından büyük silahları nasıl taşıyorlar" diye hayretler ediyor, "kullanılıyorlar" diye haykırıyorlar.

Oysa bu fotoğrafların kendine has bir dilleri var. Okumasını bilenler için bambaşka gerçekleri anlatıyorlar.

"Kandırılan", "kullanılan" bu kadın ve çocuklar değil. Onlar, yıllardan bu yana maruz kaldıkları onulmaz zulme karşı direnmenin tek onurlu varoluş biçimi olduğunu görerek çıkmışlardır dağa. Ulusal köleliğe hayır demek, özgürlük ve eşitlik için gerillaya katılmışlardır. Boylarından büyük silahlarla kurşunlanmaktansa, boylarından büyük silahlar taşımayı ve düşmana karşı doğrultmayı tercih etmişlerdir.

Kuşkusuz bugün yüzlerle, binlerle gerillaya katılan, ona destek veren çocuk, genç ve kadının arasında, önümüzdeki dönemde de savaşın ağır koşullarına dayanamayanlar çıkacaktır. düşen bazıları baskı ve işkenceyle

itirafçılaştırılacak ve devletin elinde bir kirli savaş malzemesi olarak kullanılacaktır.

Fakat tüm bunlar, asıl "kandırılanın", asıl "kullanılanın" sömürgeci sermaye devletinin ordusuna askerlik yapan işçi ve emekçi çocukları olduğu gerçeğinden hiçbir şey değiştirmeyecektir. Dahası, bugün teslim olan çok sınırlı sayıda gerillanın tersine, kirli savaşa gitmeyi rededen asker kaçığının milyonları bulduğu unutulmamalıdır.

"Devletin bölünmez bütünlüğü", "teröristlerin kökünü kurutma" adına kirli savaşa yollanan işçi ve emekçi gençler, artık bu savaşın genciyile yaşlılarıyla, kadınıyla çocuğuyla kardeş bir halka karşı sürdürüldüğünü görmelidirler. Uğruna ölüme gönderildikleri bu devlet hiç bir zaman kendilerine ait olmadı. Aksine polisi, jandarması, mahkemesi, parlamentosu, partisi ve ordusuyla hep ezilen emekçi yığınların talepleri ve mücadelesinin karşısına dikilmiştir. Bölünemez denilen bu topraklar sömürgeci sermaye ve emperyalistler tarafından parsellenmiş durumdadır. Yerüstü ve yeraltı tüm kaynaklar, tüm zenginlikler onların malı ve mülküdür. En karlı işletmeler, KİT'ler özelleştirilip yabancı sermayeye peşkeş çekilirken, binlerce işçi ve emekçi kapı dışarı edilmektedir. Villaları, malikhaneleri, havuzları, eğlence merkezleri ve barlarıyla zengin semtleri bugün özel güvenlik birimleri tarafından korunmaktadır. Sokakları süpüren çöpçüler dışında işçi ve emekçiler buraya adını dahi atamamaktadır.

Özgürlük mücadelesini yükselten kardeş Kürt halkı ne terörist, ne de bölücü. O yalnızca tarihten bu yana üzerinde yaşadığı topraklarına sahip çıkıyor. Kendi dilinde konuşmak ve öğrenim görmek, dahası tam eşitlik, özgürlük ve bağımsızlık istiyor. Kürt halkının kendi kaderini tayin etmesi onun en meşru hakkıdır. İşçi ve emekçiler kardeş bir halka karşı sürdürülen ve tümüyle sermaye devletinin sömürgeci çıkarlarına dayanan bu iğrenç savaşa hayır demelidirler! TC'nin gerçekleştirdiği Güney Kürdistan işgali ve diğer sayısız sınırötesi hareketlar kendi başına bile, sömürgeci sermaye devletinin asıl derdinin hiç de "vatan, millet, sakarya" olmadığını kanıtlamaktadır. Emperyalizmin Ortadoğu planlarına onursuzca uşaklık eden Türkiye burjuvazisi, kendi sömürgeci ve yayılmacı emellerini gerçekleştirmek istemektedir.

İşçi ve emekçiler uluslararası sermayenin emperyalist emelleri ve Türkiye faşist sermaye rejiminin sömürgeci çıkarları için askerlik yapmayı, ölmeyi ve öldürmeyi redetmelidirler!

**Kirli savaşa gitme!
Kardeş kanı dökme!
Kardeş Kürt halkına özgürlük!**

ÖZGÜR GÜNDEM'den ÜLKEDE GÜNDEM'e
Özgür Basın Susturulamaz!

Kürt halkının sözcüsü durumunda olan ve muhalif bir yayın çizgisi izleyen yurtsever basın başından itibaren sömürgeci sermaye devletinin özel hedeflerinden biri olmuştur. Toplatma, yayın durdurma ve kapatmadan dağıtımı engellemeye dek bu yayınlara ceza üzerine ceza yağdırılmış, faşist sansür ve anti terör yasaları ile susturulmaya çalışılmıştır. Yurtsever basın çalışanları sistematik bir tarzda devlet terörünün hedefi olurken, gazete binaları sık sık polis operasyonlarına konu olmuş, bürolar basılıp dağıtılmıştır. Polis baskınları, gözaltılar, işkenceler, kaçırma, kaybetme ve infazlar adeta gündelik olaylar halini almıştır. Özgür Ülke'nin 3 Aralık 1994'de havaya uçurulması ise yurtsever basın üzerindeki baskı ve terörün toplu katliam girişimlerine dek vardırıldığının göstergesi olmuştur.

Başbakan emriyle bombalanan bir gazete

Özgür Ülke gazetesinin o dönemin başbakanı Tansu Çiller'in emri ile bombalandığını ortaya koyan bir "gizli" genelge daha sonra ortaya çıkmıştı. Başta Özgür Ülke gazetesi olmak üzere yurtsever, devrimci ve sosyalist basını hedef gösteren, bu yayınların "bertaraf" edilmesi için "etkili" mücadele yöntemlerinin "kısa sürede" yürürlüğe konmasını isteyen genelgenin 30 Kasım'94 tarihinde yapılan MGK toplantısıyla aynı güne denk gelmesi, 3 gün sonra bombalanan gazetesinin kimler tarafından havaya uçurulmaya çalışıldığını da ortaya koymuştur.

Ne var ki, katliam girişimlerine, baskı ve işkencelere rağmen yurtsever basın susturulamadı. Özgür Ülke bombalandığının ertesi günü "Bu ateş sizi de yakar" başlığıyla yayın hayatına devam etmiştir. Yeni Ülke'den Özgür Gündem'e, Özgür Ülke'den Yeni Politika'ya ordan da Demokrasi'ye dek yurtsever basın varlığını sürdürmüş, Kürt halkının sesi boğulamamıştı.

Yurtsever basın gücünü Kürt halkının mücadelesinden alıyor!

Kuşkusuz yurtsever basının tüm engellemelere rağmen sürekliliğini sağlayabilmesinde ve boyuneğdirilememesinde her türlü bedeli göze alan basın çalışanları kadar, Kürt ulusal kurtuluş mücadelesinin özel bir rolü vardır. Yurtsever basın Kürt halkının uzun mücadeleler sonucu yarattığı demokratik bir mevzidir. Ona güç ve hayat veren herşeyden önce Kürt halkının ulusal özgürlük uğruna sergilediği kahramanca direniştir. Ve tam da bu nedenle Kürt ulusal kurtuluş mücadelesine köklü bir darbe indirilmeden bu mevzinin kalıcı bir tarzda dağıtılması da mümkün değildir.

Sömürgeci sermaye devletinin yurtsever basına bu denli büyük bir kinle ve pervasızlıkla saldırmasının arkasında esasta bu gerçeklik

vardır. Kırılı savaş gerçekliğine ışık tutan ve Kürdistan'dan yükselen direniş çığlıklarını tüm dünya kamuoyuna yansıtan yurtsever basın devletin gözünde sökülüp atılması gereken bir diktendir. Nasıl ki, özgürlük ve eşitlik uğruna devrimci mücadele bayrağını kaldıran kardeş Kürt halkı topyekün imha edilmek isteniyorsa, Kürt halkının sesi soluğu durumunda olan yurtsever basın de topyekün yok edilmek istenmektedir.

Basın özgürlüğü ve Dünya Basın Günü'nde kapatılan bir gazete

Ancak bu azgın terör ve saldırılar salt yurtsever yayınlarla sınırlı değildir. Gerçekte faşist sermaye rejiminin resmi ideolojinin sözcülüğünü yapmayan, kirli savaşın borazanı olmayan, düzen karşıtı veya muhalifi hiç bir sese tahammülü yoktur. Genelde toplumsal muhalefetin hedef olduğu uygulamalar bu konuda hiç bir şüpheye yer bırakmamaktadır. En son olarak Kurtuluş gazetesinin yine bir MGK toplantısının ardından bombalanması ise önümüzdeki dönemde yurtsever, devrimci ve sosyalist basına dönük provokasyon ve katliam girişimlerinin sistematikleştirileceğinin bir göstergesi sayılmalıdır.

Demokrasi gazetesinin Çiller'in 'Düşünce ve basın özgürlüğünde önemli adımlar atacağız' dediği bir dönem ve Dünya Basın Özgürlüğü Günü'nde kapatılması bu faşist sermaye rejiminin demokrasi ve özgürlük kavramlarına da ışık tutmaktadır. Özgürlük ve demokrasi burjuvazi ve MGK komutasındaki mehmetchik basın için vardır. Kirli savaşın borozanı ve sermayenin sözcüsü durumundaki burjuva medya trilyonluk teşviklerle desteklenirken, muhalif ve devrimci basına düşen bomba ve terör olmaktadır.

Demokrasi gazetesinin kapatılmasının yasalara dayandırılması aynı zamanda burjuva hukukunun iğrenç içyüzüne ve kime hizmet ettiğine bir göstergedir. Binaları kontr-gerilla yöntemleriyle bombalanan, çalışanları polislin keyfi terörü yetmediği yerde illegal yollardan kaçırılan, kaybedilen ve katledilen yurtsever ve devrimci basın adeta dört bir yandan kuşatılmış durumdadır.

Ezilen emekçi kitlelerin sesi susturulamaz!

Ne var ki, tarihten bu yana egemenlerin gücü ezilen emekçi yığınların sesini boğmaya yetmemiştir. Yıllardır sömürgecilğe ve kirlî bir savaşa karşı direnen, özgürlük ve eşitlik uğruna devrimci mücadele yürüten Kürt halkının sesini boğmak ise hiç mümkün değildir. Kardeş Kürt halkı ulusal kurtuluş savaşında ısrar ettiği gibi, demokratik mevzilerine de sahip çıkmaktadır. Bunun en güzel göstergelerinden biri, kapatılan Demokrasi gazetesinin ardından, özgür yurtsever basın geleneğinin bir devamı olarak Ülkede Gündem gazetesinin 7. Tır. PDF Kitap yayın hayatına başlamasıdır.

Arasından onlarca şehit vererek bugünlere ulaşan yurtsever basın kuşkusuz önümüzdeki dönemde de hertürlü engelleme, baskı ve terörle karşılaşacaktır. Ortadoğu’da saldırgan ABD-İsrail-Türkiye ittifakının kurulduğu, Güney Kürdistan işgalinin bir hezimetle yüzyüze kaldığı, geniş ezilen yığınların kirli savaşa karşı giderek daha fazla tepki duymaya başladığı, MGK ve İçişleri Bakanlığınca kirli savaşa ve Güney Kürdistan işgaline karşı tüm protesto gösterilerinin yasaklandığı ve zor yoluyla dağıtılması emredildiği bir dönemde Kürt halkının sözcülüğünü üstlenen bir yayın kuşkusuz ki devlet terörünün de başlıca hedefi olacaktır.

**Sermayeye karşı birleşik-militan
mücadeleye!**

Gelinen aşamada saldırının bugün hangi gazeteye yöneldiğinin çok fazla bir anlamı ve önemi yoktur. Canalcı olan, devletin her türden toplumsal muhalefete yönelik terör politikasının özüdür. Eli kanlı kontr-gerilla şebekelerinden ve mafyalaşmış bir bürokrasiden ibaret kalan, tek işleyen icra organı MGK ve ordu olan ve kendini ancak azgın bir terörle devam ettirebilen bir devlettir söz konusu olan.

Demokratik mevzilerin kitlesel bir tarzda savunulması, yurtsever ve devrimci basına sahip çıkılması içinden geçtiğimiz dönemde özel bir önem taşımaktadır. Ancak unutulmaması gereken tayin edici nokta şudur.

Yurtsever, devrimci ve sosyalist basın ezilen emekçi kitlelerin mücadelesinin aynasıdır. Onu besledikleri gibi, bu kaynak tarafından da beslenirler. Devrimci ve yurtsever basının özgürleşmesi devrim ve özgürlük mücadelesinin yükseltilmesiyle sıkı sıkı bağlantılıdır. Bu mücadelenin asıl hedefi ise, özgür basının önündeki en büyük engel olan sömürgeci ve sömürücü sermaye egemenliği ve onun devleti olmak durumundadır. Sermaye devletini kendi yaktığı alevlerin içinde yakıp kül edecek güç, ezilenlerin birleşik, politik ve militan mücadelesi olacaktır. Hiç bir devlet, emekçi sınıfların ve mazlum halkların haklı mücadeleleri karşısında uzun zaman dayanamamıştır. Terör silahını topyekün ezilen emekçi yığınlara yönelten ve bir özel savaş aygıtına dönüşen Türk devleti de eninde sonunda yengiliğe mahkumdur.

Sermaye iktidarını ve onun terör devletini yıkacak temel devrimci güç olan işçi sınıfı kardeş Kürt halkının imhasına kulaklarını daha fazla tıkamamalı, onun özgürlük taleplerini sahiplenmeli, Kürt halkının sesinin boğulmaya çalışılmasına seyirci kalmamalıdır. Sınıf mücadelesini yozlaştıran, işçilerin gücünü bölüp parçalayan ve onu sermayenin güdümüne sokan şovenizmin panzehiri protarya enternasyonalizmidir.

Öyleyse sermaye devletine karşı “İşçilerin birliği, halkların kardeşliği” şiarıyla mücadeleyi yükseltelim. Sömürgeci kirli savaşa, yurtsever ve devrimci basın üzerindeki baskı ve teröre karşı duralım!

Özgür basın şehitleri ölümsüzdür!

Yeni Ülke, Özgür Gündem, Özgür Ülke, Yeni Politika gazetelerinin muhabir ve dağıtımcılığını yaptıkları sırada devlet ve onun kontr-gerilla güçlerince katledilen özgür basın şehitleri:

Muhabir ve yazarlar

Cengiz Altun	24 Şubat 1992
Hafız Akdemir	8 Haziran 1992
Yahya Orhan	31 Temmuz 1992
Burhan Karadeniz	5 Ağustos 1992
Hüseyin Deniz	9 Ağustos 1992
Musa Anter	20 Eylül 1992
Kemal Kılıç	18 Şubat 1993
Ferhat Tepe	8 Ağustos 1995

Yeni Ülke
Özgür Gündem
Özgür Gündem
Özgür Gündem
Özgür Gündem
Özgür Gündem
Yeni Politika

Dağıtımçılar

Halil Adanır	31 Aralık 1992
Lokman Gündüz	8 Ocak 1993
Orhan Karağar	8 Ocak 1993
Kemal Ekinci	16 Aralık 1993
Mehmet Peñçe	16 Aralık 1993
Teğmen Demir	5 Haziran 1993
Haşim Yaşa	14 Haziran 1993
Zülküf Akkaya	28 Eylül 1993
Adil Başkan	9 Kasım 1993
Yalçın Yaşa	10 Kasım 1993
Kadir İpeksürer	19 Kasım 1994
Adnan Işık	27 Kasım 1994
Mehmet Sencer	3 Aralık 1993
Hıdır Çelik	23 Ağustos 1993
Ersin Yıldız	3 Aralık 1993

[illegible]

Kayıp

Aysel Malkac
- <https://rantey.org>
Nazim Babaoğlu

7 Ağustos 1993
12 Mart 1994

Özgür Gündem
Özgür Gündem

GÜNDEMİNİZ DEĞİŞECEK

TEMMUZ 'da bayilerde

Ülkede

GÜNDEM

Günlük Gazete

Program sorunları üzerine konferanslar: Anti-emperyalizm

Değişik açılardan anti-emperyalizm

Fakat elbette, emperyalizmin Türkiye üzerindeki egemenliğine karşı ortaya çıkan orta sınıf ilericiliğinin '60'lı yılların ardından 12 Mart ile birlikte nefesini tüketmiş olması olgusu, onun o yıllarda bayraktarlığını yaptığı sınırlı anti-emperyalist istemlerin anlamını kaybettiğini, ya da burjuvazi devrilmedikçe bu önlemlerin gerçekleşmeyeceğini göstermez. Böyle bir iddia saçma olur.

Halk yığınlarının devrimci kalkışması ya da basıncı sonucunda bu adımlar kısmen de olsa atılabilir, bu tür önlemler şu veya bu ölçüde alınabilir.

Ama bu adım ve önlemler, kendi başına, emperyalizmin ülke üzerindeki egemenliğinin son bulması anlamına gelmez, ki zaten şu an açıklayıp vurgulamaya çalıştığımız temel nokta da budur.

Bugünün Türkiye'sinde anti-emperyalist mücadelenin kapsamı ve niteliği nedir sorusunu yöntemsel çerçeve içinde irdelemeyi sürdürüelim.

Türkiye'de emperyalizmin iktisadi, siyasi, kültürel, mali, diplomatik egemenliğini tasfiye etmek ne anlama gelir? Bu çok yönlü, çok boyutlu egemenlik nasıl tasfiye edilebilir? Bu sorunun yanıtı, tamamen, bu egemenlik hangi iktisadi ve sosyal temel üzerinde duruyor, hangi iktisadi-sosyal ilişkiler üzerinde yükseliyor sorusunun yanıtıyla bağlantılıdır. Zira emperyalist egemenliğin tasfiyesi ancak bu temel in ortadan kaldırılmasıyla, bu ilişkilerin tasfiye edilmesiyle mümkündür. Dolayısıyla sorumuzun yanıtı, bu belirlenen çerçeve içinde, bir somutluk ve kesinlik kazanıyor. Bugün emperyalizm Türkiye üzerindeki genel egemenliğini Türk burjuvazisinin bu toplumdaki sınıf egemenliğine, onun temsil ettiği kapitalist üretim ilişkilerine borçludur. Emperyalizmin Türkiye'deki egemenliğinin içteki temeli, kapitalist üretim ilişkileridir. Emperyalist egemenlik bu temel üzerinde yükselmekte, bu sayede devam etmektedir. Ama eğer emperyalizmin bu ülkedeki varlık temeli buysa, toplumsal-iktisadi temeli buysa, açıktır ki, siz bu temelleri tasfiye etmeden emperyalizmin çok yönlü egemenliğini tasfiye etme olanağı bulamazsınız.

Burada sorunların programatik çerçevesini ele aldığımızı, dolayısıyla devrimin stratejik sorunlarını tartışmakta olduğumuzu hatırlatmak belki gereksizdir. Emperyalizme bağımlılık Türkiye için temel bir yapısal sorunsal eğer, emperyalist egemenliğin tasfiyesi sorunu da doğal olarak bu kapsamda, yani bu bağımlılık ilişkisinin temellerini ortadan kaldırmak çerçevesinde tartışılır. Öteki her türlü anti-emperyalist istem, özlüm ya da adım bu ana çerçeve içinde anlamını bulur. Örneğin siz burjuvaziyi tasfiye etmeden de bu ülkenin NATO'dan çıkışını sağlayabilirsiniz, ya da örneğin ABD ile olan ikili anlaşmaları feshettirebilir, askeri üslerin varlığına son verebilirsiniz, İMF'yle kölelik anlaşmalarını iptal

ettirebilirsiniz. Bütün bunları burjuvazinin sınıf egemenliğini tasfiye etmeden de şu veya bu ölçüde yapabilirsiniz. Bunların hepsi siyasal önlemler olarak, kısmi iktisadi önlemler olarak, burjuvazinin siyasal sınıf egemenliğiyle bağdaşabilir adım ve önlemlerdir. Kaldı ki, bu çerçevede bir anti-emperyalist programı '60'lı yıllarda neo-kemalist solcu burjuva akımlar zaten formüle etmiş, savunmuş, darbeci çerçevede de olsa somut girişimlere konu etmişlerdi. Orta sınıf temsilcisi burjuva aydınlarının kapitalizmin temellerine dokunmayan, zaten böyle bir iddia da taşımayan bu programları ve çizgileri, bu önlemler paketinin sınırlı bir burjuva demokratik platformu temsil ettiğinin bir başka güvenilir göstergesidir. İleride üzerinde daha geniş duracağız; YÖN Hareketinde ifadesini bulan bu çizginin çöküşü, öteki etkenler yanında, emperyalist egemenliğin dayandığı kapitalist temelin iktisadi gelişme ve sosyal-siyasal olaylarla apaçık görülmesinin bir ifadesiydi. '60'lı yıllarda kapitalizm karşıtlığından koparılmış bir anti-emperyalist mücadelenin bayraktarlığına soyunmuş Yöncü aydınlar, emperyalist egemenliğin oturduğu sağlam kapitalist temelleri nihayet gördüler ve böylece milli sanayi kapitalizmine ilişkin son umutlarını yitirdiler. "Sistem" in gerçeklerine boyun eğdiler. Kendi burjuva konumlarının gereği ve kaçınılmaz bir sonucu olarak, onun karşısına dikilemeyeceklerini anlayınca, onunla bütünleşme yoluna gittiler. 12 Mart burada bir dönüm noktası oldu; '60'lı yıllardaki sevdalarından 12 Mart'la birlikte vazgeçtiler. 12 Mart sonrasında bu akımlardan geriye belirgin bir iz kalmaması rastlantı olabilir mi?

Fakat elbette, emperyalizmin Türkiye üzerindeki egemenliğine karşı ortaya çıkan orta sınıf ilericiliğinin '60'lı yılların ardından 12 Mart ile birlikte nefesini tüketmiş olması olgusu, onun o yıllarda bayraktarlığını yaptığı sınırlı anti-emperyalist istemlerin anlamını kaybettiğini, ya da burjuvazi devrilmedikçe bu önlemlerin gerçekleşmeyeceğini göstermez. Böyle bir iddia saçma olur.

Halk yığınlarının devrimci kalkışması ya da basıncı sonucunda bu adımlar kısmen de olsa atılabilir, bu tür önlemler şu veya bu ölçüde alınabilir. Ama bu adım ve önlemler, kendi başına, emperyalizmin ülke üzerindeki egemenliğinin son bulması anlamına gelmez, ki zaten şu an açıklayıp vurgulamaya çalıştığımız temel nokta da budur. Çünkü bu tür adım ya da önlemlere konu olan bağımlılık ilişkileri, emperyalizmin temeldeki iktisadi-mali egemenliğinin siyasal, askeri ve diplomatik sonuçlarından başka bir şey değildir. Emperyalizmin bu toplumdaki egemenliği, bu ülkede askeri üslerinin olmasından, ya da Türkiye'nin NATO üyesi olmasından ve ABD ile bir dizi askeri ve siyasal anlaşma yapmış olmasından, ya da uluslararası politikada Türkiye'nin Amerika'nın dümen suyunda olmasından doğmuyor. Böyle sanmak, nedenler ile sonuçları, ya da temeldeki iktisadi ilişkiler ile bu temelin yansıması olan siyasal-askeri bağımlılık ilişkilerini birbirine karıştırmak olur. Elbetteki çağdaş dünyada emperyalist egemenliği bu tür ilişkilerden ayrı düşünmek mümkün değildir. Bunlar emperyalist egemenliğin aldığı somut biçimlerdir. Emperyalist kölelik ilişkileri bunlarla ete-kemiğe bürünür. Ama bu böyle olmakla birlikte, emperyalist egemenliğin asıl temeli ve özü iktisadi ve mali ilişkilerdir. Bu temel üzerinde ve bu temel sayesinde ki, emperyalist burjuvazi siyasal, askeri, diplomatik ve elbetteki kültürel açıdan da ülkenize ya da toplumunuza hükmetme gücüne sahiptir. <https://rantey.org>

Burjuvazinin sınıf egemenliğinin ayakta kaldığı

koşullarda ve sürece, alınabilecek bütün bu radikal siyasal ve kısmi iktisadi önlemler dizisi, anti-emperyalist mücadelenin burjuva demokratik içeriğine girer. Yani kapitalizmin temelleriyle bağdaşan demokratik önlemler olur bunlar. Türkiye'nin NATO'dan çıkması önemli bir olaydır; ama bu, kendi başına ve kendi sınırları içinde demokratik bir ulusal önlem olarak kalır. Askeri üslerin sökülüp atılması ya da Amerikan emperyalizminin Türkiye'de bu kadar kolay atılabilecek çeşitli önlemler, toplumun bu konuda gösterebileceği direnç ile yönetenleri mecbur edebileceği başka bazı siyasal önlemler de, aynı şekilde, anti-emperyalist mücadelenin demokratik yönlerini oluştururlar. Yani temelde burjuvazinin sınıf egemenliğiyle bağdaşabilir şeylerdir bunlar. 1979 Devrimi sonrasında İran'da ya da 1974 Devrimi sonrasında Portekiz'de olduğu gibi.

Örneğin 1974'de Portekiz'de, sınıfsal iktidarın değişirmesi anlamında değil, fakat faşist-sömürgeci Salazar rejiminin çökmesi sınırları içinde bir devrim oldu. Halk hareketi büyük bir inisiyatif kazandı. Halk hareketinin politik temsilcileri büyük bir etkinlik ve önemli siyasal mevziler kazandılar, hükümette yer aldılar, fiili durumlar yaratıldılar. Bu sayede ve işçi sınıfı ve emekçi köylülüğün günden güne büyüyen devrimci inisiyatifinden alınan güçle, tekeli burjuvaziye ve emperyalizme karşı bir dizi siyasal ve iktisadi önlem alındı. Geniş çaplı millileştirmeler yapıldı. Ama o günün koşullarında bu tür önlemlerin ve millileştirmelerin hepsi demokratik bir içerik taşıyordu. Henüz sosyalist hiçbir yön yoktu bu önlemler dizisinde. Çünkü burjuvazi, siyasal egemenliği belli bir sarsıntı geçirmiş olmakla birlikte, bir sınıf olarak ayakta ve toplumsal egemenliğini henüz sürdürüyordu. Burjuvazinin bürokratik-militarist aygıtı geçirdiği sarsıntıya rağmen ayakta idi. Devrim yaptıklarını iddia edenler, onu parçalamakla değil, ele geçirip sözde demokratikleştirmekle meşguldüler. Burjuvazi, toplumsal egemenliği sürdürdüğü ve devleti ayakta kaldığı için, çok geçmeden inisiyatif ele geçirmek ve sarsıntı geçiren siyasal egemenliğini yeniden tam olarak kurmak olanağı bulabildi. Üstelik geçmişe göre daha güvenli temeller üzerinde. Portekiz Devrimi'nin sarsıntısı içerisinde kazanılmış sosyal ve siyasal haklar gerisin geri budandı. Köylüler topraklarından sürülüp atıldı. İşçilerin fabrikalarda kazandığı mevzilere son verildi. İlerici-devrimci güçlerin kazandığı mevziler tahrip edildi. Kitlelerin bizzat devrimci kalkışma içerisinde yarattığı örgütlenmeler dağıtıldı. Özetle burjuvazi durum üzerinde yeniden egemenliğini tam olarak kurdu. Bu gerçeklerin konumuzla bağlantısı şudur. Burada burjuvazinin sınıf egemenliği yönünden söylenenler, olduğu gibi, emperyalizmin Portekiz üzerindeki çok yönlü egemenliği için de geçerlidir. Burjuvazinin sınıf egemenliğine temelde dokunulmadığı için, gerçekte emperyalizmin Portekiz toplumundaki egemenliğini, temellerine de dokunulmamış oldu. Portekiz burjuvazisinin çok geçmeden sarsıntıyı atlatarak durum üzerinde yeniden tam hakimiyetini kurması, bu temel üzerinde emperyalizmin de sarsılan hakimiyetini yeniden kurması ve pekiştirmesi anlamına geldi.*

Oysa 48 yıllık bir amansız faşist rejimin toplumda yarattığı çelişki birikimi, burjuvazinin sınıf egemenliğinin devrilmesi ve emperyalizmin Portekiz üzerindeki egemenliğinin son bulması gibi bir sonuca da yol açabilirdi. Kuşkusuz bu, devrimin olgunluk derecesine ve bu çerçevede devrimci toplumsal

Anti-emperyalizm/bağımsızlık sorunu-3

emperyalist kapsamı ve niteliği

dinamiklerin gelişme gücüne olduğu kadar, işçi sınıfının devrimci hazırlığı sorununa, işçi sınıfının kendi devrimci müttefikleriyle birleşme yeteneğine bağlı bir sorundur. Eğer devrim yeterli iç dinamizme sahipse ve işçi sınıfının da böyle bir politik hazırlığı varsa, yani sınıf bağımsızlığı kazanmışsa, kendi partisinin siyasal öncülüğü altında birleşmişse ve bu sayede öteki emekçi sınıfları da arkasından sürüklemeye yeteneğine sahipse, işte ancak bu takdirde, sözünü ettiğim türden sonuçlar umulabilirdi. Portekiz işçi sınıfının buna hazır olmadığını olaylar gösterdi. Herşey bir yana, Portekiz işçi sınıfının önünü tutan parti devrimciliği tartışmalı bir partiydi. Portekiz Komünist Partisi, işçi sınıfı içinde eskiye dayalı köklü bir varlığı ve çok özel bir ağırlığı olan bu parti, revizyonist “anti-tekel demokratik devrim stratejisi” izleyen bir partiydi. Bu açıdan Portekiz deneyimi, aynı zamanda “anti-tekel demokratik devrim stratejisi”nin nelere yol açacağını da gösteren bir örnek oldu. PKP’nin uluslararası revizyonist hareketin bir parçası olması gerçeğinden kalkarak, bu partinin izlediği bu çizgi ile kendi “anti-emperyalist demokratik devrim”leri arasında bir ilişki ya da benzerlik kurulamayacağını iddia edebileceklere, yakın zamandaki bir polemikte, temel mantıklarının gerçekte aynı olduğu konusunda yeterli açıklıkta kanıtlar sunuldu sanırım. (Söz konusu polemik için bkz. *Demokratizmi Savunmanın Sınırları*, IV. Bölüm, *Revizyonizmden Alınma Bir Strateji: Anti-Tekel Demokratik Devrim*, s.71 ve sonrası. İlgili bölümden bir parçayı ekte okurlarımıza sunuyoruz. -Red)

Yine de İran ya da Portekiz örneklerinin de bir kez daha doğruladığı temel önemde bir gerçek var. Burjuva düzeninin temelleriyle bağdaşan herhangi bir radikal demokratik önlemin gerçekleşebilmesi bile, ancak yığınların devrimci başkaldırısı ve inisiyatifıyla mümkündür. Demokrasi tartışmalarında bu mesele ayrıntılı olarak tartışıldı ve Lenin’in bu çerçevedeki bazı temel vurgularıyla desteklendi. Zannediliyor ki, eğer bir önlem reform önlemi ise, yani burjuva düzenin temelleriyle bağdaşabiliyorsa, o ancak mücadelenin olağan seyri içerisinde kazanılır. Elbette bu doğru değil. Türkiye, tıpkı 1974’de Portekiz’de ya da 1979’da İran’da olduğu gibi, öylesine kendine özgü bir devrimci toplumsal sarsıntı yaşayabilir ki, burjuvazinin sınıf egemenliği yıkılmadığı halde, bu sarsıntı sayesinde emperyalist boyunduruğa önemli darbeler vuran bir dizi adım atılabilir. Ama önemle yinelemek gerekir, bu ancak bir devrimci halk hareketi sayesinde olabilir. Ya da örneğin bu tam da İran ya da Portekiz türü bir devrim sayesinde olabilir. Geleneksel küçük-burjuva halkçı akımların savunageldikleri, proleter devrimi önceleyen, ondan teorik ve tarihsel olarak ayırdedilebilen türden bir “anti-emperyalist demokratik devrim”leri de, Türkiye’nin gerçek iktisadi-toplumsal ilişkileri içinde, olsa olsa ancak bu türden, bu sınırlar içerisinde bir şey olabilir. Ama kritik bir nokta; böyle bir durumda, burjuvazinin sınıf egemenliği henüz varsayılıyor. Bu egemenliğin gerisindeki emperyalist sermaye egemenliğiyle birlikte

İran halkı 1979 Devrimiyle Amerikan emperyalizminin Şah diktatörlüğü döneminde sahip olduğu bir dizi mevziyi söküp attı. Uluslararası sermayenin İran toplumu üzerindeki egemenliğine önemli bir darbe vuruldu. Ama burjuva düzeninin temelleri İran’da buna rağmen ayakta kaldı. Yani bunlar burjuva demokratik adımlar ve önlemler olarak kaldılar. Tabi üstüne bir de Mollaların gerici rejimi binince, toplum bir cephe kazandığı demokratik mevzileri bir başka cepheden yeniden kaybetti. Ortaçağ karanlığına mahkum edilir hale geldi.

yıkıldığı bir durum ise, kökleşmiş ve tortulaşmış burjuva demokratik önyargıları aşamayanlar ne derlerse desinler, gerçekte bu proleter devrimin ta kendisi olur.

İran halkı 1979 Devrimiyle Amerikan emperyalizminin Şah diktatörlüğü döneminde sahip olduğu bir dizi mevziyi söküp attı. Uluslararası sermayenin İran toplumu üzerindeki egemenliğine önemli bir darbe vuruldu. Ama burjuva düzeninin temelleri İran’da buna rağmen ayakta kaldı. Yani bunlar burjuva demokratik adımlar ve önlemler olarak kaldılar. Tabi üstüne bir de Mollaların gerici rejimi binince, toplum bir cephe kazandığı demokratik mevzileri bir başka cepheden yeniden kaybetti. Ortaçağ karanlığına mahkum edilir hale geldi.

Burjuva-demokratik sınırlar içinde sınırlı bazı anti-emperyalist önlemler, çağdaş İran tarihinin başka dönemlerinde de var. 1951’de bir milliyetçi burjuva olan Musaddık, İran’da İngiliz petrol tekellerinin elinde bulunan petrolü millileştirdi. Bu radikal bir demokratik önlemdi. İran’daki işbirlikçi gerici güçlerin Şah şahsında buna bir kaç yıl sonra gösterdikleri direnç, geniş halk kitlelerinin Musaddık’a destek veren politik gösterileriyle göğüsledi. Öylesine ki, Şah ülkeden kaçmak zorunda kaldı. Ama ne oldu? Emperyalizm ülkeden kaçmak zorunda kalmış Şah’la sıkı işbirliği içinde kısa sürede darbesini yapıp Musaddık’ı devirdi. Millileştirmelere son verilerek petrole yeniden emperyalist petrol tekelleri hesabına el kondu. İşte burjuva düzeninin temelleri üzerinde elde edilen burjuva demokratik ulusal mevzilerin bir de böyle bir yanı var. Burjuva düzenin temelleri ayaktaysa, içte tekeldi burjuvazi dışta emperyalist sistem, çok geçmeden denetimini yeniden sağlayacak, sınırlı ulusal demokratik mevziler tahrir edilecektir.

Eğer bu önlemler, proleter devrime geçişin ara momentleri değil de, kendi başına ya da kendinden ibaret önlemlerse, bir süre sonra burjuvazi/sistem inisiyatifi yeniden elde eder ve kazanılmış bu mevzileri yokeder.

Şu veya bu anti-emperyalist önlemi kendi içinde tartışmakta bir güçlük yoktur. Bunun niteliğinin burjuva demokratik olduğunu kabul etmekte de aynı şekilde bir güçlük yoktur. Gelgelelim, yinelemek gerekir ki, tartışmanın özü ve gerçek çerçevesi bu değil. Tartışmanın özü ve gerçek çerçevesi, Türkiye’deki devrimin temel stratejik sorunları ve bu çerçevede saptanacak olan hedefleri üzerinedir. Türkiye’de emperyalizmin egemenliğinin tasfiyesi sorunu gibi temel bir stratejik sorun var bizim karşımızda ve tartışmamızın asıl çerçevesi de doğal olarak budur.

Bu çerçevede buraya kadarki anlatımımın özünü toplamak istiyorum. Türkiye’de emperyalizmin çok yönlü egemenliği nasıl tasfiye edilebilir sorusunun yanıtı neyse, Türkiye’de anti-emperyalist mücadelenin gerçek niteliği ve kapsamı da odur. Bu egemenlik ancak Türk burjuvazisinin sınıf egemenliği tasfiye edilerek tasfiye edilebilir: sözkonusu olan emperyalizmin egemenliğinin gerçek, köklü ve kalıcı bir tasfiyesi ise, bundan başka çözüm yolu yoktur. Ama eğer emperyalist bağımlılık ancak böyle tasfiye edilebiliyorsa, bu, anti-emperyalist devrimin bu noktada sosyalist bir temel ve içerik kazandığının da somut bir ifadesi olur.

Yüzyılın başında, şu veya bu sömürge ya da yarı-sömürge ülkede, sorun böyle değildi. Emperyalizm içte komprador-feodal sınıflar aracılığıyla hükmediyordu; içte ülkenin toplumsal ilişkilerine çok büyük ölçüde feodal, yarı-feodal ilişkiler egemenliği. Emperyalizmin iç dayanağı buydu; sömürge ya da yarı-sömürge ülkeler üzerindeki egemenliği, bu ilişkilerin temsilcisi sınıflarla bağlantılı bir egemenlikti. Bu tarihsel evrede ve toplumsal koşullarda, emperyalizmin sömürge ve yarı-sömürge ülkeler üzerindeki sömürü ilişkileri, daha çok hammadde kaynaklarının yağmalanması ve emperyalist ülkelerin mamül mallarının pazarlanmasına dayalı idi. Emperyalist sermaye ihracı ve yatırımları da bu ihtiyaçlar çerçevesinde kullanılıyordu. Bunun devletten devlete ağır koşullarda kredi ve borçlar, yani emperyalist tefeci sömürü ilişkileri tamamlıyordu. Elbetteki emperyalizmin temel karakteristiklerinden biri sermaye ihracıdır. Ama emperyalizmin geri ülkelere sermaye ihracı uzun bir dönem doğrudan sanayi yatırımları biçimini almadı, ya da pek az durumda aldı. Bu, genel toplumsal ilişkiler açısından baktığımızda, henüz son derece cılızdı. Emperyalist sermayenin doğrudan artı-değer sömürüsüne dayalı kapitalist yatırımları henüz tali durumdaydı. Oysa özellikle İkinci Dünya Savaşı izleyen dönemde, salt Türkiye’ye değil, dünyanın bir çok bağımlı ülkesine doğrudan kapitalist sanayi yatırımlarına yönelen sermaye ihraçları yaşandı. Burada bunun nedenlerine giremem, şimdilik önemli olan olgunun kendisine işaret etmektir. ‘50’li ve ‘60’lı yıllarda belirgin hale gelen, Türkiye kapitalizminin yaşadığı gelişme üzerinden çıplak gözle izlenebilen bu olguya bugün kimse itiraz etmiyor zaten. Problem bunun emperyalist bağımlılık ilişkilerine kazandırdığı yeni temelin ve bunun anti-emperyalist mücadeleye kazandırdığı yeni kapsam ve niteliğin görülüp anlaşılmasında çıkıyor.

Sözünü ettiğim savaş sonrası değişimin anlaşılmasını kolaylaştırmak için örnekliyorum. Bugün Türkiye’nin en büyük ve uluslararası sermayeyle en içiçe, en sıkı biçimde bütünleşmiş tekeldi kapitalist grubu olan Koç grubu, ilk fabrikasını ancak İkinci Dünya Savaşı’nın ardından, 1947’de kuruyor. Yani sermayesini sanayi yatırımı alanına aktarması bu tarihte başlıyor. Benzer bir durum Sabancı, Eczacıbaşı vb. gibi bugünün en büyük tekeldi kapitalist grupları için de geçerli. Bunlar İkinci Dünya Savaşı izleyen yıllardan başlayarak emperyalist sermaye grupları ile ortak yatırımlar yapıyorlar. Böylece emperyalist sömürü de gitgide genişleyen ve yayılan ölçüde içteki burjuvaziyle ortak kapitalist artı-değer sömürüsü zeminine kayıyor. Elbetteki Türkiye’de kapitalist sanayi yatırımları bundan çok öncesine dayanıyor. Herşey bir yana, kapitalist devletçiliğin ‘30’lu yıllarda sanayi alanında yaptığı önemli atılımlar var. Burada vurgulamaya çalıştığım, daha çok, bugün bu ülkede

* Amerikalı bir yazar, 1974 Devrimi’nin patlak verdiği sırada, emperyalizmin aynı zamanda kurucu kimlikte bir NATO üyesi olan Portekiz üzerindeki iktisadi ve mali egemenliği hakkında şu bilgileri veriyor:

“Çokuluslu şirketler Portekiz ekonomisinin üçte-birini denetim altında bulunduyorlardı, öteki üçte-biri de bu şirketlere mali bakımdan bağlı firmaların elindeydi. Portekiz’de 800’den fazla firma çalışıyordu, bunların başında Batı Alman firmaları, ikinci sırada da Amerikan firmaları geliyordu.

“Amerika Birleşik Devletleri için Portekiz’den daha önemli olan onun sömürgeleriydi. Mozambik, Portekiz Ginesi ve Angola’nın bağımsızlığı bu ülkelerdeki ve tüm Afrika’daki çok-uluslu yatırımları tehlikeye atacaktı. Teksas’tan iki kat büyük olan Angola doğal kaynakları bakımından dünyanın en zengin petrolü kaynağıydı. Portekiz Devrimi, Bilim ve Sosyalizm Yayınları, s.94 -Red)

işbirlikçi burjuvazinin belkemiğini oluşturan tekelleri grupların komprador-acentacı konumdan sanayi yatırımcısı konumuna ancak savaş sonrası dönemde geçmiş olmalarıdır. Bu ne rastlantıdır, ne de Türkiye'ye özgü bir durumdur. Benzer bir gelişmeyi, Yunanistan, İspanya, Portekiz gibi ülkelerde, Brezilya, Arjantin, Meksika gibi Latin ülkelerinde, bir dizi Asya ülkesinde görmemiz mümkündür. Bu, bu ülkelerdeki iç sermaye birikimiyle olduğu kadar, savaş sonrasında emperyalist sermaye ihracının yapısında ve işlevinde meydana gelen kendine özgü bir değişimle bağlantılıdır.

İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra, özellikle '50'li ve '60'lı yıllarda bakıyoruz, Türkiye kapitalizmi büyük bir gelişme atılımı sağlıyor. Bu Türkiye'ye özgü bir şey de değil, dünya ölçüsünde bir çok bağımlı ülke açısından bu böyle. Ve bir dizi emperyalist sermaye yatırımı temelinde Türkiye'de bir sanayileşme süreci, bir kapitalist gelişme süreci var. Bu gelişme aynı zamanda emperyalist sermayenin artı doğrudan artı-değer sömürüsüne geçişine ifadesini buluyor. Emperyalizm kapitalist ilişkilerin yaygın biçimde yeniden üretiminin doğrudan ya da dolaylı temsilcisi haline geliyor. Emegün kapitalist tarzda sömürüsünün dolaysız etkeni haline geliyor. Emperyalizmin ülke üzerindeki sömürüsü artık klasik dönemdeki gibi basit bir yağma ve talan değil, kaynakların, zenginliklerin ve birikmiş artı-geçer yağmasından ibaret değil. Basbayağı artı-değer sömürüsü yapıyor. Geliyor bir Japon tekeli, İzmit'te Sabancı'yla birlikte kuruyor fabrikasını, adına Brisa deniliyor, otomobil lastiği üretiliyor, orada artı-değer sömürüsü temeli üzerinde sermaye birikimi oluşuyor. Artık emperyalist egemenlik, emperyalist sömürü böyle bir kapitalist temel kazanmış bulunuyor. Dolayısıyla emperyalizme karşı mücadele bu noktada anti-kapitalist bir kapsam ve nitelik kazanıyor. Zaten emperyalizmin ülke içerisindeki dayanağı burjuvazidir derken, bunun böyle anlaşılması gerekiyor. Emperyalist burjuvazi ile Türk burjuvazisinin işbirliği burada kapitalist iktisadi ve mali ilişkiler temelinde oturan bir işbirliğidir. İçişleri geçmişlik, temelde iktisadi-mali bir içişleri geçmişlik. Ortak sermaye yatırımları ve bu temelde ortak artı-değer sömürüsüdür bu. Elbetteki emperyalist sömürü, bu sömürünün alanı, konusu ve biçimi bundan ibaret değil; ama sömürü ilişkileri artık bu temele oturmuş durumda. Bu zemin üzerinde emperyalist sömürünün eski-yeni sayısız biçimleri varlığını sürdürüyor. Borçlar var, spekülasyonlar var, borsa oyunları var, sermaye ihracını izleyen ve gerçekte onun bir biçimine dönüşen meta ihracı var. Ve bütün bu iktisadi ilişkilerin bu envai çeşit biçimi temeli üzerinde de emperyalizmin ülke üzerinde siyasi hakimiyeti var. Bu siyasi hakimiyet sayesinde de doğal olarak artık askeri, diplomatik, kültürel, her türlü egemenliği var.

Elbette bu, anti-emperyalist mücadelenin proleter devrimden ya da sosyalist bir içerikten ibaret olduğunu göstermez. Yalnızca, anti-emperyalist mücadele eğer tutarlı devrimci bir açıdan konulacaksa, bu onun artık anti-kapitalist sosyalist bir çerçeveye oturtulması gerektiğini gösterir. Anti-emperyalist mücadelenin demokratik içeriği de bu genel sosyalist çerçeve içinde yerini ve anlamını bulur.

Konu üzerine sorular ve ara tartışmalar

Birinci konuşma: Konuyla bağlantısı üzerinden Güney Kore'deki işçi eylemlerine değinmek istiyorum. Güney Kore'deki iş yasaları üzerinden doğan çatışmanın karşı cephesinde yalnızca Güney Kore burjuvazisi değil, dolaysız olarak emperyalist tekeller var. Örneğin, İsviçre'de irili-ufaklı 80'in üzerindeki işletme fabrikalarını sökerek Güney Kore'ye taşınmış ve tezgahlarını orada yeniden kurmuş durumdadır. Yeni iş yasası denilen yasanın, yani işçilerin direnişine sebep olan yasanın, Güney Kore'ye akın eden emperyalist tekeller ile oradaki burjuvazinin birlikte dayatması sonucu gündeme geldiğini biliyoruz. Dolayısıyla, sizin de biraz önce açıkladığınız gibi, uluslararası tekeller bağımlı ülkelerde artı-değer sömürüsüne dayalı bir iktisadi varlık ve etkinlik gösteriyorlar ve bu nedenle de bu ülkelerin iç süreçlerine bizzat müdahale etme, doğrudan siyasi

Emperyalizmin ülke üzerindeki sömürüsü artık klasik dönemdeki gibi basit bir yağma ve talan değil, kaynakların, zenginliklerin ve birikmiş artı-geçer yağmasından ibaret değil. Basbayağı artı-değer sömürüsü yapıyor. Geliyor bir Japon tekeli, İzmit'te Sabancı'yla birlikte kuruyor fabrikasını, adına Brisa deniliyor, otomobil lastiği üretiliyor, orada artı-değer sömürüsü temeli üzerinde sermaye birikimi oluşuyor. Artık emperyalist egemenlik, emperyalist sömürü böyle bir kapitalist temel kazanmış bulunuyor. Dolayısıyla emperyalizme karşı mücadele bu noktada anti-kapitalist bir kapsam ve nitelik kazanıyor.

sürecin kendisine müdahale etme yoluna gidebiliyorlar. Bir kere sömürüsünü kapitalist bir temele oturtuyor ve bu temeli kazandığı zaman ise, sözkonusu ülkeye her türlü dolaysız müdahaleyi yapabilecek bir konum kazanıyor. Diyor ki, sen iş yasalarını değiştireceksin, şu şu önlemleri alacaksın, bana şu şu kolaylıkları ya da teşvikleri sağlayacaksın. İş yasasında değişiklikleri yatırım yapmanın ya da yatırımlarını genişletmenin bir önkoşulu olarak sürüyor. Diğer bir takım siyasi ve yasal önlemler almayı önkoşul olarak koyuyor. Bu emperyalizmin bugünkü hakimiyet biçimine de bir gösterge.

Buradan hareketle benim sorum şu: Şimdi tek tek ülkelerde devrimlerin uluslararası burjuvaziyi, uluslararası tekelleri karşısına almadan başarı şansının olmayacağını söylüyorsunuz; ama öte yandan da her devrimcinin görevinin öncelikle kendi ülkesinde devrim yapmak olduğunu vurguluyoruz, gerçek enternasyonalizmin öncelikle bunu gerektirdiğini söylüyoruz. Bu iki çelişik gibi görülen olguyu ya da düşüncüyü bağdaştırmak nasıl olacak?

İkinci konuşma: Yoldaşın sorusuna vereceğiniz yanıtı geçmeden önce ben de anti-emperyalizmin anti-kapitalizm ile bağlantısı çerçevesinde bir şeyler söylemek istiyorum. Emperyalizmin egemenliğinden doğan siyasi ve askeri sonuçlara yönelik burjuva demokratik önlemlerle sınırlı bir anti-emperyalizm anlayışı sadece Türkiye'ye özgü bir olay değil. Bu dünya çapında devrimci hareket içerisinde çok yaygın bir zaaf hencedir. Son Sao Paulo Platformu'nda 270'e yakın sol örgüt temsil ediliyordu. Brezilya İşçi Partisi'nin önderlik ettiği ve Sandinistlerin de katıldığı bir platform bu. Bunlar belli aralıklarla konferanslar yapıyorlar, bölgede anti-emperyalist mücadeleyi gündeme getiriyorlar. Fakat bakıyoruz, tartıştıkları şeyler demin bahsettiğiniz sınırlı burjuva demokratik önlemler kapsamına giriyor. Borçlandırmaya karşı, neo-liberalizme karşı bazı sınırlı önlemler vb... Birinci emperyalist savaş dönemindeki tartışmalarda Kautsky, Hilferding vb.leri, emperyalizmi bir "dış politika çizgisi" olarak göstermek, böyle açıklamak yoluna gittiler. Emperyalizmi salt sömürge politikası ile, militarizmle, diplomatik müdahalelerle açıkladılar ve kapitalizmi bu "zorunlu olmayan" kusurlardan arındırmayı emperyalizme son vermek olarak gösterdiler. Oysa Lenin'in tahlilinde emperyalizm, kapitalizmin bir üst gelişme aşaması, onun tekelleri aşamasıdır. Yani emperyalizm tekelleri kapitalizmdir. Tekelleri kapitalizm olarak emperyalizm, çağımızda dünya çapında bütün ekonomik yaşamı belirleyen en temel olgudur. Hele bugün, anti-emperyalizmi anti-kapitalizmden ayrı düşünmek ve ele almak olanağı artık yoktur. Emperyalizmi bir dış politika ilişkisi, dolayısıyla da bağımlı ülkeler için bir dış ilişki sisteminden ibaret görme anlayışı, sadece Türkiye'ye özgü bir olay da değil. Ulusal kurtuluş devrimlerinin, burjuva ulusal bağımsızlık hareketlerinin devrimci hareket ve marksist teori üzerinde yarattığı tahribatla bağlantılı bu anlayış, bugünkü dünya devrimci hareketi içinde çok yaygın. Bu nedenle bu mesele üzerine biraz daha dursanız iyi olur, önemli hencedir.

İlk konuşan yoldaşın sorusu daha çok tek ülkede devrim, tek ülkede sosyalizm sorunları kapsamına giriyor. Bu konu çerçevesinde teorik yayınlımızda zamanında yapılmış kapsamlı tartışmalar var. Orada sorulan sorulara da cevap verildi. <https://kizilbayrak.org.tr/arsivimiz> adresinde PDF kitap olarak da bulabilirsiniz. Bu tartışmalarla ilgili yazılarımız da <https://kizilbayrak.org.tr/yayinlarimiz> adresinde yer almaktadır. Bu tartışmalarla ilgili yazılarımız da <https://kizilbayrak.org.tr/yayinlarimiz> adresinde yer almaktadır. Bu tartışmalarla ilgili yazılarımız da <https://kizilbayrak.org.tr/yayinlarimiz> adresinde yer almaktadır.

Emperyalizmin bir dünya hakimiyet sistemi kurduğuna ve hiçbir devrimci gelişmeye tahammül edemediğine, her devrimci gelişmeyi ya terbiye etmek ya boğmak yoluna gittiğine daha önce değinmiştim. Bir toplumsal devrim, bir sosyalist devrim sözkonusu olduğu zaman, emperyalizmin buna çok daha sert bir direnç göstereceği yeterince açıktır. Bunu ezmek için çok daha kararlı bir tavır gösterecektir ve bu doğrultuda her türlü aracı kullanacaktır. Sonuç ne olacaktır? Sonucu sınıf mücadelesi, bu mücadelenin o günkü iç ve uluslararası dengeleri belirleyecektir. Sonuç, örneğin, bu müdahalenin müdahaleyi yapan emperyalist ülkelerin kendisinde nasıl karşılanacağına bağlıdır. Devrimi yapmış

ülkeyi çevreleyen bölgedeki halklar tarafından nasıl karşılanacağına bağlıdır. Ve nihayet asıl ve belirleyici olarak, devrimini yapmış ülkenin kendi içinde, işçi sınıfının ve emekçilerin yarattığı güce, örgütlülüğe ve kararlılığa bağlıdır. Yani her şey emperyalistlerin mutlak iradeleri dahilinde değildir, hiçbir zaman da olmadı. Biz Ekim Devrimi'nin emperyalistler arası çelişkilerden yararlanarak nasıl soluklandığını ve ayakta kalma gücü gösterebildiğini biliyoruz. Biz kuşatılmış bir Küba'nın, hem de Amerika'nın burnunun dibinde, bugün her şeye rağmen, çeşitli çelişkilerden, çatlaklardan yararlanarak nasıl yaşamaya çalıştığını da biliyoruz. Biz dünya halklarının belki büyük ölçüde edilgen, ama kesin varlığı herkes tarafından da bilinen-sezilen sempatisi olmasa, ABD'nin Küba'ya bu kadar katlanamayacağını da biliyoruz. Irak'a bölgesel gelişmeleri bahane ederek askeri müdahale yapan Amerikan emperyalizmi bir bahane uydurup Küba'ya da pekala müdahale edebilir. Ama etmiyor, edemiyor. Zira bunun Saddam diktatörlüğüne müdahale etmeye benzemeyeceğini gayet iyi biliyor. Hem Küba'nın iç durumu, Küba halkının devrimi ve bağımsızlığı savunmadaki kararlılığı yönünden, hem de Küba'ya yapılacak bir müdahalenin uluslararası koşulları yönünden, bunun Irak'la kıyaslanabilir bir durum olmadığını ABD emperyalizminin akıl hocaları çok iyi biliyorlar. Bu nedenledir ki, Küba, Amerika'nın burnunun dibinde, Miami'ye 125 kilometre uzaklıkta, ayakta kalabiliyor.

Dolayısıyla yoldaşın sorusunu soyut bir yanıtı yoktur. Bu soru yanıtını kendi somut koşullarında bulur, bu bir. İkincisi, daha genel planda tek ülkede sosyalizm tartışması kapsamına giren sorunlar var, ki bu tartışmaya burada giremeyeceğimizi söylemiş bulunuyorum.

Son konuşan yoldaşın altını çizdiği noktalar, kendisinin de belirttiği gibi, gerçekten de çok önemli. Notlarımda var, benim de üzerinde özellikle durmayı düşündüğüm kritik önemde ve oldukça açıklayıcı bir sorun. Kautsky emperyalizmi bir dış siyaset sorunu olarak ele almıştı. Ve dolayısıyla emperyalizme karşı alınacak önlemlerle emperyalist politikanın bertaraf edileceğini ileri sürüyordu. Halbuki emperyalizm tekelleri kapitalizm idi, emperyalizm sermaye ihracı idi, emperyalizm her şeyden önce dünya ölçüsündeki bir iktisadi egemenlik sistemi demektir. Ve dolayısıyla, emperyalizmin politikası, hem tekelleri kapitalizmin metropol ülkedeki iç politikasının bir uzantısıydı, hem de dünya ölçüsünde iktisadi bir zemine sahipti.

Bununla birlikte, bunun karşısında ya da buna tepki olarak, tersinden de bir zaafa, bir yanlış anlayışa düşülebileceğini de bilmek durumundayız. Bu, emperyalizmin her şeyden önce bir iktisadi egemenlik sistemi olduğu gerçeğinden kalkarak siyasi sorunları küçümsemektir. Nitekim demokrasi sorununu ele alırken üzerinde genişçe durduğumuz "emperyalist ekonomizm" denilen eğilimin temel tutumu budur. "Emperyalist ekonomizm", kendini bu bağımsızlık/anti-emperyalist mücadele sorununda da gösterebilen bir düşünce tarzıdır. Bu yanlış düşünce tarzını bugüne uyarlamaya kalkarsak, ortaya çıkan sonuç şu olur: Madem emperyalizmin dünya ölçüsünde mutlak bir iktisadi egemenliği vardır ve bu iktisadi egemenlik yıkılmadıkça her şey, tüm siyasi adım ve önlemler son tahlilde sonuçsuzdur; o halde bizim NATO'dan çıkılsın, Amerika'nın üsleri sökülsün, IMF ile anlaşmalar iptal edilsin, borç ödemeleri durdurulsun dememizin fazlaca bir anlamı yoktur. Belirtmeye gerek yok ki, bu da temelden yanlış bir düşünüş tarzıdır. Bu,

klasik emperyalist ekonomizmin, yani burjuva demokrasisinin burjuvazinin çağdaş egemenliği ile bağdaşamamasından hareketle demokratik-siyasal sorunları küçümsemeye ifadesini bulan o kendine özgü eğilimin bir ifadesidir. Emperyalizmin bir toplum üzerindeki egemenliğinin köklü ve kalıcı bir tasfiyesi stratejik sorunu ile emperyalist egemenliğin getirdiği çok değişik sorunlara karşı siyasal mücadeleyi karşı karşıya koymamak gerekir. Yapılması gereken asloanla, temel olanla tali olanı ayırmasını bilmek. fakat bunları devrimci mücadele içinde ustalıkla bağdaştırabilmek ve bütünleştirebilmektir.

Bu noktada anti-emperyalist mücadelenin de bir azami ve bir asgari programı olabilir. Anti-emperyalist mücadelenin azami programı emperyalist egemenliğin iç toplumsal dayanaklarıyla tasfiyesidir. Asgari programı ise ileri sürülebilecek bir dizi siyasal ve iktisadi önlemler demetidir. Burada asgari programı elbetteki o alışılmış şekli ile, yani demokratik devrim aşamasına ilişkin bir program olarak düşünmemek gerekir. Genel iktidar mücadelesi perspektifi içinde ileri sürülebilecek siyasal reform talepleridir burada sözkonusu olan. Bunlardan oluşan bir tür “acil istemler” platformudur. Biz emperyalizmin bu ülkedeki egemenliğinin aldığı çeşitli siyasal, askeri, kültürel, diplomatik biçimlere karşı şimdiden çeşitli talepler savunabilir, önlemler ileri sürebiliriz. Ve yığınların yurtsever hassasiyetini bundan giderek uyarmaya ve güçlendirmeye çalışırız. Bunu yapmalıyız, yapmak zorundayız.

Bu tipki devrim-reform diyalektiği gibidir. Nasıl ki ücretli köleliği ortadan kaldırmak her şeyin temelidir, ama bu asla daha iyi ücretler için, daha iyi yaşam koşulları için mücadele etmeye engel değilse, tam tersine, bunu olmazsa olmaz bir mücadele alanı ve boyutu olarak gerektiriyorsa, bu aynı şey benzer biçimde, anti-emperyalist mücadele için de geçerlidir.

Türkiye’de kapitalizmin toplumsal ve siyasal egemenliğini tasfiye etmeden emperyalizmi tasfiye edemezsiniz. Ama bunun böyle olması, emperyalizmin Türkiye üzerindeki egemenliğinin aldığı çok değişik biçimlere karşı mücadeleyi küçümsemeyi beraberinde getirmemeli. Kautsky’nin emperyalizmi bir dış politika sorununa indirgeyen tavrı karşısında, emperyalist ekonomistler de, emperyalizmin evrensel iktisadi egemenliğinden hareketle, onu kadir-i mutlak bir güç olarak görmeye başladılar. Bundan dolayıdır ki ulusların kendi kaderlerin tayin hakkına karşı çıktılar. Emperyalizm bir dünya sistemi olarak egemen kaldığı sürece, sosyalist devrim olamadığı sürece, bir ulusun kendi kaderini tayin hakkının ne önemi var; bu ulusal bağımsızlık kazanılır, kısa dönemde yeniden kaybedilir, diyorlardı. Kaldı ki, genel demokrasi sorunu eksenine kaysa da, gerçekte emperyalist ekonomistlerin tartışması tam da bu siyasal bağımsızlık sorununa bakıştan kaynaklanıyor. Daha ileride Lenin’den yararlanarak bunu daha somut biçimde göreceğiz. Zira bu tartışma anti-emperyalizm üzerine günümüz tartışmalarına da ışık tutuyor. Yani tartışma zaten ulusların kendi kaderini tayin etme hakkı, bu çerçevede siyasal bağımsızlık sorunu üzerinedir, buradan hareketle gelişen bir tartışmadır sözkonusu olan. Lenin, en tam bir siyasal bağımsızlık bile, emperyalizmin iktisadi ve mali egemenliğini yeniden kurmasına engel değil, diyor ve ekliyor: Ama biz bundan kalkarak siyasal bağımsızlık sorununu ya da bir ulusun bağımsız bir devlet olarak varolma hakkını küçümseyebilir miyiz?

Kürtler de ayrı bir devlet olarak var olma hakkına sahiptirler. Eğer ayrı bir devlet olmak istiyorlarsa, olabilirler; bu onların en doğal hakkı ve buna yalnızca onlar karar verebilirler, onlar karar vermelidirler, bu onların iradesi kapsamına giren bir şeydir. İyî ama ayrı bir devlet kuracaklar da ne olacak, emperyalizmin egemenliğine gireceklerse ne kıymeti var bunun, diyemezsiniz burada. Ama öte yandan siz, bu hakkın devrimci bir çözüm çerçevesinde kullanılması, ulusal sorunun toplumsal devrim temeli üzerinde köklü ve kalıcı bir çözüme kavuşması gerektiğini savunabilirsiniz. Ulusal soruna ilişkin böyle bir programatik çizgi izleyebilirsiniz ve eğer başarılı olursanız kendi programınızı hayata geçirirsiniz. Kürt halkının özgürlüğünün hiç de ulusal hareket

Bu noktada anti-emperyalist mücadelenin de bir azami ve bir asgari programı olabilir. Anti-emperyalist mücadelenin azami programı emperyalist egemenliğin iç toplumsal dayanaklarıyla tasfiyesidir. Asgari programı ise ileri sürülebilecek bir dizi siyasal ve iktisadi önlemler demetidir. Burada asgari programı elbetteki o alışılmış şekli ile, yani demokratik devrim aşamasına ilişkin bir program olarak düşünmemek gerekir. Genel iktidar mücadelesi perspektifi içinde ileri sürülebilecek siyasal reform talepleridir burada sözkonusu olan. Bunlardan oluşan bir tür “acil istemler” platformudur.

önderliğinde, onun ufkuyla sınırlı bir politik çerçevede gerçekleşmesi gerekmiyor. Bu pekala da çeşitli milliyetlerden Türkiye işçi sınıfının burjuvaziyle genel hesaplaşması, yani bir proleter devrim süreci içinde de bir çözüme kavuşabilir. Ve daha şimdiden birçok belirti, “siyasal çözüm”e endekslenmiş politikaların muhtemel akibeti, Kürt sorununun köklü ve kalıcı çözümünün kendi dar sınırlarını aşan daha ileri bir sürecin, bir proleter devrimin parçası olacağını gösteriyor.

Az önce Kautsky’den ve yüzyılın başındaki emperyalist ekonomistlerden söz ettik. Şimdi halkçı demokratlara, yani günümüzün küçük-burjuva devrimci demokrat akımlarına geliyoruz. Yoldaş haklı, onlar gerçekten emperyalizmi bir dış politika sorununa indirgiyorlar. Eğer kapitalist bir ülkede anti-emperyalist mücadeleyi proleter devrim perspektifi içinde ele almıyorsanız, bu demektir ki, siz emperyalizmi bir dış ilişki, bu çerçevede bir dış politika sorununa indirgiyorsunuz. Çünkü, emperyalizmin ülke içerisindeki iktisadi ve toplumsal dayanaklarından koparılmış bir bağımsızlık düşünüyorsunuz. Kendi içinde bir siyasal bağımsızlık düşünüyorsunuz. Yok hayır, bizim düşündüğümüz siyasal bağımsızlıkta burjuvazinin sınıf egemenliği de tasfiye edilmiş olacak, dolayısıyla emperyalizmin iktisadi temelleri de tasfiye edilmiş olacak diyorsanız, o halde siz bağımsızlık meselesini gerçekte proleter devrim çerçevesinde oturtuyorsunuz, onun temel bir unsuru olarak ele alıyorsunuz demektir. Eğer böyle ele alıyorsanız, o zaman da siz ne dediğinizin, ne savunduğunuzun farkında değilsiniz. Çünkü bu durumda, bu anti-emperyalist kapsam hiç de burjuva demokratik bir perspektif içine sığmaz, bu durumda sözkonusu olan ancak sosyalist devrim perspektifi olabilir.

***Soru:** Yunanistan 1970’lerde NATO’dan çekildi. Burada ne kitlelerin baskısı, ne mücadelesi var, ne de devrim sorunu oldu. Bunu açıklayabilir misiniz?*

Yunanistan NATO’dan değil, onun askeri kanadından çekilmişti. Olay Türkiye’nin 1974’te Kıbrıs’ı işgal etmesinden hemen sonra yaşanmıştı. Bu, atılan adımın niteliğine ve kapsamına da açıklık getiriyor. Kendisi de bir NATO üyesi olan Türkiye’nin Kıbrıs’a askeri müdahalesi karşısında, Yunan hükümeti tarafından NATO üzerinde bir baskı oluşturmak ve onu Türkiye’ye karşı tavır almaya zorlamak için atılmış, geçici olduğu baştan belli bir göstermelik adımdı bu. Gericiliğin kendi iç çelişkilerinden, emperyalizmin kendi iç çelişkilerinin ya da emperyalizmle kendi işbirlikçisi rejimler arasındaki iç çelişkilerin yarattığı kendine özgü sorunlardır bunlar. Bunlara yaklaşım daha farklıdır.

Yoldaşın sözünü ettiği olay daha farklı bir durumun bir örneği olarak tartışılabilir. Zira bu, yapısı ve niteliği yönünden anti-emperyalist mücadele, anti-emperyalist dinamikler kapsamında tartışılabilir bir sorun değil. Konuşmamın ilk bölümlerinde bu ve benzeri kendine özgü durumlara değinmiştim de. Şu veya bu işbirlikçi rejim de pekala emperyalistlerle ilişkilerde bazı sorunlar yaşayabilir, bu onu bir takım önlemlere ya da davranışlara itebilir, demiştim. Emperyalistler arasındaki şu veya bu çatıktan faydalanarak belli manevralar yapabilir, “aykırı” davranabilir, yerine göre ayrı bir politika da güdebilir. Bu son durumu bizdeki generalistler de Kızıl Pp Kitap Arşivi <https://kizil.org>’da

Yoldaşın sözünü ettiği sorun bu kapsama giriyor. Ama neticede, benim burada temel olarak anlattığım şeyi bir başka yönden doğruluyor. Çünkü emperyalizme bağımlılık sorunu, bir ülkenin NATO üyesi olması ya da bir ülkede şu veya bu emperyalist askeri üssün bulunup bulunmaması sorunu değildir. Günümüzde kapitalist ülkelerin emperyalizme bağımlılık sorunu, temelde bir iktisadi-mali ilişkiler sistemidir. Bu kapitalist mantığa, bu kapitalist niteliğe oturan bir egemenliktir. Bundan dolayıdır ki, biçim olarak NATO’dan çıkılır, ama bu emperyalizmin Yunanistan’daki varlığını herhangi bir biçimde de etkilemez. Nitekim aradan çok geçmeden Yunanistan yeniden bir an önce NATO’nun askeri

kanadına dönmek ister de, sırf Türkiye’nin vetosundan, Türk gericiliği ile Yunan gericiliği arasındaki çelişkilerden dolayı bu iş 1980 yılına kadar uzar gider. 80’de Türk ordusu bir darbe yapar, Türk generalleri ABD’ye uşakça bir sadakat içindedir, böylece bu engel de ortadan kalkar, Yunanistan gerisin geri NATO’nun askeri kanadına döner. Yani bu bile; eğer emperyalizmin iktisadi ve mali köleliği sürüyorsa, şu veya bu siyasal ve askeri önlemin kendi başına çok fazla bir şey ifade etmediğini, bu tür önlemlerin geçici, iğreti önlemler olarak kalacağını, yani temelde benim anlatmaya çalıştığım şeyi doğruluyor.

***Soru:** Tarihte 17. ve 18. yüzyıl, burjuva devrimler çağıydı, o dönemde burjuva demokratik devrimler gündemdedeydi. Ama 20. yüzyılda, artık Ekim Devrimi ile birlikte, proleter devrimler çağı başladı. Bu durumda burjuva demokratik devrimler artık çağ olarak kendini eskitti. Bugünün Türkiye’inde, anti-emperyalist demokratik devrim diyenler var...*

Burjuva demokratik devrimin çağa esas karakterini verme olgusunun tarihsel olarak geride kalması ile, şu veya bu ülke ya da ulus için burjuva demokratik devrim sürecinin geride kalıp kalmamış olması temelden farklı şeylerdir. Dolayısıyla burjuva demokratik devrimler Ekim Devrimi’yle birlikte anlamını yitirmiş falan değil. Bir çağ genel karakteri, hakim ögeyi ya da ilişkiyi verir. Yani bir çağı siz hakim öge ya da ilişki üzerinden tanımlıyabilirsiniz. Emperyalizm ve proleter devrimler çağı ne demektir? Bu, dünya ölçüsünde kapitalizmin ulaştığı gelişme düzeyinin, somutta emperyalist gelişme aşamasının ve bunun nesnel koşullarını olgunlaştırdığı dünya proleter devrim sürecinin bir anlatımıdır. Emperyalizm, tarihsel ve nesnel olarak, proleter devrimin koşullarını olgunlaştırmıştır. Bu nedenledir ki, marksist-leninistler, emperyalizmi aynı zamanda “proleter devriminin arifesi” olarak da tanımlarlar. Bu tanım neden “emperyalizm ve proleter devrimler çağı” dendiğinin de bize somut açıklamasını veriyor.

Çağ, temel çatışma, temel ilişki alanını gösterir, tanımlar. Ekim Devrimi ile insanlığın proleter devrimler çağına girdiği bir dönemde, Afrika’nın ve Asya’nın halkları hala burjuva demokratik devrim çağı içerisindeydiler, hala bu gelişmenin sorunları ile karşı karşıya idiler. Bunu, ulusal etkeni ve burjuva gelişmenin sorunlarını ele alırken ortaya koymuştum. Ama genelde çağı belirleyen dünya ölçüsündeki proleter devrim süreci olduğu için, bu çağdaki burjuva demokratik devrimler, üstelik bu devrimlerde artık bizzat alt sınıfların tarihsel inisiyatifi de ön plana çıktığı için, burjuva demokratik aşamada kalmayarak proleter devrime geçişin potansiyelini taşırlar. Tek tek ülkelerin kendi dar sınırları yönünden olmasa bile, dünya ölçüsünde ele alındığında, bunun tarihsel ve iktisadi koşulları vardı. Yani Ekim Devrimi ile proleter devrimler çağının başlaması, anti-emperyalist demokratik devrimin artık geçersiz olduğunu göstermez. Burjuva devrimler çağının yerini proleter

Düzeltilme: Dizi yazımının geçen sayıdaki bölümünde Stalin’in *Ekim Devrimi ve Ulusal Sorun* başlıklı makalesinden yayınladığımız parçanın asıl başlığı makalenin bu orijinal başlığı olacaktır. Teknik bir karışıklık sonucu yazının bir başka arabaşlığı genel başlık olarak kullanılmış ve bu arada J. V. Stalin imzası yer almamıştır. Düzeltiriz.

devrim çağına bıraktığını gösterir. Bu çağdaki tüm öteki ilerici, devrimci akım ve hareketlerin de artık, nesnel olarak, bu genel sürece bağlandığını, onun alt ya da ikincil öğelerine dönüştüğünü gösterir.

Demokrasi tartışmasının son bölümünde ele alınan "saf devrim" sorunu tartışmasını da bu çerçevede yeniden hatırlamalıyız. Bu tartışmada da altı çizildiği gibi, burjuva devrimleri çağında bile proleter devrim girişimleri vardı. Bu ta İngiliz devriminde bile var. Fransız devrimlerinde çok daha belirgin bir biçimde var. Hatta Tocqueville gibi bir Fransız burjuva tarihçisi, 1848 Devrimi'nin bir proleter devrim olduğunu iddia eder. İddiasının kanıtı savaşımların işçiler olmasıdır. Ama biz biliyoruz ki, bir devrimin karakterini yalnızca savaşımların toplumsal sınıfların karakteri belirlemez. 1905 Rus Devrimi'nde de işçi sınıfı ve köylülük savaşımları vardı. Ama çarlığa ve feodalizme karşı, tarımdaki serflikçe karşı savaşımlardı. 1905 Rus Devrimi proleter yöntemler uygulamasına (işçi sınıfının grevleri, genel grevleri, Sovyet tipi örgütlenmeler, bunlar hep proleter örgütsel biçimler ya da mücadele biçimleridir), bu açıdan içinde proleter özellikleri ya da biçimleri taşımasına rağmen, yöneldiği hedefler bakımından objektif olarak bir burjuva devrimi idi.

Dolayısıyla bir çağın esas karakterini belirleyen şey ile, o çağ içerisindeki farklı nitelikte sayısız akımın, eğilimin, olgunun ya da devrimci dinamiğin varlığını birbirine karıştırmamak gerekiyor.

Proleter devrimleri çağı diyoruz, ama bakıyoruz, bu çağda proleter devrimden çok ulusal kurtuluş devrimi gerçekleşiyor. Elbette bu onun ulusal kurtuluş devrimler çağı olduğunu göstermiyor. Sadece geri ülkelerin kendi tarihsel gelişme aşamalarına uygun devrimci girişimlerinin gücünü gösteriyor. Kaldı ki bu sürecin önünü açan, milli kurtuluş hareketlerine büyük güç ve ilham veren, bu hareketleri ivmelendirmekle kalmayan, her açıdan fiilen destekleyen de, Rusya'daki proleter devrimdir. Ekim Devrimi ve onun ürünü Sosyalist Sovyetler Birliği'dir. Bakıyoruz, bu ulusal kurtuluş devrimlerinin hepsi kendisini bir biçimde "sosyalist" olarak tanımlıyor. Bu bir rastlantı mı? Bu olgunun kendisi bile, çağın proleter devrimler çağı olduğunu gösteriyor. Bir burjuva kurtuluş hareketinin bile (çoğu kere gerçek bir işçi sınıfı önderliği söz konusu olmadığı halde) kendini "sosyalist" olarak görebilmesi, kendisini Ekim Devrimi'nin izinde tanımlaması, genel planda çağın o proleter devrimci karakterinden geliyor. Çünkü sistem ve sistem karşıtı ana güçler olarak oluşuyor çatışma eksenini.

Teorik bir varsayım olarak, anti-emperyalist demokratik devrim Türkiye için de geçerli olabilir, ama siz bunu somut bir tahlille, somut iktisadi ve toplumsal dayanakları ile ortaya koymak, somut biçimde kanıtlamak durumundasınız. Yani söz konusu akımlar, Türkiye devriminin neden "anti-emperyalist demokratik bir devrim" olduğunu soyut kalıplardan, şablonlardan giderek değil, Türkiye'nin somut toplumsal ve iktisadi gerçekliği neyse onun tahlilinden giderek ortaya koyabilmek durumdadır.

(Devam edecek)

"Anti-tekel demokratik devrim stratejisi": Portekiz deneyimi

Dönelim M.Yılmaz'ın örneklerine: Portekiz, Nikaragua ve İran... İlkinde askeri darbe yığınların 48 yıllık faşist dikta rejimi altında biriken devrimci potansiyelinin patlamasına yolaçmış, son ikisi ise diktatörlük rejimlerine karşı kitlelerin gerçek bir başkaldırısının ürünü olmuşlardı. Fakat bunlardan kokuşmuş bir aile oligarşisini deviren Nikaragua Devrimi'nin herşeye rağmen ayrı ve özgün olan örneği bir yana bırakılırsa, diğer ikisinde **burjuva sınıf iktidarına karşı ya da burjuvazinin devrilmesini hedef alan** bir yönelim yoktur. Her ikisinde de burjuvazinin ve toprak sahiplerinin **sınıf iktidarı korunmuş**, fakat yalnızca bu iktidarın siyasal biçiminde bir değişim yaşanmıştır. Portekiz'de faşist diktadan kısıtlı bir burjuva demokrasisine, İran'da monarşiden İslam Cumhuriyetine doğru bir değişim... Sosyal sınıf ilişkilerinde hiçbir gerçek değişime yolaçmayan **düzen içi** siyasal değişimler olarak kalmıştır bunlar. Demek oluyor ki, bu iki ülkede devrim, şu ya da bu sınıfın ya da zümrenin iktidarının devrilmesine yolaçmış değildir. Bu açıdan başarısız devrim girişimleri, aynı anlama gelmek üzere, burjuva düzen sınırları içinde kalan siyasal değişimlerdir bunlar. (...)

Her açıdan çok kendine özgü olduğu tartışmasız olan Nikaragua örneğini bir yana bırakalım. Bugünün Türkiye'siyle belli sınırlar içinde kıyaslanabilir olan asıl örnek Portekiz'dir. M.Yılmaz'ın bize dediğine göre, "1975'de Portekiz komünistleri", bu ülkede **"burjuva iktidara karşı, burjuvazinin devrilmesini hedef alan** bir demokratik devrim hedeflemek saçmalığına" düşmüşlerdir. Acaba? Fakat "Portekiz komünistleri'nin (yazar lütfedip "revizyonistler" de diyebiliriz!) kendileri bize hiç de bunu söylemiyorlar. İşte 1974 Ekim'inde, yani faşist dikta rejiminin yıkılmasından beş ay sonra ve devrimci halk hareketinin en canlı döneminde yapılan 7. Parti Kongresi'nde söylediklerinin özeti:

"Komünist Partisi Birinci aşamayı 'demokratik ve ulusal' karakterde olarak belirlemiştir. Devrim demokratiktir, çünkü faşizmi devirmiş, politik özgürlüğü getirmiş, mali oligarşinin zorba sistemine son vermiş, halkın çıkarlarını savunmuş, ulusun ve halkın büyük çoğunluğunun yararına olan bir dizi derin ve köklü reformları gerçekleştirmiştir. Devrim 'ulusal'dır, çünkü Portekiz üzerindeki emperyalist zorba sistemine ve Portekiz'in sömürge halkları üzerindeki zorba sistemine son vermiştir." (Gil Green, *Portekiz Devrimi*, Bilim ve Sosyalizm Yayınları, 1978, s.114)

Bu özet, o ünlü anti-tekel demokratik devrim programının Portekiz versiyonudur.

Bunlara şunu da ekleyelim: 1974 Parti Kongresinin programı, eğer bu amaçlara ulaşırsa, "sosyalizme barışçıl bir geçiş" in sağlanabileceğini düşünüyor ve savunuyordu. "Portekiz komünistleri", ordu içerisinde sağladıkları nispi bir etkinliği, devleti (burjuva devletini!) ele geçirmiş olmanın önemli bir adımı sayıyorlar, bu etkinliği devletin öteki kurumlarına yaymak hayalleri taşıyorlardı. "Barışçıl geçiş" hayallerinin dayanağı buydu.

Partinin lideri Cunhal, Portekiz'in bu sözde "orijinalite" sini savunmak üzere, Avrupalı revizyonist partilerin 1976'daki Berlin Toplantısı'nda şunları söylüyordu: "Devrim kopya edilerek yapılmaz. Hazir devrim modelleri

yoktur. Bu nedenle, devrimler tekrarlanmaz ve Batı Avrupa ülkeleri için doğru olan yol, şimdiye kadar yapılmış olan sosyalist devrimleri mekanik bir şekilde kopya etmekle bulunmaz." (*Komünist ve İşçi Partilerinin Dört Toplantısı*, Ürün Yayınları, İstanbul 1976, s.369)

Kendi başına doğru gibi görünen bu sözlerin Cunhal tarafından revizyonist barışçıl geçiş hayallerine dayanak olarak kullandığını belirtmek yetenelim.

Portekiz'de, 1974 Nisan'ını izleyen süreçte ve halk kitlelerinin devrimci atılımına bağlı olarak, yukarıda sıralanan siyasal reformların bir kısmı belli sınırlar içerisinde gerçekleştirildi. Sonucu, yukarıda anılan 1976 Haziran tarihli Berlin Konferansı'nda Alvaro Cunhal'ın yaptığı konuşmadan öğrenebiliriz:

"Birincisi; kapitalist Avrupa'daki demokrasilerin tersine, Portekiz Devrimi, tekkelci devlet kapitalizmini ortadan kaldırmış ve tekkelci kapitalizme ağır darbeler indirmiştir... Temel sektörlerin ulusallaştırılmasıyla, yaklaşık olarak 1200 işletme (aşağı yukarı ulusal ekonomik etkinliğin yarısı) devletin doğrudan doğruya denetimi altına girdi."

"Portekiz'deki durumun ikinci özgül belirtisi tarım reformudur... Toprağın toprak sahiplerinden ve kapitalistlerden kurtarıldığı bütün tarım reformu bölgesinde, büyük mülkler ve kooperatifler, emekçiler tarafından ortak bir şekilde yönetilmekte ve işletilmektedir."

"Üçüncü özgül belirti, gerek devletin el attığı işletmelerde, gerekse bir çok özel büyük işletmelerde, emekçiler tarafından yapılmakta olan işçi denetimi ve yönetimidir." (Age., s.367-368)

Bütün bunlar elbette önemli demokratik adımlardır. Fakat Cunhal, bir rastlantı olmalı, tıpkı M.Yılmaz gibi, o ünlü "küçük ayrımı" yı ısrarla hep es geçiyor. Portekiz'de millileştirmeler yoluyla sözümona "tekkelci devlet kapitalizmi ortadan kaldırılması ve tekkelci kapitalizme ağır darbeler indirilmiş"tir de, bu arada tekkelci burjuvazinin kendisine ve sınıf iktidarına ne olmuştur?

Kestirmeden söyleyelim; gerçekte ikisi de yerli yerinde duruyorlardı. Halk kitlelerinin devrimci atılımı faşist kurumaşmaya önemli darbeler vurmuş, bu atılımın baskısıyla ekonomik cepheye belli reformlar yapılmış, ne var ki, burjuva sınıf egemenliğinin temel dayanağı olan **devlet**, yani ordu ve bürokrasi, olduğu gibi kalmıştı. Dahası bunlar Cunhal ve partisi tarafından devrimin temel aracı sayılıyor ve sosyalizme barışçıl geçişin güvencesi olarak görülüyorlardı.

Yaşam bu revizyonist hayalleri tuzla buz etti. Cunhal'ın aynı konuşmada "devrimin kazanımlarının güvencesi" saydığı yeni anayasanın daha mürekkebi bile kurumadan, olaylar yön değiştirmeye ve tersine dönmeye başladı. Anayasanın bir kağıt parçasından başka bir şey olmadığı çabucak anlaşıldı. Tekelci burjuvazinin sınıf iktidarı yıkılmadığı, onun sınıf devleti parça parça edilmediği ve yerine emekçilerin kendi öz silahlı örgütlenmesi ve devrimci iktidar organları geçirilmediği sürece, gerçek sınıf ve egemenlik ilişkilerinde hiçbir temel değişikliğin yaşanamayacağı açığa çıktı. Rejimin yapısında bir siyasal biçim değişikliği yaşansa bile, öteki kısmi toplumsal-siyasal reformların, kendini çabuk toparlayan tekkelci burjuva tarafından hızla süpürülüp atılacağını

olaylar gösterdi. Tekelci burjuvazi, belli sarsıntılar geçirse de ayakta duran kendi öz devleti üzerinde denetimini yeniden ve sağlamca kurdu. Halk yığınlarının devrimci inisiyatifini ise devlet gücünün yanısıra, PKP'nin "sosyalist" müttetikleri sayesinde kısa zamanda boğdu. Millileştirilen kuruluşlar ve işgal edilen topraklar sahipleri tarafından yeniden ele geçirildi, üretimin bazı kesimleri üzerindeki işçi denetimine son verildi. Emperyalizmin Portekiz üzerindeki egemenliği pekişerek sürdü, vb.

Bütün bunlar hiç de şaşırtıcı değildi. Zira Portekiz'de burjuvazinin sınıf egemenliği devrilmemiş, tersine burjuva sınıf devleti ayakta kalmış, fakat yalnızca reforme edilmişti. Her devrimin temel sorunu olan, olması gereken ünlü iktidar sorunu çözülmeden kalmıştı.

"Devrim" in, denebilir ki tek kalıcı sonucu, sömürgelerin bağımsızlığına kavuşması oldu. Gelgelelim bu, gerçekte, deniz-aşırı Portekiz sömürgelerindeki milli kurtuluş devrimlerinin kendi öz kazanımıydı. Dahası "Portekiz Devrimi"nin kendisi de bir bakıma bu sömürge devrimlerinin Portekiz toplumunda yarattığı derin sarsıntı ve bunalımın dolaysız bir "yan ürün"ü idi. Yeni yönetim, sömürge halkların zaten fiilen elde ettiği, yasal olarak da tanıtmaktan başka birşey yapmış olmadı.

Sonuç? Sonuç; 48 yıllık dikta rejiminin biriktirdiği devrimci toplumsal enerjinin düzenin temellerine yönelmesinin engellenmesi, yıpranmış ve çürümüş, artık rejimi taşıyamaz hale gelmiş siyasal biçimlerin tasfiyesi ile sınırlı değişimler çerçevesinde, tekkelci burjuvazinin sınıf egemenliğinin daha sağlam temeller üzerinde yeniden kurulması ve sürmesi olmuştur. Sonuç; "geride kalan demokratik devrim görevleri"nin biricik gerçek çözüm yolunun tekkelci burjuvazinin sınıf egemenliğini yıkmaktan geçtiğinin, dolayısıyla kısmi reformlar için olmasa bile, temel devrimci dönüşümler için **"önce"** iktidardan başlamak gerektiğinin bir kez daha anlaşılması olmuştur. Sonuç; anti-tekel demokratik devrim teorisinin iflasi, bu teorisinin gerici rolünün Portekiz olaylarıyla bir kez daha kanıtlanması olmuştur.

Bütün bunların tartışmamız için ortak ve genel sonucu ise; Portekiz örneğinin, ne yazık ki, M.Yılmaz'ın işaret etmek istediğinden tümüyle farklı, onunla taban tabana zıt gerçekleri kanıtıyor olmasıdır.

Ve sorun, elbette ki bu devrimlerin bizim hoşumuza gidip gitmemesi değildir. Sorunu böyle koymak onu çarpıtmaktır. Gerçekte sorun, bu deneyimlerin de ışığında, eğer proletaryanın devrimci temsilcileri isek, devrimin sorunlarını hangi perspektif içinde ele alacağımız, kendimizi ve yığınları daha şimdiden geleceğin devrimine ve iktidar hesaplaşmasına ne doğrultuda hazırlayacağımızdır. Eğer şimdiden bu konuda temel çizgileriyle yeterli bir açıklık içinde olmazsak, nesnel devrimci gelişmenin karşımıza kendiliğinden çıkaracağı en elverişli koşullarda bile, iktidarı kendi elimizle burjuvaziye teslim etmemiz, bizim tüm iyiniyetimizi aşacak bir kaçınılmaz sonuç olarak çıkacaktır ortaya. Yoksa devrim sorunları ve tarihi üzerine birşeyler okuduğu kesin olan M.Yılmaz'ın bunu anlamakta gerçekten güçlük mü çekiyor?

(H. Fırat, *Demokratizm ve Savunma Sorunları*, Eksan Yayıncılık, s.71 ve 77-81)

Orta Amerika'da yeni süreç

'70-80'li yıllarda Orta Amerika ülkelerinde derinleşen ekonomik, politik ve sosyal kriz, Nikaragua, El Salvador ve Guatemala'da devrimci ayaklanmalara yol açmıştı. ABD'nin yoğun ekonomik, askeri ve politik müdahalesi bölgedeki çelişkileri daha da derinleştirdi.

Soğuk savaş döneminin sona ermesi, Sandinistler'in 1990 yılında uğradıkları seçim yenilgisi, El Salvador'da "barış süreci" ve bölgedeki en eski gerilla hareketinin Aralık '96'da Guatemala hükümeti ile imzaladığı barış antlaşması, bugün Orta Amerika'da yeni bir sürecin önünü açmış bulunuyor.

Bu gelişmelerin arka planını irdelemek, devrimci sürecin dinamiklerini ve engellerini görebilmek açısından önemlidir.

Kapitalist gelişme süreci ve etkileri

Orta Amerika ülkelerinin hepsinde 1950'lerden itibaren hızlı bir kapitalistleşme süreci yaşandı. İç pazara yönelik üretimin yanında, ihracata yönelik tarım alanlarında büyük bir gelişme yaşandı. Orta Amerika Ortak Pazarı'nın (MCCA) yaratılması, bir taraftan bu ülkelerin kendi aralarında sermaye akışını hızlandırırken, diğer yandan yabancı sermayenin akışına yol açtı. Bölgede 1960-70 arasında gerçekleşen ekonomik büyüme % 8.5 oranında idi. Bu ekonomik gelişme özellikle kırsal kesimde çözülüşün zeminini hazırladı. Yüzbinlerce küçük üretici yerlerinden kovuldu. Büyük bir yıkıma uğrayan bu insanlar başka seçenekleri olmadığı için yığınlar halinde büyük kentlere göç ettiler. Bu kesim nüfusun %40'ını oluşturan en yoksul kesimi idi. 1950'lerde nüfusun sadece %16'sı kentlerde yaşarken, bu oran 1980'lerde %43'lere varmıştı.

Yönetim bunalımı ve şiddet

'70'li yılların sonuna kadar ABD emperyalizminin arka bahçesindeki "gerici-despot" yönetimler, derin bir politik bunalım etkeniydiler. Seçimlere hile karıştırılması sonucu gelişen protestolar oligarşi ve ordunun desteğiyle bastırıldıktan sonra '70'li yıllarda El Salvador ve Guatemala'da askeri cuntalar yönetime el koydular. Bu cuntalar içte ve dışta geniş muhalefetin oluşumuna yolaçtı. Toplumda estirilen baskı ve terör gerilla hareketlerine bir meşru zemin yarattı. Burjuva reformcu kesimler dahi yer yer gerilla hareketine destek vermeye başladılar. Bu dönemde gelişen anti-emperyalist kitle hareketleri bir yönetim bunalımına yol açtı. Guatemala'da kızılderili halkın mücadelenin içine çekilmesi politik bunalımı daha da derinleştiren bir etken oldu.

Oligarşinin ordu ile ittifakı ülkeden ülkeye farklılıklar sergiliyordu. Bu farklılık, sürecin gelişiminde, barış görüşmelerinin aldığı biçimde ve geçiş sürecinde belli bir rol oynadı. Örneğin Nikaragua Ulusal Savunma Birliği sadece Somoza ailesinin bir baskı aracı olma işlevi görüyordu. Somoza'nın kaçmasının hemen ardından ordu dağılmaya yüz tuttu. Bu dağılma Nikaragua'da Sandinistlerin güçlenmesini kolaylaştırdı. Buna karşın El Salvador ve Guatemala'da askeri güçler yönetime el koydular. Guatemala ordusu iki özellik taşıyordu. El Salvador'un tersine Guatemala'da ordu hem ABD'nin askeri yardımına bağımlı değildi, hem de egemen politik bir güç olmanın yanı sıra ekonomik bir güce de

sahipti. Generaller '70'li yılların başından itibaren toprak ve kamu mülkiyetine el koyarak büyük mülkiyet sahipleri haline geldiler. Ordu güçleri büyük bir banka (Banco del Ejercito), sigorta şirketleri, mali kuruluşlar ve bir dizi işletmeyle ülke ekonomisini denetliyorlardı. Bu durum orduyu oligarşinin ve ABD emperyalizminin baskısına karşı daha hassas kılıyor ve konumunu güçlendiriyordu. Bu faktör barış sürecinin uzamasında önemli bir etken oldu.

Çelişkilerin silahlı boyut kazanması

Gerilla hareketlerinin kitlesel güç kazanması, 1981'de Reagen yönetimi tarafından, esas olarak ABD emperyalizmin bir güvenlik sorunu olarak görülüyordu. Bu gelişmeler bloklar ikilemi içinde Sovyetler Birliği'nin yayılmacı hedeflerine bağlanıyor ve gerilla hareketlerinin Sovyetler Birliği'nin bir kuklası olduğu propagandası yapılıyordu. Bu senaryoya göre, bu amaç için esas olarak Küba kullanılıyordu. Küba Sandinistleri kullanıyor, Sandinistler de El Salvador gerillasını yönlendiriyordu. ABD açıkça hedefinin bölgedeki komünizmi zorla engellemek olduğunu söylüyordu. Sovyetler Birliği silah yardımı yapması, 800 Kübalı askeri uzmanın Nikaragua'da bulundurulması vb. ni kullanarak saldırgan politikasına meşruluk kazandırmaya çalışıyordu.

Bu uluslararası boyut çatışmalara yeni bir ivme kazandırıyor. Sandinistlerin zafer kazanmasından sonra El Salvador ve Guatemala'daki askeri cuntalar baskı ve terörü daha da boyutlandırdılar. Ordu güçleri ve ölüm mangaları El Salvador'da '80-83 yılları arasında 30 binden fazla insanı, Guatemala'da ise 15 bin sivil katlettiler. Bu çatışmalarda esas bedeli ödeyenler ise savunmasız köylülerdi.

ABD yönetiminin Nikaragua'ya karşı tutumu ve gerilla hareketlerinin gelişimini engelleme çabası çatışmalara yeni bir boyut kazandırmıştı. El Salvador ordusu modern silahlarla donatıldı. Bu ülke 3.76 milyar dolarla en fazla ABD yardımını alan ülkelerin başında geliyordu. ABD, 1981'den itibaren kontra güçleri kullanarak Sandinist iktidarı yıkmaya çalıştı. Honduras'ta ABD'nin askeri güçlerinin eğitimi için geniş bir altyapı oluşturuldu. 1980-90 yılları arasında ABD'nin Latin Amerika'ya yaptığı yardımın üçte ikisi (9.5 milyar dolar) bu ülkelere aktı. Bu fondan kontraların 500 milyon dolar aldığı belirtiliyor.

Gerilla hareketinin kitlesel güçlenmesi, ABD'nin askeri güçlerinin sayısı dört katına çıkarıldı. 1980'de 45 bin

olan asker sayısı '90'da 165 bine ulaşmıştı. Askeri giderler bütçenin El Salvador'da %30'unu, Nikaragua'da ise %40'ını yutuyordu. Çatışmaların yoğun bir askeri boyut kazanması gerilla hareketlerini güç kaybına uğrattı, kentlerdeki kitle desteğini paralyze ediyordu. El Salvador'da sadece FMLN'in 14 bin kaybı vardır. Bu gelişmelerin sonunda bir milyon El Salvadorlu, 500 bin Guatemalalı Meksika ve ABD'ye göç etti, 200 bin insan yaşamını yitirdi.

Bu süreçte ABD emperyalizmi, devrimci hareketlerin iktidara gelmesini engellemiş, Nikaragua'yı ekonomik olarak çökertmiş, fakat kesin bir nihai askeri zafer sağlayamamıştı. Sovyetler Birliği'nin çökmesi ve Doğu Bloku'nun da dağılmasının ardından "diyalog" ve "demokratikleşme" stratejisini gündeme getirdi.

"Barış" sürecine doğru

Savaşların yayılmasını engellemek amacıyla 1984'te Latin Amerika'nın merkezi ülkeleri "Orta Amerika'da Barış ve Kooperasyon Girişimi" altında CONTADORA Grubu* adıyla biraraya geldiler. Bölgedeki iç çatışmaları hem ABD hem de Nikaragua'nın güvenlik çıkarlarını gözetecek bir çözüm arayışına girdiler. Bu girişim ABD ve onun bölgedeki güçleri tarafından başlangıçta engellendi. Ağustos 1987'de yeniden biraraya gelen bu Orta Amerika ülkeleri, ABD'nin denetiminde, demokratikleşme, silahlı gruplara barış, sivil muhalefetle diyalog ve komşu ülkelere karşı silahlı grupların eylemlerin engelleme üzerine bir antlaşma imzaladılar. ABD emperyalizmi ve bölgedeki uşakları mümkün olduğu ölçüde sürece kendi çıkarlarına uygun biçim vermek ve pekiştirmek çabasındaydılar. Bunda başarılı da oldular. "Barış süreci"nin önu açıldı.

Mart 1988'de Sandinist hükümet kontra güçlerle ülkenin ekonomik çöküşünü engellemek amacıyla bir barış antlaşması imzaladı. 22.500 kontra uluslararası gözetim altında ancak '90 yılında demobilize edilebildi. Sandinist ordu ise gücünü 134 binden 15 bine düşürdü.

FSLN '90'daki seçim yenilgisinden sonra Sandinist ordunun üst kesimi işletmeler kurarak politik etkinlik dışında bir yaşam sürdürmeye başladılar. ABD'nin yoğun baskıları sonucu Humberto Ortega, 1995 yılında, ordunun genel sorumluluğu görevini başka bir Sandiniste, general Joaquín Cuadro'ya bırakmak zorunda kaldı.

Karşılıklı güçlerin kilitlemesinden sonra gerici

Orta Amerika'da köylü-toprak mücadeeleleri

ARENA hükümeti de El Salvador'da "barış sürecini" başlattı. 1992'de gerilla hareketiyle uzlaşmaya gidildi. Ulusal Savunma Gücü ve mali polisin dağıtılması, anti-gerilla kurumların tasfiyesi, ordu mevcudunun 31 bine düşürülmesi ve yeni bir sivil polis kurumunun kurulması yapılan antlaşmanın maddeleriydi. Bunun karşılığında FMLN gerilla güçlerini dağıtarak legal bir parti olarak faaliyet yürütme olanağını elde etmiş olacaktı.

Daha sonraki gelişmeler "barış süreci"nin ne anlama geldiğini açık bir biçimde gözler önüne serdi. Orduya hiç dokunulmadı. Parlamento bir genel af çıkararak bütün üniformalı katilleri ödüllendirdi. Barış antlaşmasında ordunun rolü sözde ülkeyi savunmakla sınırlandırılmıştı, fakat başkan Calderon bir çok kez orduyu grev ve yürüyüşlerin dağıtılması için kullandı. Eski gerillanın iyiniyet gösterisi sınıf mücadelesinin inatçı gerçekliğiyle yüzyüze kalmıştı. "Barış sürecini" denetleyen ve kendi konumuna uygun bir biçim veren bizzat ordunun kendisiydi.

Guatemala ordusunun konumu daha da güçlüdür. El Salvador'un savaşı güçler dengesi nedeniyle gerilla güçlerinin bir kesimi yeni ulusal polis teşkilatında görev alma olanağı elde etmişti. Guatemala'daki 3 bin kişilik gerilla gücü ise ordu açısından bir tehdit oluşturmuyordu. Bu durum gerillanın barış masasındaki konumunun zayıflığını anlatıyordu. Barış antlaşması "sivil toplumun güçlendirilmesi ve ordunun fonksiyonu" başlığı altında yayınlandı. Ordu El Salvador'daki gibi sadece ülkeyi savunmakla mükellef olacak, sayısı düşürülecekti. Gizli polis örgütü G-2 dağıtılmayacak, sadece görev alanı sınırlandırılacaktı. Askeri polis PMA kaldırılacak, yerine yeni bir sivil polis oluşturulacaktı (bu yeni güce gerillalar alınmayacaktı). Ne ordu görevlileri hakkında bir soruşturma ne de onun ekonomik gücüne yönelik bir tartışma gündeme getirildi.

Ordu kışlarına geri döndü, fakat ülkenin en önemli ekonomik ve iktidar gücü olarak varlığını korumaktadır. Bunun karşısında gerilla hareketinin tek "kazanımı" sadece legal bir parti olarak faaliyet yürütmek olmuştur.

"Barış" uzun süreli olamayacaktır

Nikaragua, El Salvador ve Guatemala'da yönetimdeki diktatörlüklerin hepsi de sermayenin temsilcileridirler. Yalnızca yönetimdeki eski oligarşik güçler (çoğu asker kökenli) yerlerini gerici Hristiyan güçlere bıraktılar.

Bu ülkelerin tümü savaşın da ağırlaştırdığı tam bir ekonomik çıkmazı yaşamaktadırlar. İşsizlik ve sefalet her geçen gün büyümektedir. Halkın %60'ı açlıkla yüzyüzedir. Eğitimden sağlığa kadar özelleştirme saldırısı kitlelerin yaşam koşullarını daha da ağırlaştırmaktadır. Tam da bu noktada en dikkate değer olan, barış sürecinde "sosyal reform"ların düşünce planında dahi gündeme getirilmemiş olmasıdır. Yıllarca süren ve ağır bedeller ödenen bir mücadelenin karşılığı "sosyal reformlar" bile olamamıştır. Savaşa son vermenin dışında "barış" masasında kitleler lehine hiçbir kazanım elde edilememiştir.

Tüm bunlar Orta Amerika'da "barış süreci"nin hiç de uzun süreli olmayacağını ortaya koymaktadır. Bugün gerilla hareketlerinin kendi iç zayıflıklarının sonucu olarak çözümleri ve "barış masa"larında iflaslarını ilan etmeleri, bölgede yeni bir sürecin önünün açılması anlamına gelmektedir. "Barış" antlaşmaları ile gerilla hareketlerini teslim almak mümkün olmuştur, fakat sınıfları barıştırmak Orta Amerika gibi bir bölgede kısa dönemli olarak bile mümkün olmayacaktır.

• **CONTADORA Grubu** 1983 yılında Meksika, Kolombiya, Venezuela, ve Panama tarafından Contadora adasında kuruldu. 1985'ten itibaren Arjantin, Brezilya, Peru ve Uruguay tarafından destekleniyor.

ABD emperyalizminin yıllardır Orta Amerika ülkelerinde sözde uyuşturucuya karşı mücadele stratejisi çerçevesinde, küçük üreticileri topraklarından kovduğu, bu toprakları büyük tarım tekellerinin denetimine vererek dolaysız bir etki alanı oluşturduğu gözlenmektedir. Köylülerin direnişleri ise "terörizme karşı mücadele" açıklamalarıyla bastırılmıştır. Bütün bu baskılar küçük üreticilerin kendi topraklarına sahip çıkma mücadelesini yok edememiştir. Tersine bu, bölgede önemli bir sosyal-politik sorun olarak güncelliğini korumaktadır.

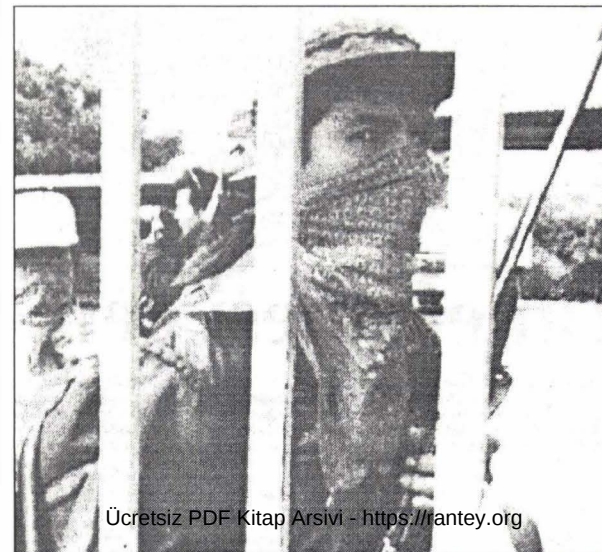
Bu gelişmelerin en son örneği, Sandinist Devrimiyle birlikte köylülerin eline geçen toprakların Somoza ailesine geri verilmesi planları ortaya çıktıktan sonra, **Nikaragua**'da yaşanan olaylar oldu. Somoza ailesinin generali Camilio Gonzalez, el konulan topraklarının karşılığında 1.5 milyon dolar ödenerek ödüllendirildi. Somoza diktatörlüğünün yakın danışmanlarından Franciso Argenal Papi ise "topraklarını" eken köylülere karşı açtığı davayı kazandı. Tam da bu gelişmeler yaşanırken, Somoza geleneğinin temsilcisi Arnaldo Aleman, yaptığı bir açıklamayla, bu "yanlış kooperatifleri" dağıtacağını ilan etti. "Bu kooperatiflerin Sandinist fonksiyonerlerinin mülkiyeti olduğu" iddiasını yayararak, karşı-devrimin yeni politikasının alacağı yönü belirledi.

İşte bu açıklamalar ve ardından gelen önlemler, kitlesel eylemlere ve gösterilere yol açmış, sonuçta hükümete geri adım attırmıştı.

Toprak sorunu sadece Nikaragua ile sınırlı değil. Tersine bu Orta Amerika'nın geneline özgü bir sorundur.

El Salvador'da Ekim 1995'te yoğun bir toprak işgali dalgası yaşandı. Bu toprak işgalleri, 1980-83 yıllarında öngörülen ve 1992'de gerilla hareketiyle hükümet arasındaki antlaşmada yeniden kararlaştırılan toprak reformu vadinin gerçekleşmesini sağlamaya yönelikti. Toprakları işgal eden köylüler bugüne kadar "resmi" bir toprak reformu hayaliyle yaşadılar. Oysa şimdiye kadar sadece dört ekili alan kullanım için küçük köylülere verildi. Doğal olarak bu sınırlı ve göstermelik adım, toprak sorununu herhangi bir biçimde çözmemiştir. El Salvador'da topraksız aile sayısı 200 bin, Guatemala'da 470 bin ve Honduras'ta 200 bin dolayındadır. Küçük ülkelerin toplam nüfus içindeki aile sayısı ile kıyaslandığında, bunlar oldukça yüksek oranlardır.

Chiquitas muzlarıyla dünya pazarını besleyen **Honduras**'daki Tela Pailroad Company, tarım işçilerinin ve küçük köylülerin 1994'deki grev ve

gösterilerine karşı, o bilinen taktiği uyguladı. Plantasyonları (büyük kapitalist tarım çiftlikleri) kapatarak işçileri açlığa terk etti. Fakat tarım işçileri ekilmeyen bu çiftliklere ekim yaparak kendileri üretime açtılar. Bu tarım oligarşisinin çıkarlarını tehdit ediyordu. Şubat 1996'da muz tekelleri ordu güçleriyle birlikte bu çiftlikleri yakarak tarım işçilerini yeniden yerlerinden çıkarttılar.

Honduras'da 1992'de "tarımı modernleştirme" adı altında çıkarılan bir yasayla, 1962 ile 1975 yılları arasında gerçekleştirilen toprak reformu tasfiye edilmeye başlandı. Başlatılan bu saldırılar, küçük üreticiler ile tarım işçileri tarafından yüzlerce toprak işgaliyle yanıtlandı. Devlet güçleri zor yoluyla bir çok işgali kanla bastırdı. Uzun dönemden bu yanadır Honduras'da toprak işgalleri "terörist eylem" olarak nitelenmekte ve çerçeve içinde yargılanmaktadır.

El Salvador'da da aynı yönde bir yasa çıkarılarak, topraksız köylüler yerlerinden kovuldular ya da cezalandırıldılar. Özetle Orta Amerika ülkelerinde yaygınlaşan toprak işgalleri, açıktan ve cepheden oligarşinin sert karşı saldırılarıyla karşılaşmaktadır.

Geçen yüzyılın sonlarında Conquista sürecinde kahve baronları tarafından gerçekleştirilen toprak talanına '60'lı yıllarda yoğunlaşan kapitalist gelişmenin yarattığı tahribat da eklenince, göç, açlık vb. bölgede önemli bir toplumsal sorun haline gelmiştir. '60 ve 70'li yıllarda sınıf mücadelesinin kırdı derinleşmesine paralel olarak ve elbette bunun önünü almak için gündeme getirilen toprak reformu projeleri son yıllarda tümenden tasfiye edilmiştir. Tarım kapitalistleri bir hektar toprak alanı için ordu güçlerini, özel mangalarını pervasızca harekete geçirmiştir.

Sandinist Devrimi'nin sonunda gerçekleştirilen toprak reformu da bugünkü hükümet tarafından kaldırılmak istenmektedir. 1950'lerde Guatemala'da başlatılan toprak reformu, 1954'te gerçekleştirilen bir askeri darbeye boşa çıkarılmıştı. Geçen yılın sonlarında hükümet ile gerilla hareketi arasında imzalanan yeni "barış antlaşması"nda ise bu soruna tek kelimeyle bile değinilmedi.

Dünya Bankası yeni bir projeyle bölgede tarım üretimini tamamen tekelleştirerek, dünya pazarına "modern bir entegrasyonu" gerçekleştirmeye çalışmaktadır. Kapitalizm koşullarında bir metaya dönüştürülen toprak, tarım işçileri ve küçük üreticilerin ağır yaşam koşullarına yeni boyutlar yaratmaktadır.

Küçük üreticiler mücadelelerinde karşılarında yalnızca tek tek yerel toprak sahiplerini, onların özel güçlerini değil, doğrudan ulusal çapta egemen oligarşinin devlet aygıtını, Dünya Bankası'nı ve uluslararası sermayeyi bulmaktadır. Yılların mücadele deneyimleri, tek başına bir küçük üreticiler mücadelesinin, bu çerçevede toprak işgali eylemlerinin kendi başına başarılı olamayacağını göstermiştir. Tarım nüfusu içerisindeki farklılaşma ve çözülme olgusunun sonuçları, son yılların mücadele gerçekliği, bunun somut deneyimleri, kentlerdeki işçi sınıfı mücadelesiyle birleşmeyen bir köylü-toprak hareketinin bir başarı şansının olmadığını göstermiştir. Ayrıca kendi içinde bağımsız bir küçük-üretici köylü hareketi oluşturmanın nesnel temeli de yoktur. Egemen oligarşiyi ve uluslararası sermayeyi geriletmenin tek yolu, proletarya ile organik ittifak içine girmek, ona dayanan birleşik bir mücadele yolunu tutmaktır. Toprak sorununun tek çözümü egemen oligarşinin varlığına ve ona dayalı emperyalist köleliğe son veren bir toplumsal devrime sıkı sıkıya bağlıdır. Bunun dışındaki bir çözüm ne gerçekçidir, ne de kalıcı.

Arnavutluk: İsyanı boğma çabaları sürüyor! Erken seçimleri sosyalistler kazandı

Arnavutluk'ta 29 Haziran pazar günü erken genel seçimler ve monarşinin restorasyonuna ilişkin bir referandum oylaması yapıldı. Seçimlerde Arnavutluk Sosyalist Partisi önderliğindeki sol ittifak ezici bir üstünlük sağladı.

Erken genel seçimlerin yanı sıra, monarşinin yeniden tesis edilip edilmemesine ilişkin yapılan referanduma burada fazla değinmeyeceğiz. Zira, Arnavut halkına bu seçeneğin sunulmasının arkasında yatan esas neden başkadır. Bu ülkede monarşinin restorasyonunu ve Leka'nın tahta oturtulmasını talep eden güçlü bir toplumsal hareket mevcut değildir. Berişa iktidarı monarşi sorununu suni olarak yaratmış ve gündeme sokmuştur. Arnavutluk halkının hesap sormak için silahlarını doğrulttuğu burjuva iktidar çağdışı monarşi ile yarıştırılarak meşrulaştırılmak istenmiştir.

Yine de adeta yoktan var edilen monarşist akım hakkında bir çift söz söylemek gerekiyor. Monarşistlerin ve önderleri Leka'nın referandum kampanyası boyunca savundukları politika gerçek kimliklerine de yalvarmaktadır. Aday Kral Leka ve bir avuç taraftarı ülkeyi etnik bir temizliğe tabi tutmayı ve topluma etnik temelde homojen bir yapı kazandırmayı önermektedirler. Bunun için de Kosova'yı ve Yunanistan'ın kuzeyini ilhak etmeyi en acil hedef olarak saptamaktadırlar. Etnik ve milliyetçi boğazlaşmanın yeniden gündemde olduğu Balkanlar gibi çelişki yumağı bir coğrafyada Arnavut halkına böyle bir perspektif sunmanın ne anlama geldiği yoruma yer bırakmayacak kadar açıktır.

Kaos ve terör ortamında seçimler

Pazar günü yapılan halk oylamasının esas konusunu ise erken genel seçimler oluşturmıştır. Ancak, sözkonusu seçimler kendi içinde ele alındığında bir önem ve ciddiyet taşımamaktadırlar. Önemli olan usulün yerini bulmasıydı ve bu da dışarıdan dayatılan bir karardı. Yarısında isyan havasının esmeye devam ettiği, bir bölümünün yabancı askeri güçler tarafından işgal edildiği bu ülkede, burjuva demokrasinin asgari kriterlerine uygun bir seçim yapmanın ortamı mevcut değildir. Tarafların kesin sonuçların anlaşılmasını beklemeden, kendilerini sıra ile galip ilan etmeleri bu ciddiyetsizliğin boyutlarını göstermektedir.

Erken genel seçimler, Arnavut halkına yönelik uluslararası ölçekte tezgahlanan bir senaryonun halkasıdır. Ülkede geçen Mart ayı başında patlak veren silahlı halk ayaklanmasını bastırma ve bastırma operasyonu devam etmektedir. Arnavutluk açısından seçimin işlevi ve sonuçları sözkonusu operasyonun çerçevesinde değerlendirilmelidir.

Arnavut isyanı, kısa sürede Arnavutluk'un iç sorunu olmaktan çıkıp uluslararası kapitalist sistemin canalcı acil bir sorununa dönüşmüştü. Çünkü Arnavutluk

halkının ezici çoğunluğu kendiliğinden ayaklanıyor, düzenin tüm kurumlarını ve kurallarını yığit bir kararlılıkla ayaklar altına alıyor ve dünya halklarına bir direniş örneği sergiliyordu. Arnavutluk, her ne kadar uluslararası kapitalist sistemin oldukça mütevazı bir halkasıysa da, yüzyüze kaldığı sorunlar ve büyük bir berraklıkla ifade ettiği tepki dünya geneline hakim bir gerçeğe tekabül etmektedir. Yani, Arnavutluk halkı kapitalist sistemin en ince damarına en münasip bir anda ve eşine ender rastlanır bir eylem aracılığıyla, toplu silahlı ayaklanmayla basmış oldu.

Arnavutluk halkı karşısında birleşen emperyalizm

Bu nedenledir ki kapitalist sistemin bekçileri, başta ABD olmak üzere, irili ufaklı tüm emperyalist mihraklar ve onların bu ülke ile yakın ilişkileri olan maşaları bu isyan karşısında birleştiler. Arnavutluk halkının anti-kapitalist isyanını bastırmanın yollarını aramaya koyuldular. Arnavut halkının musalla taşına çektiği hırsız Sali Berişa rejimini kurtarmak, onun suçortağı uluslararası sermaye çevreleri için bir onur sorununa dönüştü. İsyan hareketi hak ettiği önderlik ve örgütlülük koşullarını yaratarak anti-kapitalist ayaklanmasını zaferle taçlandırmış olsaydı, dünya ölçeğinde etki yaratabilecek, anti kapitalist mücadeleye ivme katacak bir kasırganın başlangıcını olabilecekti.

Arnavutluk isyanının önemi bu şekilde saptandıktan ve tanımlandıktan sonra uluslararası sermayenin vurucu gücünün neden büyük bir hız ve telaşa bu ülkeyi askeri abluka altına aldığı, politik vesayetinin dozunu arttırdığı, maddi ve manevi yardım kampanyası başlatıldığı kendiliğinden anlaşılmaktadır. Ülkenin politik gündemini belirleyen, takvimini saptayan emperyalist güçler koalisyonu bugün Arnavutluk'taki gelişmelerin doğrudan orkestra şefliğini yapmaktadır. Berişa rejimi üzerinden Arnavut isyanını bastırma faaliyetlerini yürüten bu emperyalist Herşey emperyalistlerin önerileri, bilgileri,

onayları ve denetimleri dahilinde kararlaştırılmakta ve gerçekleştirilmektedir.

Arnavut halkının anti-kapitalist isyanını bastırma operasyonu değişik biçimler altında yürütülmektedir. Taviz verme, tehditte bulunma, şiddetin dozunu arttırma ve burjuva oyalama mekanizmasını tam kapasite çalıştırma bunlardan sadece bazılarıdır.

Taviz verme kategorisine muhalefetin devreye sokulması ve erken genel seçim kararının alınması girmektedir. Halk isyanının patlak verip genelleştiği ana kadar iktidardaki Berişa çetesinin tavrı tavizsiz bir katılıktan yanaydı. İktidar ordu, polis ve milisleri aracılığıyla gelişmekte olan kitle muhalefetini bastırabileceğini ve başını çektiği talanı sürdürbileceğini düşünüyordu. 13 ay önce yapılan ve muhalefetin boykot ettiği milletvekili seçimlerinde Berişa'nın partisi 140 sandalyenin 122'sini elde etmişti. ABD ve bazı Avrupa devletlerinin dahi, hile ve sahtekarlığın ölçüsünün kaçırıldığına işaret ederek iptal edilmesini talep ettikleri bu seçimler sonucu muhalefet parlamentoda temsil bile edilememekteydi.

Halk isyanının önünü almak için Berişa, o ana kadar yok saydığı muhalefete aniden hükümet kurma görevini teslim etmek ve erken seçimlere razı olduğunu ilan etmek zorunda kaldı. İlk bakışta kitle hareketinin taleplerine verilmiş birer taviz görünümü arzetseler bile, bu önlemler, aslında onun dinamizmini kırmamanın birer aracı olarak devreye sokuldular. Öyle de oldu. Devrimci bir önderlikten yoksun kitleler, düzenin taleplerine taviz verdiğini sandılar. Ayaklanma ise yerinde sayar bir konuma düştü.

Sol ittifakın misyonu

Halkın, emekçilerin ezici çoğunluğunun silah elde ayaklanmış oldukları bir ortamda muhalefet partilerinin takındığı tavır da dikkate değerdir. Onlar tavırlarıyla gerçek kimliklerini, kapitalist düzenden yana olduklarını açığa vurdular. Sözde düzene karşı mücadele eden bu partiler kendilerini düne kadar inkar eden, ciddiye

almayan iktidarın göz kırpmasıyla birlikte ganimet paylaşma yarışına girdiler. Onlar can çekişen düzene nefes aldirttilar, ömrünü uzattılar ve ona koltuk değneği görevini gördüler. Elbette aynı zamanda da isyanın dinamizmini kırma, perspektifini köreltme işlevini de görmüş oldular.

Arnavutluk halkına yönelik tehdit faktörü doğrudan emperyalist güçler koalisyonundan gelmektedir. Onlar oluşturdukları çok uluslu askeri müdahale gücü 'Alba' ile düzenin imdadına koştular. İnsani yardım, arabuluculuk gibi alışılmış maskeler takınan emperyalist müdahale gücünün Arnavutluk'taki esas amacı silahlanmış halk kitlelerinin eylemine karşı ipliği pazara çıkmış rejimi korumaktır. İhtiyatlı davranmaları müdahalenin niteliğini değiştirmemektedir. Müdahaledeki ihtiyat bir milyonu aşkın silah, dört denizaltı, kabarık sayıda ağır silah ve savaş gemisini halen elinde bulunduran ve ülkenin güneyini denetlemeye devam eden Arnavut isyancıların kararlılığından kaynaklanmaktadır.

Halka ve emekçilere yönelik uygulanan şiddetin dozunun artırılması isyanın bastırılmasına dönük alınan bir diğer önlem oldu. Arnavut krizinin patlak verdiği günlerde emperyalist güçlerin dikkatleri çektiği konuların başında, devletin kolluk kuvvetlerinin olayları bastırmada sergiledikleri acizlik olmuştur. Arnavutluk polisini ve ordusunu eğitmeyi, donanımını modernleştirmeyi, kitle eylemlerini bastırmadaki motivasyonunu arttırmayı emperyalist güçler önlerine acil bir görev olarak koymuştur.

Aniden maaşları arttırılan devlet güvenlik güçlerinin ülkenin güneyine henüz hükmedemedikleri doğrudur. Ama, rejimin denetiminde bulunan bölgelerde yoğun bir devlet terörü estirilmiştir. Gerçeğe ne oranda tekabül ettiği bilinmeyen resmi rakamlara göre seçim kampanyası boyunca 1600'ü aşkın insan hayatlarını kaybetti.

Düzen içi tavizlerin, dış emperyalist müdahale ve tehditlerin, devlet terörünün eşgüdümlü uygulandığı koşullarda seçimler gerçekleştirildi.

Kuşkusuz bu seçimler seçmenlerin özgür iradesini yansıtmaktan öte bir rol oynamaktadır. Herkes iyi biliyor ki ülkenin önemli bir bölümü silahlı isyancıların denetiminde bulunuyor. Berişa ve Fatos Nano başta olmak üzere düzen politikacıların önemli bir kesimi seçim kampanyası boyunca bu bölgeye gitmeye cesaret dahi edemediler. Seçim kürsüleri önünde elbombalarının uçtuğu, politikacıların kovalandığı, tokatlandığı, seçim sandıklarının, oy bültenlerinin yakıldığı, her türlü hile ve sahtekarlığa tanık olunduğu koşullarda yapılmış bir halk oylamasının ciddiyetten uzak olduğu tartışmasız bir gerçektir. Buna rağmen Arnavutluk'ta 500 kişilik uluslararası gözlemci heyeti seçimlerin düzenliliğini, dürüstlüğünü ve şeffaf geçtiğini ilan etmiş ve muhalefetin zaferini onaylamış bulunuyor.

Arnavutluk sorununun özünü ve emperyalist müdahalenin başvurduğu yöntemi özetlemek gerekirse:

Birincisi Arnavut isyanını zorla bastırmanın kolay olmadığını emperyalist güçler tarihsel deneyimleriyle çok iyi bilmektedirler. Bu ülke bir muz cumhuriyeti değildir ve Arnavut halkı hiç bir zaman zorla dize getirilemedi.

İkincisi, Berişa ayaklanan kitleler için devrilmesi gereken biricik hedefe dönüştü. Halk isyanının ufku, politik ve ideolojik öndersizlikten dolayı, Berişa'nın devrilmesi ile sınırlı kaldı.

Bu durumda akılcı tutum, Berişa'yı iktidardan indirmek ya da en azından rolünü sembolik bir devlet başkanlığı konumuna indirmek idi. Ama, Berişa'nın silahlı kitlelerin baskısı karşısında indirilmesi ya da imtiyazlarından arındırılması, kitle hareketinin önünün açılması ve onun bağrında çıkan bir ekibin iktidara yerleşmesi riskini taşımaktaydı. İşte bu riski bertaraf etmek ve Berişa'yı kenara çekmek için en iyi çözüm pazar günü devreye sokulan erken seçim oldu.

İlk raundu emperyalistler kazandı

Sonuç olarak emperyalist güçlerin Arnavutluk'a uyguladıkları toplu reçetenin ilk rauntu Berişa'nın kenara itilmesi ile kazanılmış bulunuyor. Fakat esas düğüm noktasının çözülmesi bundan sonra, yeni hükümetin eliyle olacaktır. Arnavutluk'taki radikal kitle muhalefeti bastırma misyonu yeni iktidarın önünde duran ilk görevdir.

Arnavutluk Sosyalist Partisi (ASP) lideri Fatos Nano'nun önderlik ettiği sol koalisyonun seçimleri kazanmış olması bir sürpriz değildir. ASP diğer Doğu Avrupa ülkelerinde, örneğin Bulgaristan'da, ikiz kardeşlerine tanık olduğumuz tipik türedi sosyal demokratlardır. Etiketinin yanıltıcılığına, kısmen ve zımnen talep ettiği mirasa rağmen AEP'le uzaktan yakından bir ilgisi yoktur. Hasımları iktisatçı Fatos Nano'yu marksistlikle suçlarken, o büyük bir hiddetle karşı çıkmaktadır. Her fırsatta inançlı bir liberal, Tony Blair ile Lionel Jospin arasında bir yerlerde bulunan bir sosyal demokrat olduğunu ilan etmektedir.

ASP lideri ve müttetikleri seçim kampanyası boyunca dolandırıcıların gazabına uğramış insanların mali kayıplarının ödeneceğini savundular. Bu vaadi tutmak çok bilinmeyenli bir denklemi çözmeye benziyor. Kaldı ki Arnavutlar tasarruflarını değil herşeyini kaybetmişlerdir. Üstelik başka ülkelerde tanık olduğumuz; "bir komisyon oluşturalım, meseleyi incelemeye tabi tutalım, zarar ziyan tespiti yapılsın" gibi oyalamalara Arnavutların razı olacağını beklemek de yanıltıcıdır. Arnavutlar kucağında o pek sevindikleri ve kullanmasını da çok iyi becerdikleri filintaları ile boş laf değil alacaklarını nakit olarak ve hemen istiyorlar.

Bütçesinin tamtakır olduğu, ekonomik yapısının darmadağın edildiği, emperyalizmin uşağı iktidarın salt dış borçlanma ve kredi ile beslendiği Arnavutluk'ta marksistlikle suçlanmayı bir hakaret sayan Fatos Nano'yu zor günler bekliyor.

Özgürlüğünü emekçi kitlelerin isyanına, onların cezaevinin kapılarını kırmasına borçlu olan Fatos Nano'un kurtarıcılarını ezme misyonunda nasıl bir performans göstereceğini çok yakında göreceğiz. Onun da çok uzak olmayan bir gelecekte

Berişa'nın uğradığı akıbetle karşı karşıya kalacağını düşünmek hiç de boş bir hayal olmaz.

Euro-Miting'in gösterdikleri

Sermayenin birleşik saldırısına emeğin birleşik yanıtı

Geçtiğimiz haftalarda "İşsizliğe, yoksul halk tabakasının dışlanması karşı, herkese çalışma hakkı/güvencesi için!" sloganıyla Fransa, Almanya İspanya ve Avrupa'nın birçok ülkesinde başlatılan Euro-Yürüyüş Maastrich Konferansı'nın başladığı 14 Haziran'da yürüyüş ve mitingle son buldu. Değişik uluslardan proleterler, işsizler ve gençlerden oluşan 50 bin kişi Amsterdam sokaklarına akarak tekellere ve onların siyasal temsilcilerine gereken cevabı alanlardan verdiler. Yürüyüş ve mitingde, mücadeleci kimliğiyle Fransız proletaryası, grevdeki Reno işçileri, Liverpool liman işçileri, İtalya'nın Milano kentinden gelerek bir treni işgal eden ve sınırda saatlerce tutulmalarına rağmen miting alanına ulaşmayı başaran 1500 yürüyüşçü ile ortak bir duruş sergiledik, omuz omuza olmanın onurunu ve coşkusunu yaşadık.

Katılımın beklenenin üzerinde olması, işçi sınıfı ve emekçi kitlelerde uluslararası tekellere ve onların rejimlerine karşı ortak mücadele isteğinin giderek büyüdüğünün bir göstergesidir. İşsizliğin, yoksulluğun, ücretlerin ve sosyal hakların budanmasının rejimlerin yanlış politikalarından kaynaklanmadığını, bunların kader olmadığını, dünya üzerinde büyüyen işsizliğin, yoksulluğun, sefaletin ve talanın kaynağında uluslararası tekellerin aşırı rekabet ve kar hırsının yattığını hergün

biraz daha bilince çıkarıyor Avrupa işçi sınıfı ve emekçileri. Örneğin, Alman bankalarının reklamları için 250 milyon mark harcadığı Euro'nun (Avrupa Para Birimi) yuvarlak mı köşeli mi, resimli mi resimsiz mi, nikel mi bakır mı olması tartışmaları, onları hiç mi hiç ilgilendirmiyor. Çünkü vergi reformu gibi saldırı paketleriyle soyulan emekçiler için cebinde kalan son kuruşun Euro mu Mark mı ya da Frank mı olacağının hiçbir önemi yoktur.

Avrupa tekellerinin '80'li yıllardan itibaren gündeme getirdiği "Ekonomi ve Para Birliği" planlarına kendi iç pazarlarını güçlendirmeleri eşlik etti. Böylece dünya pazarında daha fazla güç ve söz sahibi olacak, yerlerini sağlamlaştıracaklardı. Dünya çapında derinleşen kriz tekeller arasındaki rekabeti her geçen gün derinleştiriyor. Bu günlerde Avrupa Hava-Uzay ve Silahlanma endüstrisi büyük Amerikan tekelleri ile boy ölçüşebilmek için yeniden düzenleniyor. Benzer bir gelişme telekomünikasyon alanında, çelik endüstrisinde (Thyssen ve Hoesch tekellerinin birleşmesi), kimya ve ilaç sanayinde (La Roche ve Böhringer Mannheim firmalarının birleşmesiyle yeni ve daha büyük bir tekelin oluşması gibi) yaşanıyor.

Diğer Avrupa ülkelerine sadece '96 yılında yaptığı 56,6 milyarlık yatırımla pazarda en büyük lokmaya sahip olan Alman emperyalizmi, "Ekonomi ve Para Birliği"nde yönetici rolüne

soyunuyor. Avrupa Merkez Bankası'nın Frankfurt'ta kurulması, onun bu arzusunu daha da güçlendiriyor.

Kapitalizmin anavatanı Avrupa'da işçi ve emekçiler için değişen bir şey yok. İşsizlik ve yoksulluk çığ gibi büyüyor. Mart '97 istatistiklerine göre, Avrupa Birliği'ne üye ülkelerde ortalama her 100 kişiden 11'i işsiz. İspanya %21,4 ile ilk sırada yer alıyor. Onu sırayla Finlandiya (15,4), Fransa (%12,5), İtalya (11,7), İrlanda (%11,7), Almanya (%9,7), Belçika (%9,6), İngiltere (%7,3) izliyor. Diğer yandan yoksulluk sınırının altında yaşayanların sayısı da geçmiş yıllara göre daha üst boyutlarda. Sadece Almanya'da 1995 yılı sonunda 2,55 milyon kişi sosyal yardımla yaşamını sürdürmeye çalışıyor.

Tekeller işçi ve emekçilere karşı tek bir cepheden saldırılarını sürdürüyorlar. Buna karşın Avrupa'nın her köşesinden kitlesel mücadele haberleri geliyor. İşçi ve emekçi kitleler tek kurtuluşun mücadeleden geçtiği bilinciyle uluslararası sermayeye karşı kavgada daha güçlü bir biçimde yerlerini alıyorlar. İşsizliğin, sosyal eşitsizliğin, yoksulluğun ve sefaletin kaynağı kapitalizmi yerle bir edecek, eşitsizliğin ve sömürünün yok edileceği sosyalizm için savaşacak olan proletaryanın ilk adımları duyuluyor. Euro-grevler ve Euro-yürüyüş önümüzdeki sürecin sıcak mücadelelere sahne olacağını müjdeliyor.

Balkanlar'da daha yoğun ve sıkı bir işbirliği kararlaştırıldı

Yunanistan Balkanlar'da öncülüğe soyunuyor

Geçtiğimiz günlerde Yunanistan'ın Selanik kentinde, ikinci kez, Güney Avrupa ülkelerinin "Güvenlik, İstikrar ve İşbirliği" konulu konferansı toplandı.

Atina'nın daveti üzerine, Romanya, Federal Yugoslav Cumhuriyeti, eski Yugoslav Cumhuriyeti Makedonya, Bulgaristan, Arnavutluk, Türkiye ve Yunanistan'ın dışişleri bakanları, üst düzey devlet görevlileri ve işadamları biraraya geldiler. Ayrıca 20 ülkeden ve uluslararası organizasyonlardan gözlemciler de konferansı izlediler.

Yunanistan, Yugoslav iç savaşıyla kesintiye uğrayan Balkan Konferansları sürecini yeniden başlatmak doğrultusunda etkin bir çaba harcadı. Öncü bir role soyunmaya çalışan Yunanistan Avrupa Birliği'nin Balkanlarda daha denetleyici olmasını istiyor. Konferansta Balkan ülkeleri tarafından sunulan birkaç öneri taslağı oy birliği ile kabul edildi. Üç Eslik P.D. Kitap Arşivi <https://arxiv.org/>

kararlaştırıldı. Ancak, Balkan ülkelerinde yaşanan sorunlar göz önünde bulundurulduğunda, konferans sonucunda alınmış olan kararların çözümleyici bir nitelik taşımadığı görülüyor.

'70'li ve '80'li yıllarda, Doğu ile Batı arasındaki çelişkilere rağmen, neredeyse düzenli bir şekilde yapılan bu tür toplantılara Yugoslavya iç savaşıyla birlikte ara verilmişti. Bu konferansla birlikte, yedi Balkan ülkesi, konferansların her yıl toplanmasını kararlaştırdılar. Önümüzdeki yıllarda ev sahipliğini, sırasıyla, Türkiye, Romanya ve Makedonya yapacak. Düzenli yapılacak konferansların yanı sıra, yedi ülkenin, savunma, ticaret ve içişleri bakanları, ayrıca parlamenterlerden oluşacak grup buluşmaları da kararlaştırıldı.

Konferans sonucunda alınan kararların, konferansın politik yönünden çok ticari

görüşmelerin önem taşıdığı görülüyor. Örneğin; 130 işadamlarının katılmış olduğu bu konferansta, Yunan Telekom'u Sırp Telekom'una ait senetlerin %20'sini satın alacağını açıkladı. Belgrad-Üsküp-Selanik arasında kurulacak olan petrol boru hattı projeleri bunun bir diğer örneği idi.

Yunanistan'ın Balkan konferansına katılan ülkeler içerisinde Avrupa Birliği'ne tam üye olan tek ülke olması, onun öncü bir güç olarak ortaya çıkmasında en önemli etken. Ayrıca Yunanistan, konferans öncesinde bölgedeki devlet ve hükümet temsilcileriyle yaptığı diplomatik görüşmelerle de bunun zeminini hazırlamıştı. Yunanistan ile köklü tarihsel çelişkileri olan Türk devletinin ülkedeki politik sorunları neden göstererek dış işleri düzeyinde konferansa katılmamasının gerisinde Yunanistan'ın ortaya koyduğu bu inisiyatif vardı.

Fransa'da yeni hükümet işbaşında Renault işçisine "sosyal demokrat" ihanet

Fransız otomobil tekeli Renault; Vilvorde fabrikasını kapatma ve orada çalışan 3100 emekçiyi sokağa atma kararını ilan ettiği zaman Fransa'da sağ koalisyon hükümetteydi. Dönemin muhalefeti Renault'un kararını eleştirmiş, Juppé hükümetini işçi haklarının ayaklar altına alınmasına seyirci kalmakla suçlamıştı.

Hatta, ilk eurogrev vesilesiyle Brüksel'de düzenlenen yürüyüşe Fransız solunun önde gelen sorumluları da katılmışlardı. Bunlar arasında Sosyalist Parti'nin şefi ve şimdiki başbakan Lionel Jospin de bulunuyordu. Jospin, Renault'u kapatma kararını kınamak, Juppé hükümetinin suç ortaklığını tehşir etmek ve Vilvorde emekçileri ile "dayanışmak" için Brüksel sokaklarında boy gösteriyordu.

Aradan fazla zaman geçmedi. Chirac'ın Parlamentoyu Nisan ayında feshetmesiyle birlikte Fransa'da seçim kampanyası açıldı. İşsizliğe karşı mücadele temasını seçim kampanyasının odağına oturtan Sosyalist Parti ve müttefikleri (Fransız Komünist Partisi, Yeşiller ve Yurttaşlar Hareketi); Maastricht anlaşmasının bazı kriterlerini yeniden pazarlık masasına yatıracaklarını büyük bir kararlılıkla ilan ettiler. Sol ittifakın seçim kampanyası boyunca şekillenen hükümet programı Avrupa genelinde etki yaratacak cüretli bir istihdam politikası etrafında şekillendi.

Fransa'yı doğrudan ilgilendiren ve Avrupa genelinde yarattığı skandal sonucu sembolik bir nitelik kazanmış olan Vilvorde sorunu, doğal olarak seçim kampanyası içinde ve giderek de hükümet programında yer edindi.

Şöyle ki, Lionel Jospin seçim kampanyası boyunca, hükümet olduklarında, Vilvorde'un kapatılmasını engelleyeceklerine ilişkin söz verdi. Vilvorde işçi temsilcilerini seçim kürsülerine çıkartarak kitlelere alkışlattı, uğradıkları haksızlığı kınadı. Böylece, başta Vilvorde'lular olmak

üzere tüm emekçilere umut verdi, desteklerini aldı.

Seçimler sonuçlandı, beklenmedik bir biçimde sol ittifak çoğunluğu elde etti ve Vilvorde'u yaşatma sözünü veren Lionel Jospin başbakanlığa atandı. Yeni hükümetin seçim vaatlerini nasıl elinin tersi ile kenara ittiğinin ilk celsesine Amsterdam'da şahit olduk. Maastricht kriterlerini istihdama endeksli gözden geçireceklerinin sözünü emekçilere vermişlerdi. Sosyal Demokratlar ve müttefikleri hükümet olduktan bir kaç gün sonra AET Amsterdam zirvesinde ültraliberal cereyanın önünde büyük bir nezaketle secdeye kapandılar.

Vilvorde konusunda verilen vaad de aynı akibete uğramış bulunuyor. Dosyayı yeniden incelemek için tayin edilen bilirkişi Danielle Kaisergruber, üç haftalık bir süre sonunda Renault'un kararını onaylayan bir rapor sundu. Kaisergruber raporunda *"Fabrikanın kapatılması yapısal bir gereksinimden kaynaklanmaktadır. Çalışma süresi düşürülerek faaliyetin sürdürülme önerisi (işçilerin önerisi) ciddi bir alternatif değildir"* diyordu.

Jospin hükümeti de, bilirkişi raporunun gerekçelendirdiği kapatma kararını onaylayarak özetle; *"Eğer Renault'un hisselerinin %51'i kamu mülkiyeti olsaydı çözümümüz geçer ve birşeyler yapabilirdik. Ancak, bu oran %46 olduğu için maalesef söz sahibi değiliz"* diyerek gerçek yüzünü gösterdi.

Sonuçta, Vilvorde şahsında işçi ve emekçiler sosyal demokrat hükümetlere umut bağlanarak çözüm beklemenin bir kaç hafta süren bir aldatmacadan başka bir şey olmadığını bir kez daha görmüş oldular. Bu ihanet sosyal demokrasinin gerçek kimliğini bir kez daha ortaya çıkardığı gibi, emekçiler için mücadelenin yükseltilmesinden başka bir seçeneğin olmadığını da göstermiştir.

hücre ve açlığın pençesinde olduğu belirtiliyor. Ayrıca paramilitarist güçlerin tutuklu ailelerini de katletmesi ve kitlesel katliamlara sıkça başvurması nedeniyle uluslararası bir gözlemci grubunun oluşturulması talep ediliyor.

Irak Komünist İşçi Partisi, açıklamasında, Türk ordusunun Kürdistan'daki işgalini de protesto ediyor ve derhal geri çekilmesi gerektiğini vurguluyor. Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://arney.org>

Emperyalist merkezlerde yabancı düşmanlığı

Avrupa devlet başkanları zirvesinin hemen ardından Avrupa'nın çeşitli metropollerinde gerçekleştirilen yeni saldırılar, sözkonusu zirvenin hiç de göstermelik olmadığını kanıtlamaktadır.

Kitlesel işçi protestolarına rağmen Belçika'daki Vilvorde fabrikasının kapatılması kesinlik kazandı. Seçim kampanyasında Renault işçilerini sahtekarca destekler görünen yeni Fransa başbakanı L.Jospin, Fransız ve Belçikalı işçilerin enternasyonal Avrupa grevine karşılık sermayenin uluslararası dayanışmasını yükseltmede elinden geleni ardına koymayacağını göstermiş oldu.

Almanya da bunun gerisinde kalacak değildi elbette. Zira Almanya bizzat cumhurbaşkanı tarafından, saldırı politikalarında öncülük etmede geç kalınırsa, öteki emperyalist güçler tarafından gözünün yaşına bakılmaksızın sollanacağına dair uyarılmış bir ülke idi. Amsterdam dönüşü hemen yeni bir özelleştirme paketi açıklandı. İşçi sınıfına ve emekçilere yönelik olarak ekonomik ve sosyal alanda yeni saldırıların startı verildi.

Emperyalistler arası rekabetin yeni moda tümcesine ("cesur reformlar") uygun davranarak, pervasızlıkta ipi kimin önde göğüsleyeceğinin uygulamalarına vakit geçirilmeksizin başlanmış bulunuyor.

Bu saldırılarda yabancı düşmanlığı ve ırkçılığın kışkırtılması politikası önemli bir rol oynuyor. Bu olgular sadece gittikçe güçlenen aşırı milliyetçi/faşist politik akımlarının güçlenmesinde ifadesini bulmuyor. Tersine ve özellikle sermaye iktidarlarının eksiksiz tüm politik temsilcilerinin vazgeçilmez temel politikası durumuna gelmiştir. Emperyalist burjuvazi artık inceltilmiş biçimleri terketmekte, kaba ve sert yöntemlere başvurmaktadır. Yabancı düşmanlığı boşuna Amsterdam zirvesinin temel gündemlerinden biri değildi.

Yabancı düşmanlığı öne sürüldüğü gibi salt kültürel, ulusal ve sosyal kaynaklara sahip değildir. Temel kaynağı kuşkusuz ki ekonomiktir. Yabancı düşmanlığı ile sermaye iki kuşu birden vurmayı amaçlıyor: Politik ve ekonomik saldırıyı elele yürütmek. Bir yandan ucuz emek gücü potansiyelini koruma ihtiyacı durmaktadır. Öte yanda ise işçi ve emekçi sınıflarının mücadele ve eylem birliğini baltalamanın, sınıfı paralyze etmenin ve bilincini bulandırmanın vazgeçilmez bir aracı olarak görülmektedir. Burjuvazi, milliyetçilik, ırkçılık ve yabancı düşmanlığını körüklediği ölçüde, hem pervasız saldırılarını daha rahat uygulayabileceğini, hem de daha geniş bir manevra alanı kazanacağını bilmekte ve bu kirli silahı giderek daha etkin bir biçimde kullanmaktadır.

Bugün Batı emperyalizmi, Sovyetler Birliği ve Doğu Avrupa'nın da çökmesinden sonra, sahte demokrasi maskesine geçmişteki gibi ihtiyaç duymamakta, açık ırkçı-faşist yasalar çıkarmaktadır. İktidar deneyimli ve bilinçli bir sınıf olarak, Avrupa'da keskinleşecek sınıf mücadelesi koşullarında, çifte ezilmişliği yaşayan bu kesimin taşıdığı mücadele potansiyelini kestirebilmektedir. Ciddi bir tehlike olarak gördüğü için de önlemlerini tez elden almaktadır.

Fransa'daki yeni yabancılar yasasından sonra şimdi de Almanya'da kaba ırkçı bir

yabancılar yasası çıkarılmış durumdadır. Alman hükümeti yabancı hakları ve siyasal sığınma haklarıyla ilgili yasal düzenlemeleri yıllardır parça parça buduyordu. Yeni yasa ise, yabancılar kaba bir tarzda yönelen ve ırkçı-faşist uygulamayı gizleme kaygısı dahi taşımayan gerçek bir saldırı yasasıdır. Sermayenin çeşitli temsilcileri arasında artık sadece göstermelik dar çıkar farklılıkları bulunduğu, temel politikalarda birleştiği bu yasa değişikliğinde son derece açık bir biçimde gözler önüne serilmiştir. Yasa hükümetteki CDU (Hristiyan Demokrat Parti) ile ana muhalefet partisi SPD'nin (Sosyal-Demokrat Parti) oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Yeni yasaya göre iltica talebinde bulunmuş kişiler ancak çok özel şartlarda geçici çalışma izni verilecek. Politik sığınma talebinde bulunanlar ancak başvurdıkları iş için, sırasıyla, bir Alman, Avrupa Birliği vatandaşı veya sürekli çalışma iznine sahip bir göçmen işçi başvurmamışsa işe alınabilececek. Yani fiilen çalışmaları engellemiş olacak. Pervasızlık bunlarla da bitmiyor. Aynı yasanın bir başka maddesine göre ise, iltica talebinin inceleme süresi boyunca "çalışmamış", dolayısıyla sosyal yardım fonlarından yararlanmış bir kişinin ilerde vatandaşlığa geçmesi, "çalışma müsaadesi alması" neredeyse imkansız hale getiriliyor. Ayrıca siyasi ilticacıların herhangi bir suçtan (en büyük suçları zaten yabancı olma) yargılanmaları durumunda, sosyal yardım almış olmaları sınır dışı edilmelerinde önemli bir belirleyen haline getirilmektedir.

Bu yasada Almanya'ya siyasi kimliğinden dolayı gelip bu kimliği terketmeyenler açıkça istenmeyen kişiler ilan edilmektedir. Açıkça "Almanya'ya geldiniz, bize mali yük oluyorsunuz, fakat bir de üstüne üstlük siyasal bir tehlikeyi kendi elimizle beslemek istemiyoruz. Buna tahammülümüz yok" denilmektedir. Bundan böyle protesto gösterilerine katılmak sınır dışı edilmek için yeterli sayılacaktır. İlgili kurumların buna karar verebilmesi için, herhangi bir mahkeme kararı değil, sadece resmi bir kurumun suçlaması yeterli sayılacaktır. (Böylece Alman polisinin bundan böyle daha da pervasızca kitle gösterilerine saldırmayı, yeni provokasyonlara girişmesi güvence altına alınmış bulunuyor.) "Suç"un niteliğinden bağımsız olarak üç yıllık bir cezaya çarptırılmış tüm yabancılar sınır dışı edilecek. Sınır dışı kararlarında artık "şüpheli durumda zanlı aleyhinde" karar verilecek.

İrkçı-yabancı düşmanı bir yasanın kadınlardan yana olması da beklenemez tabii. Alman eşleri tarafından kötü muameleye tabi tutulan kadınların, ayrılmaları durumunda, şiddet derecesine göre sınır dışı edilip edilmeyeceklerine karar verilecek. Bu derece, kendilerine uygulanan şiddet üzerinden değil, ülkelerinde resmi olarak kabul edilen "tehlike derecesi" ve yine sosyal yardımdan faydalanmış olup-olmamak üzerinden belirlenecek. Eşinin baskısına maruz kalan, zaten yabancı olduğundan dolayı işe alınmayan bir yabancı kadına sunulan alternatif budur.

Yalnızca en çarpıcı yönleri aktarılan bu ırkçı yasa Alman sermayesi şahsında Avrupa kapitalizminin iğrenç yüzünü tüm açıklığı ile göstermektedir. "Burjuva demokrasisi"nin gerçek yüzüdür bu. Yapılan yalnızca sahte maskelerin kaldırılıp atılması olmaktadır.

Irak'ta kitlesel idamlar

Irak Komünist İşçi Partisi Londra'da bir açıklama yaptı. Irak faşist rejimi tarafından 250 kişinin göstermelik gerekçelerle idam edildiklerini duyurdu. Ayrıca 600 kişinin de uluslararası tepki oluşturulamazsa katledilecekleri belirtiliyor.

Öldürülen 250 kişi politik şahsiyetlerden ve aktif sendikacıardan oluşuyor. Zindanlarda binlerce tutuklunun da işkence, tecrit, tek tip

Hongkong'un Çin'e devri ve emperyalist propaganda

Emperyalizmin sahte demokrasi havariliği

1 Temmuz '97 günü Hongkong tarihinin en büyük seremonisini yaşadı. 4 bin yüksek düzey devlet temsilcisi ile 10 bin özel misafirin huzurunda, son İngiliz sömürge valisi Chris Pateten, duygusal bir konuşma yaparak Hongkong'u resmen Çine devretti. Sömürge valisinin konuşmasının özünü, "demokrasi"nin yeni yönetim altında da korunmasına yönelik rica ve telkinler oluşturdu. 156 yıl sonra el değiştiren Hongkong, özel bir tarzda yönetilerek, gelecekte de uluslararası dev tekellerin merkezi olma işlevini sürdürecektir.

Mali ve ticari sermayenin yuvası

Olay 156 yıl önce başladı. 26 Ocak 1841'de Britanya askeri birlikleri Hongkong adasına bayraklarını çekerek İngiliz Kolonisi ilan ettiler. Büyük Britanya sömürgeciliği hemen ardından Çin'e, Nanking (1842) ve Pekin (1860-1898) Antlaşmalarını dayatarak, Hongkong'u Kovloon adalarıyla birlikte 99 yıllığına denetimine aldı.

Bugün 1092 km. kare büyüklüğe sahip Hongkong'da 6,2 milyon insan yaşamaktadır. Nüfusun %94'ü Çin kökenlidir. Hongkong emperyalist dünya sermayesinin özel bir merkezi, bir serbest bölgesidir. Adadaki bütün yaşam mali sermayenin kar mantığına uygun bir biçimde düzenlenmiştir. Hongkong uluslararası sermaye için dünya pazarının yüksekte izlemesini sağlayan bir kule gibidir. Sermaye her türlü kuralın dışında kendisini üretme yetkisine sahiptir. Diğer taraftan sadece kupon kesmekle yaşayan çürümüş bir kapitalist kastın üssü durumundadır. Kişi başına düşen gelir 24 bin ABD dolarıdır. Fakat ücretler dünya ortalamasının üçte biri kadardır. İşsizlik ise %4 oranındadır. Hongkong'un özgünlüğü gözetildiğinde, bu büyük bir sayıdır. Dev uluslararası tekeller burada çok ciizli bir oranda vergi ödemektedirler. Sermayenin dünya pazarında yayılmasında özel bir yeri olan Hongkong dünyanın en büyük limanına sahiptir. Hava alanı saatte 50 uçağın iniş kalkış yapabileceği bir kapasiteye sahiptir.

Uluslararası sermaye adayı ayrıca Çin pazarına yayılmada da bir sıçrama tahtası olarak kullanılmaktadır. Hongkong'da bulunan tekellerin dörtte üçü Çin'e sermaye yatırımı yapmış bulunmaktadır. Ayrıca ada dış ticaretinin %45'ini Çin ile yapmaktadır. Yani Çin'in Hongkong'un dünya mali sermayesi için oynadığı konumunda bir değişikliğe gitmesi için hiçbir neden yoktur.

"Demokrasi" için timsah göz yaşları

Adanın Çin'e devredilmesi olayını emperyalist dünya medyası sosyalizme karşı bir ideolojik-politik saldırıya dönüştürdü. Kimisi "kızıl Çin"

egemenliğinde Hongkong'un "demokrasi"sini kaybedeceği yönünde üzüntüsünü ifade ederken, bir kısmı da Çin'i "demokratik geleneklere" bağlı kalması konusunda uyardı.

Çin yönetimi Hongkong'da yürüyüşlerin izine bağlı olarak yapılabileceğini açıklamıştı. Bu açıklama emperyalistler tarafından bilinçli bir manipülasyon aracına dönüştürüldü. Son İngiliz sömürge valisi Patten bu saldırının altyapısını oluşturmak için saat 12'ye beş kala, büyük bir "hovardalık" örneği sergileyerek, bol "demokratik haklar" dağıttı. İngiliz egemenliği altında tek somut bir politik reform adımı atmayan kraliyet temsilcisi, bu tutumuyla eski ev sahiplerini dahi şaşırttı. Zira bu "demokratik kararlar"ın 1984'te imzalanan İngiltere-Çin antlaşmasında herhangi bir yeri yoktu.

Sergilenen tam bir ikiyüzlülük ve bayağılıktır. İngiliz sömürgeciliği geleneğinde "demokrasiye" raslamak mümkün değildir. "Güneş batmayan" bu sömürgeci imparatorluk, 1914 yılına kadar, içinde 400 milyon insanın yaşadığı 33 milyon km kare alana hükmediyordu. Katmerli bir sömürü, talan, kitlesel katliamlarla milyonlarca insan sömürgeciliğin karanlığında tutuldu. İngiliz emperyalizmi çıkarları gerektirdiğinde hiç bir saldırganlıktan çekinmedi. Daha 1982 yılında Falkland adalarına, ABD'nin de desteğiyle, ikinci emperyalist savaş sonrasının en büyük askeri operasyonunu gerçekleştirdi. Bu saldırıda 712 Arjantin, 256 İngiliz askeri yaşamını yitirdi. Büyük Britanya bugün Antartika sahasında 1,7 milyon km karelik alanı kendi egemenlik sahası saymaktadır. Kuzey Atlantik, Bermuda adaları, Karibik'te Gibraltar adası vb. birçok yerde kolonilere sahiptir.

Hongkong üzerine "demokrasi" adına dökülen gözyaşları tümüyle sahtedir. 1843'te kurulan parlamentoda ilk Çin kökenli ancak 1880 yılında yeralabildi. Yargı görevinde ilk Çinli'ye ise ancak 1926 yılında raslanmaktadır. 1984 yılında imzalanan antlaşmadan sonra Kraliyet parlamento temsilcilerinin vali tarafından atanması pratiğinden vazgeçti. Fakat varolan partilerin parlamento görevi üslenmeleri olanağı yok, zira tümüyle göstermelik bir kurum. Bu durumda gelecekte de bir değişiklik olmayacak. 600 üyeyle en büyük parti olan Demokratik Parti, bugüne kadar Çin karşıtı bir çizimde basılmaktadır. 1992'de kurulan "Hongkong

Demokratik İnşa Birliği" de esas olarak Çin'in denetimindeki atmosferde ayrıcalıklar sağlamaya çalışan grupların bir girişimi olarak kaldı. Üye sayı 50 bini bulan Komünist Partisi'nin ise pek sözü edilmiyor.

"Bir devlet iki sistem"

Bu formül 1983 yılında Deng Xiaoping tarafından Hongkong'un toplumsal yapısı için formüle edildi. Bu formül İngiltere ile Çin arasındaki antlaşmanın temelini de oluşturdu. Yıllardır kapitalist ekonomik reformlarla ülkeyi sermaye akışına açan Çin yönetimi, sermaye metropolü bu adayı sınıfsal ilişkilerine dokunmadan üslenmekte zorlanmayacak. Bu çerçevede Hongkong büyük bir otonomiye sahip olacak.

Yapılan antlaşmada ekonomik düzenin ve yaşam tarzının korunacağını altı çizildi. Bürokrasi olduğu gibi yeni yönetim altında da görevini sürdürecektir. Antlaşmada, 1984 açıklamasında "yürürlükte olan yasalara dokunulmayacaktır" ifadesi de yeralmaktadır.

Bütün bu gerçekler gözetildiğinde, demokrasi üzerine koparılan fırtınaların nasıl bir ikiyüzlülük olduğu daha iyi anlaşılır. Uluslararası insan hakları örgütlerinin Çin yönetiminin insan haklarını ihlal ettiği konusunda uyarılar yaptığı bir dönemde, özellikle batılı emperyalistlerin devlet başkanları ardarda Çin'e ziyaretlerde bulunmuşlardır. Çin'de büyük sermaye yatırımlarına girişen bu emperyalist ülkeler, o zaman bir kez dahi "insan haklarından" söz etmemişlerdir. Hatta bugün Çin'in batı emperyalist merkezleriyle ilişkileri en iyi dönemini yaşamaktadır.

Sosyalizme yönelik bir saldırıya dönüştürülen demokrasi savunuculuğu, sadece emekçi halkları aldatma, bilinçlerini köreltme operasyonudur. Bugün hiçbir batı ülkesinde izinsiz yürüyüş yapılamıyor. Demokrasisiyle övünen Almanya'da Kürt emekçilerinin Türk ordusunun Kürdistan'daki işgalini protesto etmesi dahi yasaktır. Kürt emekçilerinin evleri hiçbir gerekçe gösterilmeksizin yıllardır Komünistlere meslek yasağı, RAF

üyelerini 23 yıl tek hücreye kapatmak, bu sözde özgürlük ve demokrasi havarilerinin gerçek pratiğidir.

Emekçiler bu yalanlara aldanmayacaktır. Zira bu sözde özgür ve demokratik toplumlarda, acımasızca sömürülmenin, kapı önüne koyulmanın, polis dayacağı yemenin, aç kalmanın ne anlama geldiğini her gün yaşamaktadırlar.

"Bir insan sınıfı; diğerini açlıktan ölmeye mahkum edebiliyor ve bunu cezasız yapıyorsa, özgürlük üzerine söylenen her türlü söz boş bir kuruntudan başka bir şey değildir. Zenginler başka insanların yaşam ve ölümü üzerinde karar hakkına sahip olduğu sürece, eşitlik üzerine sözler de boş bir kuruntudur. Karşı devrim; vatandaşların dörtte üçünün ancak gözyaşları dökerek alabildikleri mallara her gün yeniden fiyat biçiyorsa; cumhuriyet üzerine söylenenler boş bir kuruntudur." Jacques Roux'un 25 Temmuz 1793'de Ulusal Meclis'te okuduğu "Öfkeliilerin Manifestosu" bugünkü gerçeği de dile getirmektedir. Sahte özgürlük ve demokrasi şarlatanlarının maskeleri mutlaka yırtılacaktır. Dünya emekçileri buna mecburdur.

Kısa tarihçe

1840-42: Çin ile Büyük Britanya arasında Afyon Savaşı.

Ocak 1842: Britanya askeri birlikleri afyon ticaretini sağlamak için Hongkong'u işgal etti.

Ağustos 1842: Nanking Antlaşmasıyla Britanya'nın egemenliği "resmiyet" kazandı.

Haziran 1843: Hongkong Kraliyetin kolonisi ilan edildi.

1860: İkinci Afyon Savaşı'ndan (1856-58) sonra Pekin Antlaşmasıyla Kovloon yarımadası da Britanya'ya verildi.

1898: Çin bu "yeni toprakları" ve 235 küçük adayı 99 yıllığına "kira"ya verdi.

1941-45: Japon orduları Hongkong'u istila etti.

1972: Çin'in başvurusu üzerine Hongkong Birleşmiş Milletler tarafından sömürge statüsünden çıkarıldı ve çözümü Çin'in egemenlik alanında olan bir sorun olarak formüle edildi.

1983: Çin ve Büyük Britanya görüşmelere başladılar.

Aralık 1984: İki ülke Hongkong sorununun çözümüne yönelik açıklamalar yaptılar.

30 Haziran 1997: Hongkong yeniden Çin'in egemenliğine girdi.

Sokağa düşen çocuklar ve kapitalizmin çirkefligi

Devrimci mücadeleyle tanışmadan önce, yaşamının büyük bir bölümünü sokakta geçirmiş bir yoldaşımızın kaleminden:

İçinde bulunduğumuz kapitalist sistem, işçi sınıfı ve emekçilere sefil bir yaşam dayatırken, onların çocuklarına da yoz bir kültürü aşılamaktadır. Bugün yüzlerce emekçi çocukları evlerinden ayrı, sokaklarda yatıp kalkmaktadır. Tiner, bally vb. uyuşturucu madde kullanarak, yaşamını hırsızlık yaparak kazanmaktadır. Burjuvaların çocukları en rahat koşullarda yaşarken, işçilerin çocukları ya fabrikalarda, atölyelerde küçük yaşta sömürü çarkına alet olmaktadır, ya da sokaklara düşmektedir.

Tüm bu çirkefliklerin sorumlusu kapitalist sistem ve onun sahibi burjuvazidir. İşçi ve emekçilerin kanını emen, sırtımızdan kazandığı paralarla kirli bir savaş yürüten onlardır. Kürdistan'da genç-yaşlı, kadın-erkek demeden köyleri bombalayan, yakıp-yıkan onlardır. Sınıfının ve ezilen halklarının kurtuluşu uğruna canını seve seve feda eden yigit evlatlarımızı sokakta, zindanda, dağda katleden onlardır. Ülkemize uyuşturucu sokup gençliği bireyselleştiren, gencecik kızlarımızı fuhuşa sürükleyen, emekçi çocuklarını sokaklara düşüren onlardır.

Kapitalizm doğası gereği insanlığa yararlı olacak hiçbir şeyi vermez. O yalnızca barbarlığı, vahşeti, çürümüşlüğü, kokuşmuşluğu üretir. Bugün sokaklara düşen emekçi çocuklarının sorunları ne ailesinden ne de çevresinden kaynaklanmaktadır. Esas sorunun temeli kapitalist sistemin niteliğidir.

Kapitalist sistemde sokaklara düşen bir çocuğu ele alalım. 15-16 yaşında ergenlik çağına gelmiş bir çocuk. Doğal olarak bu çocuk ergenlik çağıının bunalımlı sürecini yaşamaktadır. Evdeki baskıcı ve sefil yaşam, zorlu hayat şartları ona çok sıkıcı gelmektedir. Dışarıya açılmak, yeni bir çevre ve arkadaşlar edinmek istemektedir. Çünkü medyadan burjuvazi ona özgürlüğü hep böyle sunmuş, bireysel kurtuluşu pompalamıştır. Sokakta serseri arkadaşlarının yaşamını görecek. İşte "özgürlük". Evden ayrı, başına buyruk yaşamının hayalini kurar. Çünkü kapitalizmin çocuğa sunacağı başka bir alternatifi yok.

Ve evden kaçma planları başlar. Bir gece herkes uyurken evden uzaklaşırlar. Evet, şimdi çocuk "özgür"dür. En azından baba dayağı ve anne paparası yok. Ama hani başını sokacak bir ev, hani sıcak yemek? Olsun! Artık sokaklar, ıslak kaldırımlar onun evidir. Yemek ise bir yerlerden çarpılır, bulunur. Öyle ya, serseriliğin rajonu bu. Daha sonra tiner, bally, esrar, hap alışkanlığını kazanmak, hırsızlıkta usta olmak işten bile değildir. Bir de bakmış ki bataklıktadır. Burjuva çocukları paralarıyla "özgürlüğü" yaşarken, o sokak gerçeğine belki de kader deyip geçecektir. Anlayamayacaktır mahsun çocuk, çirkefliliğin bu sistemde olduğunu.

Ölene kadar böyle yaşamaya devam edecektir. İşte size kapitalizmde bir sokak çocuğunun yaşamı. İşte kapitalizmin çirkefligi.

Çocuklarımızın rahat bir ortamda yetişeceği, sosyal kültürel alanlarda gelişeceği tek sistem sosyalizmdir. Çünkü sosyalizm insanlığa değer verir, insanın gelişimine değer verir. Kapitalizm ise metaya değer verir. İnsanlığa vereceği tek şey barbarlıktır. Yozlaşmış kültürdür.

Bugün biz komünistlerin bu alanda (sokak çocukları, varoş gençliği) yapması gereken bu insanları devrimci saflara çekmektir. Onlara kapitalizmin çirkefliliğini bizzat yaşadıkları ortamdan yola çıkarak göstermek, bilince çıkarmaktır. Tek kurtuluş yolunun bu köhnemiş sisteme karşı mücadele etmek olduğunu, insanca yaşamın sosyalizmde olduğunu kavratmak gerekir. Onlara fabrika zemininde proleter bir kimlik kazandırarak, işçi sınıfının bilinçli öncüleri haline getirmek gerekir. Bu insanlar devrime kazanıldığında, düşmana karşı militan, savaşkan bir kimliği kazanırlar. Çünkü onlar kapitalizmin çirkefliliğini en keskin şekilde yaşayanlardır. Önlerine sosyalizm alternatifini koyduğumuz zaman, içinde yaşadıkları sisteme karşı daha da kinlenmeleri ve devrim davasına dört kolla sarılıp, mücadelede atılgan bir ruha sahip olmaları kısa bir sürecin işidir. Büyük Ekim devriminin ustası Lenin'in deyişi ile "En güzel çiçek, bataklıkta yetişen çiçeklerdir".

Çocuklarımız için tek yol devrim!

Bir "aile faciasının" ardından... Devrimci öfkemiz düzene yönelmelidir!

20 Haziran Cuma günü akşam saatlerinde Adana'nın emekçi semtlerinden biri olan Şakirpaşa'da bombalı bir olay yaşandı. Bombanın kullanılmış olması, akla olayın siyasal yönü olduğunu getirebilir!

Fakat öğle değil. Bombanın patlamasının sebebi sadece ve sadece sıradan bir aile kavgası. Düşünde çıkan küçük bir tartışmanın finali oluyor bomba. Sonuç ise ürpertici: 5 ölü, onlarca insan yaralı.

Peki bu korkunç olayın sorumlusu kim? Olaya karışmış; "gözünü kan bürümüş" kötü niyetli bireyler mi? Burjuva medyaya göre öyle. Kendini kontrol edemeyen, birkaç kendini bilmez ferdi çıkışlarıdır olsa olsa böyle vakalar. O yüzden üzerinde durmaya fazlaca da gerek yok. Egemenler kendi sistemlerini aklamak, suçlarının üzerini perdelemek için hep bu yalana sarılırlar. Kurulu düzenlerinin suçlarını bireylere yükleyip, böylece kendilerini düze çıkartırlar. Böylelikle de kendi iğrenç sistemleri hep "temiz" kalmaya devam eder.

Oysa ki, Şakirpaşa'daki olay toplumsal panoramanın küçük bir ayrıntısıdır. Hergün yazılı ve görsel medyada buna benzer sayısız olaylar gazete sayfalarını ve TV ekranlarını kaplayacak kadar yaygınlaştı. Gün geçmiyor ki, bir yerde insanın içini ürperten cinayetler işlenmesin. Gün geçmiyor ki, Türkiye'de tecavüzlere raslanmasın, sapık vakaları ortaya çıkmasın. Tüm bunlardan sonra hala ferdi olaylardan söz etmek mümkün mü pekala?

Dedik ya, burjuvazi "ferdi vaka" yoluyla asıl suçluyu gizliyor. Oysa bu çirkefliliğin, dejenerasyonun ve

amaçsız şiddetin asıl sorumlusu içinde yaşadığımız sömürü sistemidir. Ücretli kölelik düzeni olarak da bilinen kapitalizmdir. Yani bir avuç asalağın bütün değerlere el koyduğu, büyük bir çoğunluğun ise açlık ve sefaletle mahkum edildiği, bunun yanısıra bireyin kendine yabancılaştığı ve insani kimliğinden soyutlandığı toplumsal sistemin kendisidir.

Böyle bir toplumda birey kendi insani özünü yabancı davranışları günlük yaşam içerisinde döne döne üretir. Zira sistemin kendisine sunduğu hiç bir şey yoktur. Birey çıkışsızlığına ve çaresizliğine bir kanal arar. Enerjisini, kinini, mutsuzluğunu tatmin edecek bir muhattap arar. Bulduğunda da bunu değerlendirir. Burjuvazi bu arayışı bildiğinden, uygun bir kanal yaratır. (Kendi sınıf çıkarlarına uygun) Örneğin Sıcak Sıcakına, Son Çare vb. programlarla toplumdaki şiddet kültürünü kışkırtarak, amaçsız şiddeti meşrulaştırmaya çalışır. Ya da kadın erkek ilişkisini cinsel erotizme indirgeyen iğrenç bir kültürü empoze ederek, cinsel sapıklığın önünü açar. Bunu yapmak zorunda, zira kirli iktidarını koruyabilmesi için, toplumu kirlletmesi gerekiyor. Kendi batağına emekçileri de çekmesi, alet etmesi gerekiyor.

İşçi ve emekçilerin burjuvazinin açtığı kanalları terketmesi, kendi kanallarına, sosyalizm mücadelesine yüzlerini dönmeleri gerekiyor. Devrimci öfkemiz, bizi açlığa ve sefaletle, mutsuzluğa sürükleyen bu sistemde ve burjuvazinin saltanatında bomba gibi patlamalıdır. Öyle ki, patladığında öfkemiz, kapitalizmin gideceği yer tarihin çöplüğü olmalıdır.

Emekçi kadın mücadele ile özgürleşecek!

Çocukluğunu bile yaşayamadan yoksulluk, açlık ve acılarla yetişen emekçi kadınlarımız, çoğu kere çocuk yaşta çalışma yaşamına başlamaktadır. Emegini en ağır koşullarda ve en düşük ücretlerle asalak patronlara satan kadınlar, çok küçük yaşlarda üretime katıldığı için, genelde vasıf gerektirmeyen işlerde çalışmak zorunda kalır. Kadınlar özellikle kolay iş buldukları yerlerde ve en yaygın olarak da tekstil sektöründe istihdam edilmektedir.

Çoğu kere emeklerinin karşılığı ya ödenmiyor ya da çalarak-kıparak çok komik miktarlar olarak veriliyor. Çok sağlıksız koşullarda çalışan kadınlar, besin değeri düşük, kötü yemekler nedeniyle sık sık rahatsızlanıyor. Bedenlerine uygun olmayan makinalar meslek hastalığına yakalanma riskini artırıyor.

Çocuğu olan işçi kadını kreş, emzirme odaları, ücretsiz doğum ve hastalık izni gibi sosyal haklardan genellikle faydalanamamakta, bu hakları açıktan gaspedilmektedir.

Fabrikadan yorgunluktan gözleri kapanarak eve gelen emekçi kadın ikinci bir mesai de evde başlar. Çocukların bakımı, bulaşık, çamaşır, yemek yapma, ev temizliği neredeyse hepsi kadına baktmaktadır.

Kısacası işçi ve emekçi kadının yaşamının her alanını sömürü, eşitsizlik, baskı ve acılar çevrelemiştir. Emeginin sömürülmesi yetmiyormuş gibi kadının cinsel kimliği de sömürülür, kullanılır ve aşağılanır.

Şiddet ve dayağa maruz kalmayan kadın yok denecek kadar azdır. Eşlerin babalardan devraldığı dayak kanıksanan bir olgu durumundadır. Tüm bunlar yetmiyormuş gibi, kadının köleliği burjuva yasalarınca teminat altına alınmıştır. Anti-demokratik yasalarla ikinci cins konumu resmileştirilmiştir. Kadın bütün bu hak yoksunluklarıyla, gelenek ve göreneklerde yerleşmiş gerici anlayışların cenderesinde ezilen bir

ezileni durumundadır.

Sözkonusu olan Kürt kadını ise bütün bunlara bir de ulusal kölelik zincirleri eklenmektedir. Emekçi Kürt kadını sömürgeci kirli savaşta, Kürt olduğu için baskı görüyor, tecavüze uğruyor. Çocuklarının ve yakınlarının yaşadığı işkence ve katledilmelerin acılarını taşıyor. Eğer bir gerilla ise en vahşi işkenceler, cinsel zor, tecavüz ve katliamı yaşıyor.

Kapitalist sistem işçi ve emekçi kadınlara ulusal, sınıfsal ve cinsel baskı ve sömürden başka bir şeyi reva görmüyor.

Yoğunlaşan sömürü ve baskılar, ona karşı direnişi ve başkaldırmayı doğuruyor. Örneğin ulusal kimliği yüzyıllardır yok sayılmış emekçi Kürt kadını, ulusal özgürlük mücadelesi içinde aktif bir özne olarak yeralar, kimliğini ve kişiliğini buluyor ve özgürleşiyor.

İşçi kadınların sınıf mücadelesi içinde yer almaları ise nispeten daha geri bir düzeyde seyrediyor. Bu da kadınlarımızın hep geri bırakılmışlığı ile anlaşılır durumdur. Ama kadınlarımız direngenlikleri, mücadelelilikleri ve kararlılıklarıyla atıldıkları kavganın en önünde yer almasını da biliyorlar.

Kadının özgürleşmesi, bir yandan kadının mücadeleye atılmasına, diğer yandan erkek işçi ve emekçilerinin kadına bakışını değiştirmesiyle mümkün olacaktır. İşçi ve emekçi erkeklerin burjuvazinin ona aşladığı düşünüş biçimini terketmesi, kadını aşağılanması ve kullanılması gereken bir nesne olarak görmesinden vazgeçmesi gerekiyor. Sömürüye karşı mücadele ancak kadın erkek tüm bir işçi sınıfı ve emekçilerin omuz omuza yürümesiyle gerçek anlamını bulacaktır. Devrimci temellerde yürüyecek olan sınıf kavgası içinde kadın gerçekten özgürleşecek ve kimliğini yeniden kazanacaktır. Ancak ve ancak bir devrimle kurulacak olan sosyalist işçi ve emekçi iktidarında kadınlar, gerçek eşitliği ve özgürlüğü yaşayacaklardır.

Zulme karşı başkaldırının ozanı Pir Sultan Abdal

İnsanlık tarihi, gerçekte sınıf savaşımı tarihidir. Maddi üretim ve bölüşümden kaynaklanan ve ezen sınıflarla ezilen sınıflar arasında varolan çelişkiler verir tarihe rengini.

Her toplumsal düzenin egemen sınıfı kendi egemen kültür ve ideolojisini, resmi otoritesini tüm topluma hakim kılmaya çalışır. Ancak üretici güçlerdeki gelişmeler ile üretim ilişkilerinin varolan düzenle oluşturduğu karşıtlık ve çelişkiler her zaman toplumsal gelişmenin de itkisi olmuştur. Ezilen sınıflar içerisinde egemen düzene direnen ve onu yıkmaya çalışan güçler her zaman çıkmıştır. İleri bir toplumsal düzene özlem çoğunlukla eskiyi sürdürmekte dolaysız çıkarı olanlarca boğulmaya çalışılmıştır. Ancak tarihin motoru her zaman yeniyi, ileriye temsil eden güçler olmuştur.

Beşyüzyıl öncesinin Osmanlı toplumu da derin toplumsal çelişkilere sahne olmuştur. Ezilen halk kitleleri her geçen gün yoksullaşmakta, iktisadi darlık artmaya devam etmektedir. Egemenler adına haraç toplayan vergi memurları yoksul halkın kanlarını emen yarasalar gibidir bu yıllarda. Alevi köylüleri ise bu sefalet ek olarak dinsel ayrımcılığı da derinden yaşamıştır. Kimi zaman bu baskılar, İran Şahı'nın da kışkırtmalarıyla mezhepsel sebeplere dayalı ayaklanmaları koşullamıştır. Baba Zünnun, Şahkulu, Şeyh Celal vs. buna örnek ayaklanmalardır. Osmanlı devleti Alevi toplumu üzerindeki devlet denetimini ve baskılarını arttırmış, mücadele potansiyelini yok etmeye çalışmıştır.

XVI. yy'da yaşayan Pir Sultan, bu nesnel koşulların içerisinde çıkmıştır. Sazıyla, sözleriyle yoksul halkın, ezilenlerin yanında yer alan bir halk ozanıdır Pir Sultan. Sanatıyla halkın zulme karşı isyanını çoğalttığı için de egemenlerin zulmüne uğramıştır.

Onun şiirlerinin genel ve ortak özelliği insana verilen önem, ona duyulan büyük saygı ve sevgidir. Kuşkusuz bunda tasavvuf düşüncesinden kaynaklanan etkiler

vardır. Fakat Pir Sultan bu görüşleri kaba bir tarza, kuru bir öğreticiliğe düşmekten kaçınarak özenle işlemiştir. Şiirlerinin çoğu Alevilik kültürünü yansıtmaya rağmen, evrensel temalarıyla bugün bile güncelliğini yitirmemiştir. İnsan sevgisi, aşk, dostluk ve kavga sıklıkla işlenen ana temalardan bazılarıdır. Koşuk düzeniyle halk edebiyatı geleneğinin de sürdürücüsü olan Pir Sultan'ın şiirlerinde kullandığı dil halkın diliyle aynıdır. Söylenmek istenen şeyler yalın bir biçimde ve açık olarak ifade edilir. Bu nedendir ki dili ve felsefesiyle, sanatıyla yüzyıllar öncesinden bugüne kadar gelebilmiştir.

Kuşkusuz Pir Sultan'ın direniş geleneği onu bugüne taşıyan temel etmenlerden biri, hatta en önemlisidir. Pir Sultan, Osmanlı toplumunda görülen haksızlıklara ve zulme karşı başını eğip oturmamıştır. Sanatı, felsefesi ve eylemiyle halkı

uyandırmaya çalışmış, kimi zaman haksızlık ve zorbalıkları teşhir etmiş, kimi zaman ise halkı isyana çağırmıştır. Egemenlerin

kendi şahsına yönelmeleri karşısında da ödünsüz ve örnek bir tutum almıştır. İçinde "Şah" kelimesi geçmeyen bir şiir söylemesi koşuluyla serbest bırakılacak olmasına rağmen, düşmana inat her dizesinde "Şah" kelimesi geçen bir şiir söylemesi onun bu tutumuna en çarpıcı örnektir. Direnişinin bedelini canıyla ödeyen Pir Sultan'ın yaşamı ve ölümü birçok efsanelere konu edilmiş, halk arasında söylene söylene günümüze ulaşmıştır.

Pir Sultan öldürüldü, fakat bugün hala egemenler, ezilen sınıflara zulüm estirmektedir. Birçok Pir Sultan bu zulme başkaldırdı. Birçoğu egemenlerce cezalandırılıp yok edildi. Oysa insanlığın içinde mayalanan isyan ve zulme karşı başkaldırı ruhu yüzyıllardır yok olmadı, egemenlerce yok edilemedi.

"Dönen dönsün ben dönmezem yolumdan" iddiasını taşıyan ve geçmişten geleceğe taşınan bu ruhla direnenler, tarihin en güzel yerinde zulmün saltanatını tarihe gömecektir.

Sen yaşatacaksın devrimi

Hani, o tadına doyamadığın yaşamın oyuncaksa bir başka birileri için ve bir sıkımlık cansa bedenindeki, daha çok oyun bozan olursun mızıkçı olursun bilmez miyim.

Bana değmeyen kurşunların namı sıcaklığı deler bağrımı.

Taraça havası eser, güz güz, yaprak yaprak çağırır o nihai esrayı. Yıkılır duvar düze iner, düz gider mevsimler, insanoğlu cevher be kardeşim, bilir, düzlük biter, biter. Bahar bitmez. Hesaplar, sorgular, ah kanlı zindanlar. Nefesi ciğerine sığmayan yigitler var, kalem var, bir de sırta kıdem bastırılanlar.

Yaşa, varsa yoksa Devrim. Devrim ama olmayacak, ölü bebek, ölmüş bebek.

Şerefsizlik de insana özgü değil mi? Hay aklına şaşayım, sivrisinek misali yaşayan insana. Vay kan emici! Senin iğnen varsa, benim de cesaretim!

Terkedilmiş olsa şehir ve umut etme ki bir daha dönecekler, sen kalacaksın, sen yaşatacaksın devrimi! Devrim renginde çoğalacaksın. Devrim ki ütopyadır, ütopyaydı bir zaman aya gitmek de! Devrim vereceksin ismini çocuklarının.

Sevda/Ankara

Masallara Tutunarak...

Tertiplenmişti. Ama öyle kolay değildi yazgı. Sen ki insansın, boyun eğersin, kulsun, kölesin bir yerde. Nasıl haykırır, hangi olmadık cesaretle ağıt yakarsın? Kader bu. Ananın rahmine yanlışlıkla düşmüş olmandır kutsal emir. Oğlan vurulup; düşmüşse, sen devam edeceksin öyle bilmeden kör, sana yüklenen namertlikle yaşamaya, yaşatmaya çocuklarını, ekmek yapmaya hatta.

Ekmeği, çevirdi. Ve şimdi, durup dururken ölüm gibi gülümseyen sacın hizmetinde geçmişti ömrü. Çömelince, arkadan büyük bir tekerleğe benzeyen bedeni, her sene hayır her dünde biraz daha daralan yüreğine taviz vermez bir hasetle gizliyordu. Bahçeli gecekondusunda, bu az kalmış yaşamı, ispatsız, güneşe selamsız, meraksız geçirmek niyetindeydi.

Hoş bu ya, zaten de öyle olmuştur, hayatın manasını, soyut sonsuz, ancak ulaşılması acı ve sabır isteyen bir başka hayatla açıklayan kurulu beyni, yüzyıllardır taşınan masalı yarına iletmeyeceklermiydi? Daha kimbilir kaç nesil yetişecekti masallara tutunarak.

Son ekmeği diğerlerinin üstüne koydu. Bu ülkede sayısı hala inanılmayacak kadar çok olan eski ocağı, yarım asırlık ustalığı ile söndürdü, düşündü, üzülmedi, şehittir, yeri iyidir ahrette oğlumun, sevin sin artık, yüzü gülsün...

Gülmedi sahte gülücükler hiç öpmemişti dudaklarını.

Seda/Ankara

Pir Sultan Ölür Dirilir

*Yürü bre Hızır Paşa
Senin de çarkın kırılır
Güvendiğin padişahın
O da bir gün devrilir*

*Halkı sevmek suç mu bana
Sen bildirdin beni hana
Can için yalvarmam sana
Mazlumlar bana darılır*

*Nemrut gibi ansar oldu
Bir sinek bahane oldu
Davamız divana kaldı
Yarın bu senden sorulur*

*Ben Musa'yım sen Firavun
İkrarsız şeytan-ı lain
Kaçınıcı ölmem bu hain
Pir Sultan ölür dirilir*

Kadınların kurtuluşu devrim ve sosyalizmde!

Kadınlar ne şeriatın ne de darbenin, kadınlar devrim ve sosyalizm mücadelesini yükseltmelidir.

Dinsel gericilik, kadın kitlesini, sermaye düzeninin pisliklerinden ve eşitsizliklerinden hareketle "adil düzen" söylemleriyle etkilemeye çalışıyor. Sermaye düzenine duyulan tepkilerin, "dürüst", "hak yolundan ayrılmayan", "namuslu" yöneticiler iddiasıyla yola çıkan RP'ye oy ve kitle desteğine dönüşmesini istiyorlar. Büyük kentlerin gecikondü semtlerinde yoksulluk içinde yaşam mücadelesi veren önemli bir kadın kitlesini bu yolla etkilemeyi başarıyorlar.

Kadın kitlesini, kendi siyasal çıkarları için kullanmak isteyen diğer bir kesim de "laik, kemalist" kesimdir. Özellikle orta sınıf kadınlarını, "şeriata hayır!" sloganı etrafında örgütlemek istiyorlar. Mitingler ve toplantılarla son günlerde çalışmalarını hızlandırdılar.

Her iki kesimin ortak yönü de hiçbirinin kadınların gerçek çıkarlarına hizmet etmemesidir. Dinsel gericilik kadın kitlesini toplum yaşamının dışına iterek, ikincil cins muamelesi yapmaktadır. "Laik" kesim ise, birincisine karşı bir görünüm altında mevcut sermaye düzeninin savunuculuğunu üstlenmiştir.

Kadınların çifte sömürüden kurtuluşu hiçbirinin programında yoktur. Ev, iş, sokak ortamlarında yaşanan sorunlara çözüm bulmak gibi bir derdleri yoktur.

İşçi ve emekçilerin kadın üyelerinin, Kürt halkının kadın kesiminin sorunları ve talepleri karşısında hepsi ağız birliği edencesine suskun ve sığdır. Düzen partileri içinde bulunan veya mecliste temsil edilen kadınlar kendi hemcinsleriyle değil, sermaye düzeni ile müttefikler.

Oysa ki; bütün kadınların kurtuluşu devrim ve sosyalizmdir. Sermaye düzeni ürünü olan bütün eşitsizliklere ve sömürüye ancak işçi sınıfının iktidarı son verebilir. Kadınların kurtuluşunun sosyal ve toplumsal koşullarını ancak sosyalizm sağlayabilir.

Sosyalist toplumda her birey gibi tüm kadınların eğitimi, sağlığı, çalışması, insanca yaşamasının koşulları sağlanabilir. Çünkü sosyalist toplum bir avuç sermaye sahibinin değil, bütün çalışanların çıkarlarını temsil eder.

Başta işçi ve emekçi kadınlar olmak üzere tüm kadınlar, kendi gerçek kurtuluşlarını sağlayacak olan devrim ve sosyalizm mücadelesinde yer almalıdır. Sermaye düzeninin kadınlara sunacağı birbirinden kötü yaşam tarzının yerine kendi özgür bilinçleriyle kuracakları yepyeni bir yaşam tarzı yaratmalıdırlar.

A.Ateş / İSTANBUL

Nilüferler toplayacağım sana

Karnımın ağrısı dursun istemiyorum
Cüzzamlı bir melodi çarpıyor duvarlara
Ama çığlıklar daha yakın yanıbaşımda

Karnımın ağrısı durmasın
Ağrısız buhranlara hazır değilim

"O piçi (çocuğu) doğurturmuyuz sana!"
Kırılmışım kıvranıyorum
Açılamıyorum kanım durmuyor
Kardelenler düşüyor aklıma

Titriyorum
Vücudum elektrik sonrası,
dolaysız havaya alıştırıyor kendini

Sidik, kan, irin kokan havaya
Az kaldı, ölümü düşünmüyör değilim
Az kaldı, sırlıskılamım
Ve biliyorum
Ölüm yokoluş olmuyor bizim için
Az kaldı bebeğim,
Nilüferler toplayacağım sana
Katillerin kanlarıyla kızıla boyanmış sulardan

Bir Kızıl Bayrak okuru / ANKARA

Cumartesi Annelerine

Kalamazlı sessiz buna şiir kalmadıysa nasıl ki, duvağa susmuş

ahın kızıl, ak güvercin yankılandı mı bilmem
kapısına kilit vurulmuş yüreklerde kıvrımlarınla damarların
acı ve umut akıtan ses.

Bir Cumartesi öğleyin doğurduğu karanlığa kapılmışların çığlığı yanında.

Karanlığa kaptıranlar bir parçalarını isterken yeniden doyaya koklamak onu atım diye tanyeri gerekirse koryüreklerimizi koparıp parça parça atacağız
diyorlar orta yerine karanlığın.

T.Yılmaz

Eindhoven'dan Cumartesi Annelerine mektup...

Uzun bir süredir sürdürdüğümüz gözaltında kayıplara karşı oturma eylemimiz, duyarlı dünya kamuoyunun gündemine girmiştir. Avrupa'nın birçok kentlerinde destek ve dayanışma eylemleri yapılıyor. Hollanda'nın Amsterdam kentinde bir yıl süreklili Cumartesi Anneleriyle dayanışma eylemi gerçekleşti. Ve 7 Haziran 1997'de bir etkinlikle sonuçlandı. Diğer

kentlerde de dayanışma eylemleri sürüyor.

Eindhoven'da 30 Nisan'da başlatılan ve 28 Haziran '97 üçüncüsü yapılan Cumartesi anneleriyle dayanışma eylemi, her ayın son Cumartesi'nde devam edecektir. Katılımcıların çoğu ise Hollandalı ve değişik uluslardan kişi ve kurumlardan oluşmaktadır.

"Hepimiz kayıp anası, tutsak

yakınıyız!". "Sizin çocuklarımız bizim de çocuklarımızdır" şiarı etrafında sizlerle dayanışmamızı sürdüreceğimizi belirtir, dostluk ve dayanışma selamlarımızı iletiriz.

Anaların Öfkesi Katilleri Boğacak!
Yaşasın Enternasyonal Dayanışma!
Sağ Aldınız, Sağ İstiyoruz!

Hollanda'dan Kızıl Bayrak okurları

"Karşıkarşıya değil yanyana gelelim!"

Yaklaşık 200 kişinin çalıştığı bir tekstil atöyesinde makinacı olarak çalışıyorum. Çalışma saatlerimiz sabah 9, akşam 7. İşçilerin yaş ortalaması 18-45 yaş arası değişiyor. İşyerinde zorunlu mesai yok. Mesai günü ücretler parça başı üzerinden hesaplanıyor. İşçiler 3-4 günde kazandığı parayı mesaiye kalarak kazanıyor. Biraz daha fazla para alabilmek için daha fazla çalışıyorlar. Böylece normal mesai saatinde ücretlerin iki katı üretim yapmış oluyor.

Sorunlar bitmiyor. İş saatlerinde tuvalet kapıları kilitleniyor. Bizler ancak izin alarak bu ihtiyacımızı karşıyoruz. Ayrıca tuvaletlerin

temizliği de sırasıyla işçilere yaptırılıyor. Bunun dışında 15 dakikalık bir gecikme durumunda birbuçuk saat ücretimiz kesiliyor. İşçiler rahatsızlandığında vizite kağıdı vermemek için bir zorluk

çıkıyorlar. Bunların dışında, eski-yeni işçi ayrımı yapıyorlar. Ücretlerimiz eski işçi ve yeni işçi diye farklı ödeniyor. Bu türden ayrımları patron bilinçli bir şekilde yapıyor. İşçiler arasında ayrımlar yaratılmasının nedeni, bizleri birbirimizle karşı karşıya getirmek.

Sonuçta eksi ya da yeni işçi olsun, hepimiz ezilmekte, hunharca sömürülmekteyiz. Bu yüzden sorunlarımızı çözecek olan da biz işçileriz. Yapacağımız şey, birbirimize güvenmek, ve karşı karşıya değil, yan yana gelebilmektir.

Bir tekstil işçisi / ANKARA

Sınıfa karşı sınıf!

Düzene karşı devrim!

Kapitalizme karşı sosyalizm!

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete